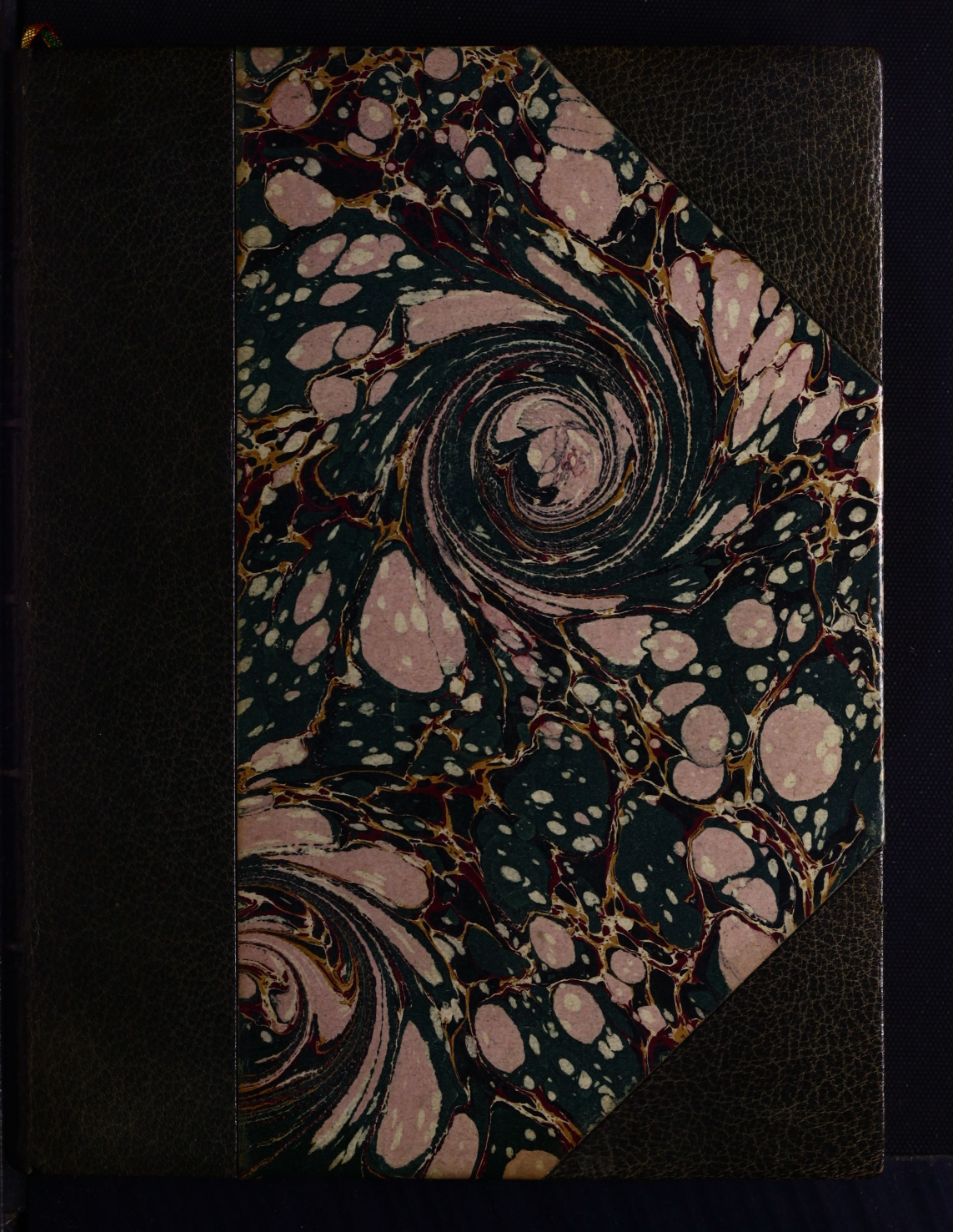

473.





Rätk 473.

1363
3


Inches
Centimetres
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

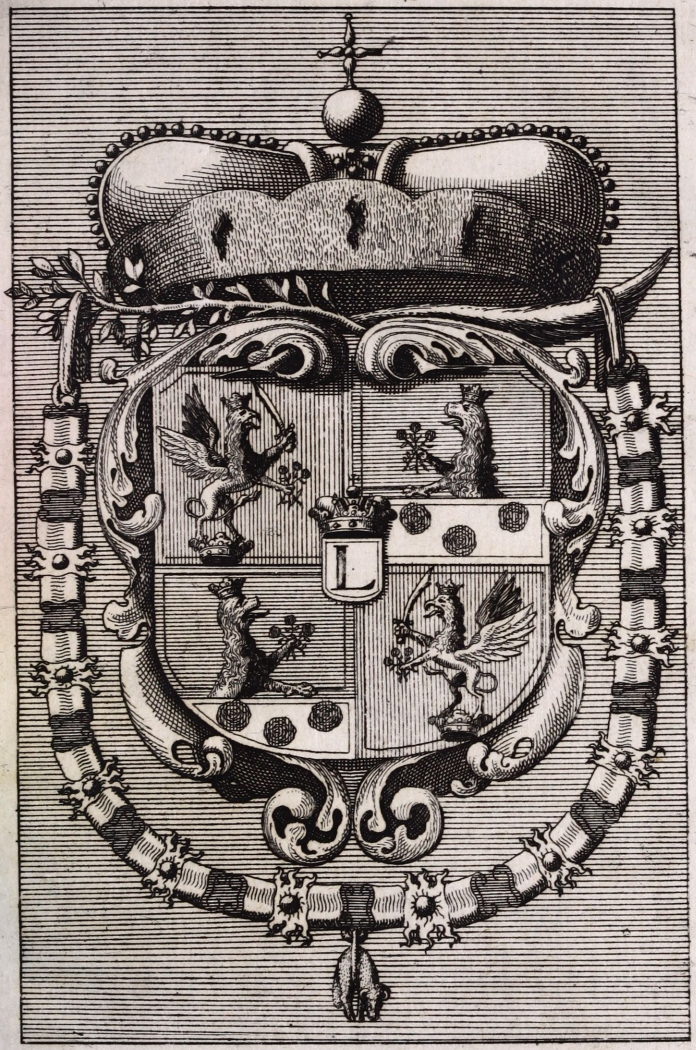

Matthias Greischer Celsissimi S.R.I. Principis Pauli Esterhasi Hungariæ Palatini Geographo Calchographus Aulicus fecit Kismartonij. 1690.

1638

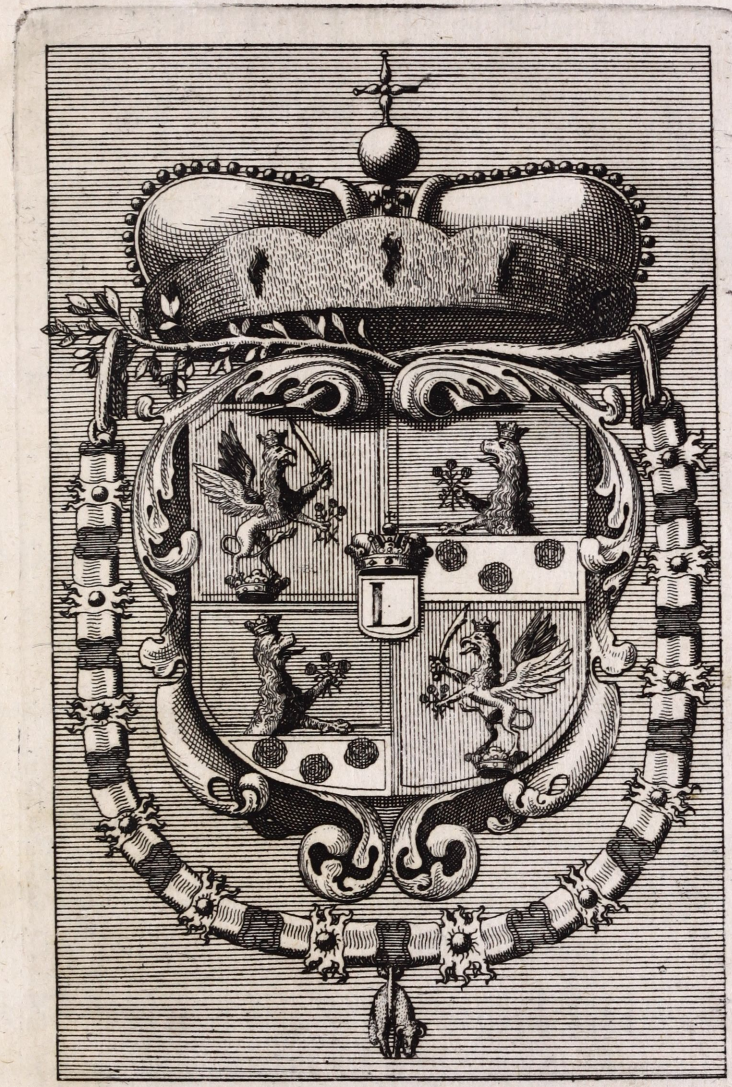

Matthias Greischer Celsissimi S.R.I. Principis Pauli Esterhasi Hungariæ Palatini Geographo Calchographus Aulicus fecit Kismartonij. 1690.

AZ BOLDOGSAGOS SZŰZ MARIA SZOMBATTYA

az-az

MINDEN SZOMBAT NAPOKRA VALO AETATOSSAGOK.

MELLYET

Azon Szent Szüz Igaz, és Buzgó Híveinek üdvösségére Szerzett

GALANTAI

ESTERAS PAL

Szentséges Romai Birodalombéli Herczeg, s' Magyar Országi Palatinus, az 1701. Esztendőben.

Nyomtattatot Nagy SZOMBATBAN az Akademiai Bötükkel Hörmann János által.

SIGISM. BUBICS

R
2002-2003
RÁTH GYÖRGY KÖNYVTÁRA
M.T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

AJANLO LEVEL.

AZ Végheretlen Irgalmu Iſten látván az Emberi nemzetnek Adám Atyánk bűne-után-való ſok gonoſságit, válaſztá-el magának Abrahám Patriárkát az utánna-való Sidó Nemzetséggel, hogy tudnya illik, azon Sidóſság válaſztott nemzet lenne az egéſz világon lévő Nemzetségek-közőt.

Annak utánna penig kihozván az Izraël népét az Ægyptusbéli Rabságból, Moiſes Proféta-által. Végre az Sinai Hegyen ki-adván az tiz parancſolatot, rendelé nyugodalom az-az Innep napnak az Szombat napot, mellyet az következő időkben-is meg tartának az Sidók. Mely Szombat napnak üllé ſe, noha az mi megváltó Kriſtuſunk dicſőſéges föltámadásának jeléért, Az Kereſztyén Anya Szentegyháztól Vasárnapra fordíttatot, mind azon-által az aétatos hívek az Szombat napot-is rendelék az Bóldogságos Szűz tiſzteletire, kit moſt-is ſokan nagy dicſíreteſſen meg tartanak.

Hogy

Hogy azért azon Szombati aétatosságok annyival inkáb meg-erősedgyék, talám unalmas nem lészek az kegyes Olvasónál, ha minden Szombat napokra, mely Esztendő-által tészen ötven két Szombat napot, üdvösséges emlékezetet és oktatást tészek, kiből minden Szombaton egy új, és hasznos tanuságot vehessen; nem kételkedvén abban, hogy Isten ő Szent Felsége, az Bóldogságos Szűz esedezése-által, az ki az egész Kereszstyénségnek, de kivált-képpen az Magyar Nemzetnek örökös Királyné Aszszonya, tekintvén ezen könyvecskének aétatos Olvasóinak könyörgésére-is, szegény utólsó romlásban nyomorgó hazánkat-is, megfogja vigasztalni, s' híveit-is az veszedelemtől méltóztatik meg-menteni.

Vedd azért kegyes olvasó, jó néven ezen kis munkámat, s' velem eggyütt könyörögj a' nagy Istennek, az Bóldogságos Szűz-által szegény Hazánk vigasztalásáért, s' felebarátinknak lelki üdvességéért: Hogy Istennek irgalmasságából az ő Szent Annyának tőrökedése által juthasson édes Hazánk lakósival eggyűt régi virágzó állapottyára.

ESTERAS PAL.

ELSŐ

ELSŐ SZOMBAT

OKTATAS. I.

Az Istennek örökké-való hálákat adgy, hogy ez napot adta érned, s' kérjed az Boldogságos szép Szüzet; légyen mindenkor Isten előtt szószóllód, és minden szükségedben kegyelmes gyámolod.

MOises Proféta, az teremtésről irt könyvnek első részében irja, hogy minek utánna az Menybéli Mindenható Isten előszőris teremté az Mennyet, és a' földet, melly-puszta, és üres vala, és sötétség vala az mélységnek szinén, az világosságot parancsolá, és lőn világosság, és látá Isten a' világosságot hogy jó vólna, és el választa az világosságot az sötétségtől, és nevezé a' világosságot napnak, a' sötétséget éjnek.

Ez lőn azért ez Világnak első napja: kivel meg nem elégedvén az Fölséges Isten, midőn ötöd napig minden dolgokat, mellyek ez széles világon vannak, teremtett vólna, végre mondá; alkossunk Embert az mi képünkre, és hasonlatosságunkra, és uralkodgyék az Tengernek halain, és az Egi madarakon, és oktalan állatokon, és az egész földön, és minden csuszó mászó állaton, mely mozog a' földön. Es teremté Isten az embert az ő képere.

Annakutánna penig meg áldván őket, minden lelkes állatokat birodalmok alá-adá, ugy hogy ez egész világnak Urává tenné az Emberi Nemzetet.

Ezt bizonyára nem más végre cselekedte Isten ő Szent Fölsége, hanem hogy ily nagy jó tétemenyért minden hála adással legyünk, és az édes Teremtőnket buzgó szível szeretvén szüntelen hálákat adgyunk, hozzánk érdemetlen teremtett állatihoz mutatott nagy kegyelmességéért. Hogy penig ezt annyival jobban viheſsük végh ez esedezzünk az Boldogságos szép Szűznek, ki-által jött az mi megváltó Kristusunk ez világra, hogy nyerjen Szent Fiától nékünk erőt mind Istenünknek való hála adásra, mind penig azon Szent Szűz dicséretire, és szeretetire ugy hogy, hálát adgyunk az mindenható Istennek az ő Szent Annya-által, velünk tett áldásiról; hogy tudni illik az Világ teremtésekor lött sötétségből a' világosságra hozot: az-az, igaz naphoz a' mi Istenünkhöz folyamodgyunk hála adó szivel az Boldogságos Szűz segitsége által.

Erről példát ád nekünk Spinellus az csuda-tételekről irt könyvének 51. részében; midőn azt irja, hogy Jerusalem Vára ſa az Keresztyének kezébe az Boldogságos Szűz esedezése által esett, kihez képest örök emlékezetül egyenlő akarattal végezte az egész Keresztyénség, hogy az Szerzetesek az Boldogságos Szűz Officiumát minden nap, az több Keresztyének penig Szombat napokon azon Boldogságos Szűz tiszteletire el mondgyák, ezen jó tétemennek örökös hála-adására.

Semmit

Semmit Isten ő Szent Felsége tőlünk ugy nem kiván, mint az háladóságot, kihez képest kiváltképpen való kedvét találjuk Istennek, ha az irgalmasságnak Annya, ugymint a' Szeplőtelen Szűz Maria-által hozzája járulván buzgó szivel adunk hálákat az Istennek.

Irja Szent Damianus Péter hatodik könyvének 26. részében hogy Nivernensis névű áétatos Keresztyén Istennek s' az Boldogságos Szűznek minden napon hálákat ada, mely aétatosságot oly kedvessen vett az kegyes Szűz, hogy midőn azon Ifiu halálos ágyba esvén, minden Orvosoktul el hagyatott vólna, az Boldogságos Szűz Maria nagy csudálatos fényességben Szent Fiával eggyűtt meg jelenvén, Szentséges mellyéből tejet önte szájába, kinek itala után azon-tul tellyességgel meggyógyúla minden nyavalyájából.

Ezt penig (az mint azon Szent Doctor irja) azért nyerte az Boldogságos Szűztől, hogy tudni illik abban' az tagjában venné Isten malasztyát, az melyben Istent, s az Boldogságos Szűzet dicsirte.

Ezért mondgya Szent Chrisostomus János Hom. 10. Genes. Kérlek azért Attyámfiai, röstök ne legyünk, hanem kiki ferdiuiképpen lássa meg magában minden órában mennyi jókat vettünk nem csak közönségessen, de magánossan-is s' nem csák azokban, kiket mindenek tudnak. de még azokban-is kit csák magunk tudunk. Igy bizonyára az hála-adásra, föl gerjed szivünk. Ez az leg nagyobb áldozat, ez az leg kedvesb ajánlás, ez Istenünkhöz-való szeretetünknek leg nagyobb jele.

Légyén azért az Szombat nap minnyájunknak kiváltképpen való hála adó napunk hogy az kegyes Jesustól, s' az ő Szent Annyától háláadásunknak utolló órájan kivánatos jutalmát vehessük.

Más Példátis olvasok Vincentius Beluacensis könyvének 15. Részében Cap. 19. Az ki azt irja, hogy vólt egy Fejedelem igen jó erkölcsű Iffiu, kinek édes Attya más igen szép és Király nemből való gazdag leánt szerze házastársul; mely dolgot megjelentvén Fiának, Istennek csudálatos itéletiből az Iffiu nem akarván az Királyi szép Leánzót el venni, Attya házától el-szökék éjeli időn s' méne történetből nagy fáradva egy szegény ember házához, kinek eggyetlen egyleánya vala.

Ott lévén azért az Iffiu, látá, hogy a' szegény embernek leánya fonyván, az Istennek, s' az Boldogságos Szűznek szüntelen hálákat adna jó tételényiért: oda menvén azért az Leánzóhoz az Iffiu, kérdé, hogy mire nézve adna Istennek hálákot, holott csak egy szegény embernek leánya vólna? kire felele az áétatos leány. Tudgyad édes baratom hogy ha én szegény leány vagyok-is de szinte annyi hálaadással tartozom Istennek mint az ki Országokat bir, mert szinte ugy teremttettem ez Világra, mint akár mely Királyi személy, s' ha Istenessen viselem magamat, szinte ugy adatik énnékem az Mennyei dicsőség, valamint egy gazdag embernek; igy azért illik énnékem-is örökké való hálákat adni az én megváltó Istenemnek, s' az ő Szent Annyának, kinek esedezése-által reménlem az örök bóldogságot. E' szókra igen meg teczék az iffiunak a' leánzó, s' édes Attyátul Felességül kéré csudálkozván az sze-

az szegény vén ember, elsőben fél vala eggyetlen egy leányát ily fejedelmi nagy Ember gyermekének adni, látván azért tovább kérését-is, kézen fogván bé vivé kamarájába, bizonyos el ásott kincsét mutatván mondá; mivel ugy látom Istenessen kivánod Leányomot; imé mind kincsemet, mind pedig gyermekemet néked adtam. El vivén azért édes feleségét, ki-is igen szép vala az Iffiu, édes Attyához, nagy örömmel fogattaték, a' szegény ember leánya-is házasága által nagy Fejedelmi Aszonnyá léve, hóltig szép Istenessen élvén az igaz szeretetben mind ketten, Ittis azért az háladósságnak jó gyümölcse lón.

MASODIK SZOMBAT

II.

Fogadd az Boldogságos szép Szüz Máriát örök Aszszonyodnak mindeneket alázatossan ajálván, ugy hogy valamiket parancsoland azokat tellyes szivből mindenkor kész leszez bé tellyesiteni: alázatossággal kérvén hogy ezen ajánlásodat vegye szokott és minden szivből hozza folyamodókhoz mutatott kegyelmességgel.

NOha nem kételkedem abban hogy valaki igaz hitben vagyon, s' mi Üdvözitő Krisztusunkat megváltó Istenének esméri lenni, annak macula nélkül való' Szent Annyátis méltó tisztelettel bőcsülli; mindazon-által ha az Boldogságos Szűz Mariához valami magános, és kiváltképpen való áétatossággal viseltetik, bizonyára azt igen jól, és üdvösségessen cselekeszi; e' mellet ha azon Isten-

nek ſzent Annyát maga Aſzſzonyânak s' Iſten-után-való fő gyámolának fogadgya, mindenét néki ajálván, s' annak ſzabad akarattyára hagyván, s' ezt a' jó ſzándékot állandó képpen meg tartya, bizonyára annak az véghetetlen irgalmu Iſtennek dicsőſséges Szent Annya, ily dicséretes, s' minden áétatos ſzivhez illendő ajánlását, nem csak jo néven véſzi, de meg-is jutalmazza.

Olvaſom az példák tűkőréből, kit ir Joannes Horol: in Promptuario. Num. 79. Hogy egy igen áétatos Clericus az Boldogságos Szűzhöz hiváltképpen-való buzgóſsággal viſeltetvén az Szent Szűzet maga Pátronájának, és Aſzſzonyának fogadta, s' azon ſzép buzgóſságát minden Szombat napokon meg ujitotta légyen, kérvén tellyes buzgóſsággal, hogy maga ſzépségét méltoſztatná egyſzer nagy kegyelmeſſen meg mutatni mondván áz Szent Irás ſzerint, kiben föl vagyon téve Cant. 4. *Mely ſzép vagy én ſzeretöm, mely ſzép vagy!* annak utánna penig hozzá veti, hogy: *mindeneſtül ſzép vagy én ſzeretöm, és macula nincſen benned*; e' mellet ugyan azon Salamon könyvéből tovább is ſzolván e' képpen könyörge: *Jöj elö a' Libanusból én jegyeſem, jöj elö a' Libánusból meg koronáztatol. Amana hegyéröl; meg ſebeſitetted a' ſzivemet eggyik ſzemeddel, és a' nyakadnak eggyik haiſzáláual; csöpögö lépes méz a' te ajakid jegyeſem; méz, és téj a' nyelved alatt, és a' ruháid illattya mint a' temien illattya.* Igy imádkozék azért azon aétatos Clericus, s' könyörög vala tellyes buzgóſsággal az Bóldogságos Szűznek: ki midőn egykor nagyob áétatoſsággal könyörgene az Irgalmaſság Annyának, az Bóldogságos Szűz Máriának imé egy Angyal meg jelenék néki nagy fényeſségben

ben mondván: hogy imádsági az egeket meg hattván, Istentől, és az Boldogságos Szűztől meg halgattattanak, tudva légyen azért nála, hogy más napra kelve az Szeplőtelen Szűz bizonyoſſan meg jelenik, mindazon által tudgya azt-is, hogy az ki ez Világon teſti ſzemmel akarja az Bóldogságos Szűzet látni annak nem illendő más teſti dolgokat ſzemlélni; kihez képeſt el végézé magában, meg éjedvén az Vakságtul, hogy ha az Boldoságos Szűzet látná-is csak egyik ſzemét nitná meg, hogy az máſikával még-is valamit látván ne kénſzerittetnék az kóldúlásra vaksága miatt.

Azonban el-jővén az óra, és nap, nagy dicsőſségben, és fényeſségben imé meg jelenék az Boldogságos Szűz Maria az mi Üdvőzitő Kriſtuſunkkal; mely nagy csúdát látván, azon-túl az földre esék, és el ájula, az meg nyitott fél ſzemére azon helyben meg vakulván, kihez képeſt el tűnvén az látás ſzeme-elől, tiſzta ſzivből bannya vala hogy az máſik ſzemét-is meg nem nyitotta vólna az Bóldogságos Szűz látására; kéré azért tovabbis az Iſtent, s' az Boldogságos Szűzet, hogy lenne még egyſzer oly kegyelme, hogy láthatná az Szeplőtelen Szűzet arra felelvén, hogy kéſz léſzen tellyeſséggel vakságban lenni az Boldogságos Szűz ſzereteti-ért. Minekutánna azért továb-is eſedeznék, azt-is meg nyeré, hogy ujobban láthatná az mi Üdvőzitőnket Szent Annyával együtt.

Egykor azért ugyan azon nagy dicsőſségben és fényeſségben meg jelenik néki az Boldogságos Szűz, s' midőn egyűgyű jámbor Clericus térdre eſvén kőſzontené

tenê az Boldogságos Szűz Mariát imê oda menvén hozzája, az földről emelé, mondván, hogy mivel engem Pátronádnak fogadtál, s' oly buzgó szivvel kivántál látni, az bé-homályosodott szemedet-is meg világositom; ez-után azért szemeid világát az mennyei látásoknál föllyebb ne-bőcsüllyed: kereſztet vetvén szemére meg gyógyitá és láta: kiért annakutánna Istennek, s' az Boldogságos Szűznek hálákat adván, s' Papságra szenteltetvén, igen áétatos, s' szent életet viſelt s' mindenét az Boldogságos Szűznek ajanlá örökősén kit oly kedveſſen véve az Boldogságos Szűz, hogy ujobban meg jelenvén halálá óráján addig ottan maradna nála, mig teſtétől lelke el-vált s' ugy vitte az mennnyei boldogságba Méltó tehát az minden szépséggel tellyes Boldogságos Szűzet Kegyelmes Aſzszonyunknak fogadnunk, hogy Szent Fia-előtt érettünk törekedgyék kit el sem múlat, ha tiszta szivvel folyamodunk hozzája az minthogy nincsen ezen az Világon oly ember, az ki ha tiszta szivből folyamodik az Boldogságos szép Szűzhöz, néki ajanlván mindenét, s' abban tökélleteſſen meg maradván, valaha el hagyattaſsék mert az mint Üdvözitőnk mondgya: *Ha mi, az kik természet-szerént gonoszak vagyunk, s' még-is jót téſzünk magzatinkkal mennyivel inkább az mi Mennyei Atyánk jót ád az ötet* tiszta szivből kérőknek; mely annyival inkább véghez mêgyen, hogy ha az nagy Irgalmu Isten Annyának mindenünket oda ajálván buzgóſsággal kivánnyuk Szent Fia előtt érettünk való eſedezését, midőn üdvőſségünket mint maga ſajáttyát terjeſzti Isten eleibe kétség

kivől

kivôl meg-is halgatttatik, s' nêkûnk-is az Menyorſzágnak fényes Kapuja hóltunk után fel-nyittatik, az holott az Felséges Iſten kezébe ajálván az Bóldogságos Szûz-által lelkûnket ôrôkken ôrôkké vigadhatunk.

HARMADIK SZOMBAT

III.

Az Szeplôtelen Szüznek alázatoſsággal könyörögj; hogy ez Világból-való utólsó ki-muláſod üdvöſséges légyen, és hogy az hirtelen, és véletlen haláltól meg-mentsen Iſten, meltoztáſsék ſzent Annya éretted eſedezni.

AZ igaz Catholica Anyaſzentegyház nagy Doctora Szent Hyeronymus azt tanittya, hogy emlékezzél az te utólſôidról, és ôrôkké nem vétesz; kihez-képeſt minnyájunknak tudnunk kell aztott, hogy elvégezett dolog az, hogy minden ember egyſzer meg hallyon, ſzûkség tehát az fôllyûl meg-irt Szent Doctor mondáſa-ſzerént utólſó kimúláſunkról gyakorta gondolkodnunk, hogy jó életet viſelvén, kimuláſunk-is Iſten irgalmaſságából az Bóldogságos Szûz eſedezéſe-által ûdvôſséges légyen.

Nincſen az jó halálra jobb út, mint az Iſtenes élet, mert ugyan-is ezen az Világon-való élet nem más, hanem egy kis ideig-való nyughatatlanság kinek ſemmi állandóſsága nincſen, sôt minden búval, keſerûſség-

gel, betegséggel, számtalan ellenkező állapotokkal, tellyes nyomorúság.

Ezt Jól meg fontolván azért ez világon-való éltekben az Dicsőíséges Szent Mártyrok, mindenkor az Mennyei Bóldogságot tekintették, kik az sok rettenetes kinokat semminek alitották lenni az Felséges Isten szeretetéért, abban vetvén minden reménségeket.

Ezt követték az több Mennyei Szentek-is, kik az világon ugy igyekeztek élni, hogy az halálról is el ne feletkeznének, mert ugyan-is miért hivattattnak bóldogoknak, hanem hogy az tűzön, s' vizen-által menvén vitettenek az örök nyugodalomra, az-az hol sem halál, sem kiáltás, avagy fájdalom nem lészen sohá-is, mert az sok fáradságos munkáktól meg szűnnek, és követik őket az ő jó tetemények.

El hittem Keresztyén lélek hogy üdvözülni kivánsz, cselekedd azért éltedben azt, az mely-által azon az ajtón, az mellyet az Annya-Szentegyház elődbe ád, tudniillik az Meny-Ország ajtaján, mely az Laurétomi Litániákban-is fel-tétetik, ugy mint az Bóldogságos Szűz által, mely *Janua Cœli*, az-az Menyország ajtajának neveztetik, bé-mehess abba az véghetetlen bóldog örömbe.

Joannes Chernolius névű ember (az mint Kempis Tamás libro 1. Flor. discip: irja) hogy szakács mesterséget tanúlván abban is foglalá magát; azonban midőn Urának az ki kalmár ember vala főzne mindenkor aétatossan imádkozék az Istennek, és az Bóldogságos Szűznek bóldog kimulásáért, holott pedig ideje volt

volt, az Bóldogságos Szűzről való Officiumot-is gyakorollya vala: Szombat napokon kiváltképpen aétatoskodván, e' mellett egy tiſzta elő ruhát vett magára azzal akarván mint egy meg-tiſztelni, alázatoſſan könyörögvén az Szeplőtelen Szűz Máriának, hogy Szent Fiától méltóztatnék néki ez Világból-való bóldog kimúlást ſzerzeni.

Történék azért egykor, hogy ezen jámbor, s' Isten-félő Kereſztyén halálos betegségbe eſnék, és imé lelkünknek hitves ellensége az Pokolbéli Sátán tűzes Sárkány képében meg-jelenik, s' egéſz életében tőtt vétkeit eleibe terjeſztvén éjéſzgeti, s' az kétségbe eséſre ingerli az Isten félő ſzakaſtót; midőn ily módon kiſirtetnék, nem lévén máshonnét ſemmi-némű ſegitsége, égbe tekintvén, Istent, s' az Bóldogságos Szűzet nagy busgóſsággal kezdé ſegitségűl hini, kérvén nagy alázatoſsággal, hogy illyen ſzorongatásiban ne hagyattatnék el, kinek aétatos fohászkodása csak hamar meg-halgattatók, és imé édes Üdvőzitőnknek Szent Annya az ő Szent Fiával nagy fényeſségben meg jelénik néki, s' nagy kegyes ſzókkal biztattya, hogy az gonoſz ellenségtől ne félne, mingyárt el-is űzé onnét; mire nézve az jámbor beteg-is nagy örömre fordulván, fel-ſzóval kiálta, mondván: az Ur ſzabaditya az rabokat, az Ur világosittya az Vakokat, dicsirteſsék Istennek Szent neve örökké: igy adá-ki lelkét az ő Teremtőjének ugyan Szombat napon.

Az minémű tiſzta elő ruhát, vagy kőtőt ſzokott volt Szombat napokon viſelni, azt kivánta éltében,

hogy abban takartatnék el, az mint hogy ugy-is lőn, akarván abban is meg-mutatni az Bóldogságos Szűzhöz való igaz kőteleſségét, mellyel mint egy Menyegzői kőntőſſel mennyen Iſten-eleibe.

Láſſuk azért mi-is, micſoda ruhában kivánunk hóltunk-után az egéſz Világnak itelő Birája eleibe menni, hogy ne mondaſsék nékűnk amaz Evangéliumſzerént : *barátom hogy jöttél bé, nem lévén menyegzős köntösöd ?* s' valahogy ki ne rekeſzteſsűnk az Mennyei bóldogságból, hanem inkább hallyuk azt az kivánatos hivatalt : *jertek én Atyám áldotti :* hogy az Bóldogságos Szeplőtelen Szűz eſedezéſe, és ſegitsége által halálunknak orájan nagy vigan meheſsűnk az mi meg-váltó Kriſtuſunk-eleibe, az ki az ő Szent Attyával, és Szent Lélek Iſtennel az tellyes Szent Háromságban Uralkodik őrőkőn őrőkké.

Az mint az Szent Atyák kőnyvében írattatik num. 11. hogy egy Iſten-félő jámbor Siſois névű Apátúr tellyes éltében azon kéré az Iſtent, s' az dicsőſséges Szent Anyát hogy űdvőſséges halállal mulnék ki ez Világból, azonban halálra betegedvén, imé hogy oda jővének az több Szerzeteſek, csák hamar igen megvilágoſodék az Orczája, s' mondá : ihol jő Szent Antal Apátúr ; egy kevés vártatva nagyobb fényeſség kőrnyékezé-meg, s' föl kiálta : im az Szent Proféták ſeregi jőnek : tovább-is jobban fényeskedvén, mondá : ihol jőnek az Szent Apoſtolok ; annál-is nagyobb fényeſség jővén reá, mondá : ihol az Mennyei Szent Angyalok, végre az Napnál-is fényeſsebb lőn orczája ; kire föl tekéntvén

kintvén midőn kérdenék mit látna, azt felelé: ihol jő az én meg-váltó Kriſtuſom az ő Szent Annyával, az ki mennyekbe viſzi az ő alázatos ſzolgáját; mely ſzókra Iſtenének adá lelkét: az Iſtenes jó kőnyőrgésnek kivánatos végét nyervén.

NEGYEDIK SZOMBAT

IV.

Szombat napon azt mivellyed, az kit az Bóldogságos Szüz ha jelen vólna dicsérne benned.

HA Ember kedves dolgot akar barattyához mútatni azt mind kűlső, mind penig belső-képpen az ſzeretet-áltál mutattya, mert bizonyára annál halhatatósb kőteleſség ez Világon nincſen.

Igy azért az Iſteni ſzeretet-is oly haſznos és üdvőſséges, hogy erről azt meri mondani Szent Pál Apoſtol az Korintuſiakhoz írt levelének 13. réſzében, mondván: *hogy ha Emberek és Angyalok nyelvein ſzóllok-is, ſzeretetem penig nincſen, olyá löttem mint az zengö réz, vagy a' pengö czimbalom: és ha Prophétáſom léſzen-is, és tudok minden titkokat, és minden tudománt, és ha minden hitem léſzen-is, ugy hogy a' hegyeket máshová vigyem, ſzeretetem penig nem léſzen, ſemmi vagyok; és ha el oſztom-is a' ſzegényeknek eledelére minden marhámot, és ha az teſtemet adom hogy égjek, ſzeretetem penig nem léſzen, ſemmit nem haſznál nékem.* Igy ſzól az-ért az Nemzetségek nagy Doctora Szent Pál

Apoſtol az Iſteni ſzeretetről ; kiből következik, hogy a' ſzeretet mely tiſzta, és az igaz ſzivből ſzármazik minden jóſzágos cſelekedetek között Iſten előtt leg-kellemeteſſebb : mihez-képeſt minden kétség-nélkül, eztetczik az mi Üdvözitő Jeſuſunk Szent Annyának is, hogy az ő Szent Fiát mindenek-fölőt ſzereſsük. Iſten-után penig ſzerelmes Annyát minden teremtett állatok fölőt magaſztallyuk, áldgyuk, és ſzereſsük. Az Bóldogságos Szűz az Litániákban *Mater amabilis*, az-az, ſzerelmes Annyának neveztetik, az ki annyira ſzereti az ő Szent ſzeméllyét, tiſztán, és igazán ſzeretőket, hogy azt ſemmi nyelv, avagy irás elégséges képpen ki nem magyarázhattya.

Bizonittya ez-iránt-való iráſomat Szent Brigitta látáſinak, hetedik könyvének 13. réſze.

Midőn azon Szent Brigitta Fia Carolus meg-hólt vólna, az Bóldogságos Szűz meg jelenék néki mondván, én meg-mondom néked mit cſelekedtem az te fiad lelkével, mikor teſtétől el-vált. En az te Cárolus Fiad mellet állottam minek előtte az lelke teſtéből kiment vólna, hogy jelen létemmel minden világi feslett ſzeretettől, avagy bűntől meg menteném, és ſemmit Iſten-ellen ne gondollyon, avagy ſzólllyon, sőt az Istenhez való buzgoſságban foglalná magát, aztis megcſelekedtem hogy halálos fájdalmit-is enyhitettem, hogy kétségbe ne eſnék ; lelkét-is penig meg óltalmaztam az Pokolbéli gonoſz őrdőgöktől, hogy hozzája ne merészelnének nyúlni ; és mihelyen ki jőve a' lélek az teſtből, azon-túl kezemhez vévén óltalmom-alá vettem :

tem : kire nézve az egész Pokolbéli karok el-futának onnét nagy kiáltással az kik kivánnyák vala Fiad lelkét magokkal el-vinni. Azonban én magam vittem az Itélő Bíró eleibe, az-hol álla mellette jobb kézről egy Angyal, bal kézről penig egy Ördög, az lélek penig nagy félelemben várja vala az Bírótól az utólsó sententiát.

Elő ugrék azért az gonosz lélek, ki bal-felől áll vala, s' nagy kiáltással mondá : Mindenható Bíró hallyad, ím panaszt tészek előtted, hogy ez Aszszony állat, ki mind kettőnknek az kik itten előtted állunk Aszszonya, néked pedig Anyád, kit annyira szeretz, hogy hatalmasá tetted az egek és az föld-fölött, s' mi rajtunk-is, kik Pokolban lakunk, nékem evel a' lélekkel (az ki itt áll) nagy igaságtalanságot tett, mert mihelyen az testből ki jött, énnékem kel-vala őtet mingyárt igasságosan el-kapnom, s' elődbe hoznom, társaimmal eggyűt ; azonban ő igaz Bíró, az te Anyád ott álván, még minek-előtte az Ember meg hólt vólna, ki jövén testéből azon-túl kezébe, és óltalmába vette, s' ím elődbe hozta ; kire én feleltem néki mondván, hallád-é te gonosz lélek, midőn te teremtettél szabad akaratod vólt mind a' jóra, mind a' gonoszra, de te inkább választád az Isten gyűlölségét, mint szeretetit, és igy méltán szenveded az te kinyaidat ; de ezt az lelket méltó vólt nékem az én kezeimbe és óltalmomba vennem, mert midőn még az világon élt vólna, annyira szeretet engemet elméjében forgatván, hogy Isten méltóztatot engem Annyának választani, és hogy minden teremtet állatoknál fellyebb helheztetet, kire nézve oly szeretettel

tettel vólt az Istenhez hogy azt gyakran szivből mondgya vala, O Istenem annyira örülök azon, hogy Szentséges Szent Anyádat, az Bóldogságos Szűz Máriát minden teremtet állatoknál jobban szereted, hogy ezen örömemet ez egész Világon lévő gyönyörűségek-ért nem adnám; sőt minden dolgok-fölőtakarom, és ha lehetséges vólna, hogy az az irgalmas Anya, csak egy leg-kisebb czikkelyben tőled Uram valamenyire távullyab esnék, mint mostan vagyon; én hogy az ne légyen'kész vólnék az Pokolnak minden kinnyait érette örökkön örökké el-szenvedni; áldassék azért az Ur Szent Neve, hogy az ő Szent Annyát ily nagy méltosságra emelte kiért énis az én Istenemnek örök hálákat adok.

Nó tehát te Istentelen Sátán, nem méltó volt-é ezen léleknek én-hozzám-való ily nagy szereteti-ért pártyát fognom. Kire felele az Ördög, o Királnê Aszony csak ezt kérdem; miért űztél-el ettől, az lélektől, hogy semmi gonoszt nem mivelhetnénk véle, kire ez lén válasza, ezt azért cselekedtem, hogy olly igen szeretett engem, s' oly nagy örőme vólt azon, hogy én Isten Annya vagyok azért nyertem-meg az én Fiamtól azt hogy ti ne árthassatok néki, mert az kik engem szivből szeretnek, segitségűl hinák, azokat én is szeretem, s'óltalmom-alá veszem.

Igy azért Istennek Országába viteték, Carolus, szégyen vallással el-távozván az lelki ellenségek tőle

Im látod Keresztyén Lélek micsoda gyűmőlcse vagyon az Bóldogságos Szűzhőz-való igaz szeretetnek, mely

mely vezérel bennünket az Isteni szeretetre, s' végre az örök bóldogságra, az-hol, színről színre láttyuk az mindenható Istent az ő Szent Annyával, és az egész mennyei seregekkel egyetemben.

ÖTÖDIK SZOMBAT

V.

Az Bóldogságos Szüzet kérjed hogy halálodnak órájan méltóztassék személlye-szerént jelen lenni, s' testi, lelki veszedelemtöl óltalmazni.

Oha láthatnók egy leg-kisebbik Szentnek az ő dicsőségét és koronáját, s' annyival inkább az egész Mennyei seregeknek az ő fényességeket, és bóldogságokat, az kik ezen az Világon el-vetettek valának; az más Világon penig dicsőitttetnek; ez Világon méltatlanoknak itéltetének az életre, most penig az örökké-való bóldogságban Uralkodnak; bizonyára ezen az árnyék Világon annyira nem kapnánk, sőt minden szempillantásban meg halni készek vólnánk, csak hogy azoknak az mennyei Dicsőült Pátriárkáknak, Isten felő Prófetáknak, Szent Apostoloknak, dicsőséges Mártyroknak, jámbor Confessoroknak, tiszta Szüzeknek, s' az egész Szent Angyaloknak, társaságában lehetnénk örökké

Mit mongyak immáron mind ezeknek Fölséges nagy Királnéjáról az Bóldogságos Szüz Máriáról az ki

ezeket ſokkal-is főllyűl-haladgya ; az kinek Szent , és Iſtennél mindenek felett kedves ſzeméllye ollyan, hogy azt az emberi okoſság vagy ki-beſzélleni , vagy le-irni ſemmi úttal nem érkezik ; ékesb, és ſzebb lévén minden tiſzta teremtett állatnál , ugy hogy az mi meg váltó Jeſusunk-után az egéſz tereremtésnek ſzépsége ehez-képeſt cſak árnyék : az kiről azt mondgya az kőzőnséges Annya-Szentegyház , Bóldog vagy Szűz Maria mert az kit az egek meg nem foghattak , azt mé-hedben fogattad. Seráficus Szent Ferencz is látván az Bóldoságos Szűznek dicsőſséges vóltát kiált mondván. O mely ſzép vagy Maria, és az eredendő bűn nincſen te benned : én-is azért ha ennek ſzépségét minden őrőmmel le-akarnám ábrázolni egyebet nem mondhatnék, hanem hogy az ki-mondhatatlan sőt gondolhatatlan.

Olvaſom az Szentek életében Szent Arnulphus Sueſſionenſis Pűspők-felől, hogy ezen Iſten felő Szent Pűspők kivált-képpen-való aétatoſsággal viſeltetik vala az Bóldogságos Szűzhőz egéſz életének rendiben kőnyőrőgvén azon , hogy halála óráján meg jelenvén méltóztatnék néki lelki vigaſztaláſt ádni , s' az őtőkké-való veſzedelemtől meg menteni. Midőn azért egykor azon jámbor Szent életű Pűspők halálos ágyába esvén, az teſti fájdalmak-miatt nagy kínokat ſzenvedne , más-felől penig az gonoſz Sátán minden féle világi feslett dolgokkal késértené ; az égbe emelvén ſzemeit ; Iſtent, s' az Bóldogságos Szűzet nagy ohajtáſokkal , s' kőnyhullatásokkal, hivá ſegítségűl , eſedezvén azon, hogy ily ſzorongatáſiban el-ne hagyná , hanem inkáb nagy kegyel-

kegyelmeſſen előtte-lévő veſzedelmektől meg mentené: Meghalgattatván imádsági, imé elsőben-is Szent Péter Apoſtol küldeték mennyégből alá ſok Fő Papi Rendekkel nagy fényeſségben; ki ágyához menvén meg jelenté hogy minden bűneinek tellyes bocsánattyát nyerte vólna Iſtentől, és igy az gonoſz őrdőgőknek incſelkedésétől ne tarcſon ſemmit-is, kéſzen van Mennyeknek Orſzága, s' fől nyitatott annak kapuja, az hol lett az egéſz Mennyei ſeregek Arnulfuſt őrőmmel várják, jőjőn az őrők bóldogságba, kőveté Szent Péter Apoſtolt Szent Mihály Arkangyal ſok ſzámu Angyali Seregekkel, ki az gonoſz lelkeket el-űzvén biztattya vala az beteget, mondván, imé a' végre jőttem ide hozzád, hogy tégedet az Mennyei őrőkős vigaſságra vezérellyelek, ne fély az-ért ſemmit, mert ezekkel az mennyei karokkal ſegitségedre küldettem.

Végre hogy Arnulfusnak őrőme tellyes vólna, és régi gyakorta-való könyőrgésének, s' kivánságának végét érhetné, imé maga az Menynek Főldnek Királyné Aſzſzonya az Szeplőtelen ſzép Szűz Maria, az egéſz Mennyei Szent Szűzekkel ki-mondhatatlan dicsőſségben, és fényeſségben alá-ſzálla, s' Arnulfus ágyához menvén mondá, Imé édes kedves ſzolgám Arnulfe, az mit ſokszor nagy ohajtáſokkal, és könyhullatáſokkal kivántál én tőlem, moſt bé tellyesedet, s' jőttem ezen mennyei Szent Szűzek ſeregével a' végre ide, hogy téged az én édes Fiam dicsőſségébe magammal el-vigyelek, jere azért én kedves ſzolgám, mennyünk eggyűtt az őrők nyugodalomba, az hól ſemmi fájdalom, avagy

szomorusság nincsen, hanem örökké-való öröm, és bóldogság ; holott az Istent, az egesz Mennyei karok, és szentek örökkön örökké áldgyák, dicsirik, és imádgyák.

Hozzá hajolván azért az Bóldogságos Szűz lelkét tulajdon kezébe adá nagy örömmel Nagy Aszony nap estén, mely Szombat napon vala estve.

Igy végezé azért életét a' meg-irt Szent Arnulfus Püspök, hogy minket is az Bóldogságos Szűz tiszteletire fel gerjesszen, s' ollyan örömmel végezhessük életünket ; mely kegyelmességét hozzánk-is az Bóldog Szűz meg mútattya, ha buzgoságos szivel hozzája folyamodván irgalmaságát kivánnyuk.

HATODIK SZOMBAT

VI.

Ha mi aétatosságokban foglalod magadat, azon légy, hogy Szombat napon azokban nagyob buzgóssággal légy az Bóldogságos Szüz tiszteletire.

AZt mondgya vala amaz Istentől el-szakatt gonosz Juliánus Császár, az mint Nicephorus irja lib: 10. Cap. 22. hogy nem lehet azoknak szerencséjek, az kik az Isteneknek Annyát ugymint Cibele Isten Aszont nem tisztelnék : az mit azért az Pogány Cibeléről mondot, méltábban mondhattyuk mi az mindenható Istennek Szent Annyáról, az Bóldogságos Szűz Mariáról azt,

azt, hogy nem lehet üdvösséges kimúlása ez Világból annak, az ki Bóldogságos Szüzet nem tiszteli, mert ugyan-is Isten ellenségévé lészen az, valaki az ő Szent Annyával ellenkezik; méltó tehát ahoz folyamodnunk, s' azt kérnünk, hogy légyen Szent Fia-előtt szó-szóllónk, az ki-malaszttal tellyes, s' az hozzája folyamodókhoz könyörületes; mely dolgot ha mindennap ugyan dekiváltképpen Szombat napokon el-követünk, kedves dolgot cselekeszünk, s' jutalom-nelkül-is nem hagyatunk. Ezt követte Szent Gerardus Magyar Országban Csanádi Püspök lévén; ki noha minden napon bizonyos imádságokat rendelt az Bóldogságos Szüz tiszteletire, mindazon-által Szombat napokon kiváltképpen-való aétatosságot indított az Bóldogságos Szüz Templomában, s' másut-is az holott az egész Bóldogságos Szüz Officiumát az kösséggel eggyütt el-mondotta. Az minthogy Szombat napon-is az igaz hit-ért szenvedvén az Martyrumság Koronáját el nyerte. Irja Cæsárius lib: 7. Cap. 20. Vólt Franczia Országban egy igen aétatos szüz kinek Lidvina vala neve Quido névü Várasban, az ki nagy Nemzetből-való vólt, Világi módszerént-is; mely igen kezde betegeskedni, el-annyira, hogy ágyábul sok Esztendőkig fel nem kelhetne: Ennek Attya mivel igen aétatos és fölötte gazdag ember vala, rendele Szerzetes Embereket, kik Leányának Miséket mondanának, s' ottan áétatoskodnának.

Az az Nemes Leánzó penig annyira mene-elő az aétatosságban, hogy végre az ételt-is meg-utálván csak egyedül az Kristus Szentséges-testét vehetné eledelül,

s' nem máſt. Az Boldogságos Szűzhöz penig kivált-képpen-való buzgóſsággal viſeltetik vala, főképpen penig Szombat napokon, mire nézve jövendőléſeket-is tén Iſten kegyelméből ſokaknak. Igen alamiſnálkodó vólt, s' az Szerzetes Embereket-is igen kedvellette. Ezen Szent Szűz kivált-képpen-való aétasoſsággal viſeltetett az Bóldogságos Szűzhöz, főképpen penig ſzombat napokon, mellyekben kőzönségeſen el-ragadtatik vala lélekben, és egynéhány óráig mint egy hólt teſt láttaték az emberektől.

Eggyik ſzombat napon azért, melyben ſzinte Gyertya Szentelő Boldog Aſzony innepe napját űllé az Anya-Szentegyház, imé egy nagy fényeſség tőlté meg házát nagy hirtelen, s' az Iſten Angyala hozzá jövén mondá néki, jere velem, hogy néked megmútaſsam azt, a'mit az Mindenható Iſten parancſolattyából látnod kelletik, kezén fogvá az-ért az Szent Szűzet, vivé abba az dicsőſséges Mennyei Jérusálembe, az holott ſok ſzámlálhatatlan ſeregek-ből álló igen ſzép, és rendes Proceſſiót látott, melyben az Szent-Patriárkák, Próféták, Apoſtolok, Confeſſorok, Mártyrok, Szűzek, más egyébb mennyei ſeregek, mind kűlőmb-kűlőmb-rendben, és fényeſségben mennek vala mindenik egy egy égő gyertyát tartván kezében, azokat az Antifonákat, és feleleteket énekelvén, mellyeket ſzokott az Anya-ſzentegyház akkorban énekelni. Vévén az Angyal egy más Szent életű Szűzet, ki-is haſonló-képpen elragadtatott-vólt, kinek Agnes vala neve adá társűl Lidvinának, hogy

egyűt

eggyût járna véle, egy egy gyertát adván mind kettőnek kezében, s' ugy vezette őket az Proceſſióban.

Azon dicsőſséges Mennyei Szent ſeregeknek penig ollyan nagy ſzépséges fényeſségek vala, hogy azt ſemmi nyelv, vagy elme ki nem magyarázhatná; az ki penig csudálkozásra méltó vala, mindenik ſereg kűlőmbőző őltőzetekben, s' ki mondhatatlan ſzépségben vala.

Ezeknek-utánna az egéſz Mennyei Szenteknek dicsőſsége, és Koronája az Kriſtus Jeſus Pűspőki őltőzetben és Sűvegben méne kimondhatatlan fényeſségben, kit kővete az ő Szeplőtelen Szűz Annya Királyi Felséges, és ſok kűlőmb-kűlőmb féle drága kővekkel rakott ragyagó, és tűndőklő ruhában, kit az egéſz mennyei ſeregek igen csudálának.

Midőn azért arra az versre mentenek vólna, hogy ma vitte az Bóldogságos Szűz Maria, az kisded Jeſuſt az Templomba, ímé egy tiſzta Aranybul épittetett, s' drága kővekkel ékeſittetett Szentegyházba menének, az holott maga Üdvőzitőnk az Oltárhoz menvén kezde az énekes miſe mondáshoz, az hol az ſzámlálhatatlan ſok Angyali karok muſikálnak, és énekelnek vala: Minek-utánna pedig az Kirieeleiſon el-végeződőtt vólna, és az Gloria következvén az ſzokott imádságok lőttek, végre Szent Iſtván első Mártyr, éneklé az Epiſtolát Malachiás Proféta könyvéből, az Evangeliumot penig Szent János Evangeliſta Szent Lukács könyvéből, az mellyet az Anya-Szentegyház ſzokott azon napon énekeltetni az Szent Mise-álatt: kinek-is vége lévén az

egéſz

egész Mennyei Seregek az Offertoriumkor-Krisztus Urunknak ajánlák magokat, térdet fejet hajtván, gyertyájokat Üdvözitönk kezébe adák.

Ezek meg lévén Szent Liduinához méne, az Angyal mondván, hogy ő is a' képpen cselekednék az mint az több mennyei Szentek; ki nem merészelvén az nagy méltóságtól-való féltében oda menni, midőn magában rettegne, imé az Bóldogságos Szűz az napnál sokkal nagyobb fényességben azon Királyi öltözetben hozzá jövén, kézen fogá, és Szent Fia-eleibe vivé, az holott az földre borúlván imádá az drágalátos Jesust, de gyertyáját erősen tartván kezében, kéri vala az Bóldogságos Szűzet, hogy engedtetnék-meg néki azon gyertyának ez Világra-való hozása, kit meg nyere néki az Bóldog Szűz, mondván hogy már viszsza-térjen, az Világra, és magasztallya Istent az ő csuda tételiben, s, kövesse tovább-is el-kezdett aétatosságit. Midőn azért lelke az testbe viszsza tére, azt az gyertyát kezében találá az mellyet az Angyal adott-vala néki; kinek Isten-által sok nyavalyák-ellen-való orvosága vólt, vizben martván azon gyertyát, az kik azt iszszák vala nagy sokan betegségekből ki gyógyúlának.

Ilyen szép látásokkal, s' csuda tételekkel jutalmazá meg Isten, az ő Szent Annyának hiveit, kik az magok aétatosságát szombat napokon meg újittyak, és az Bóldogságos Szűzet tisztelik.

HETE-

HETEDIK SZOMBAT

VII.

Szombat napon kiváltképpen-való jót tégy Purgátoriumbéli lelkek ki-szabadúlásáért.

AZ mindenható Isten parancsollya, hogy Felebarátodat ugy szeressed mint tenen-magadat, és igy, ha felebarátinkkal valami jót tészünk, azt minden kétség-nélkül Isten meg jutalmazza. Az jó tétemény penig, annyival nagyobb, az mennyivel inkább szükölködik, az, ki-vel jót tészünk, ollyanok penig azoknak az hiveknek lelkei, kik noha ez Világból nem múltak ki, valamely nagy czégéres, vagy halálos bűnben, mindazonáltal az bocsánandó vétkek-miat-is, kikben történt halálok: az Isten dicsőséges szine-eleibe igyenesen nem mehettek, hanem mind addig kelletik szenvedniek, miglen azon bocsánandó vétkek-ért-is eleget nem tésznek az tisztúlás-által, mely Purgátoriumnak neveztetik.

Igy azért azon bóldogúl ki-múlt lelkek az mi imádságinkat, s' egyéb érettek-való jó tételeinket kivánnyák, mellyek-által hamaréb-való szabadúlások lehet, kit annyival méltób el-követnünk, hogy nékünk-is ne talántan jövendőben ezekre szükségünk lészen, s' akkor mijs kivánnók más ez Világon élő jámbor Keresztyének értünk való imádságit, s' jó tételeinyit; ez-ért írattatik az Machabæusok könyvének negyedik részében, hogy Szent, és üdvősséges az hallottakért-való

imádság, hogy bűneiktől fel-szabadíttassanak. Ezért rendelte az Anya-Szentegyház az közönségessen meghólt hiveknek napját.

Ezért imádkozék Tolentumi Szent Miklós Istennek oly buzgóságosan, hogy seregestűl mint egy mezei nagy tűzes had jönének az Purgatorium-béli lelkek eleibe, kik kérik vala hogy imádkoznék érettek, mellyet el-követvén meg-szabaditá őket.

O mely rettenetes dolog az Purgátorium tűzében, csak egy óráig-is lenni, sőt csak egy szem pillantásig is, az kinek leg-kisebbik kinnya-is nagyob az egész Világnak minden kinnyainál, bár csak ítélet napjáig tartanának is minden meg szűnés-nélkűl, ugy hogy minden Emberi elmével ki gondolható kinok volnának-is azok; egy leg-kisseb Purgátoriumbéli kinhoz, nem hogy hasonló, de annak csak árnyéka sem vólna.

Irja az példáknak tűkőre, *fol.* 598. Hogy egy Szent Benedek Szerzetiben lévő Religiosus Barát, midőn beteges ágyában vólna, kivánná hogy az Kalastromnak Apátura oda menvén áldást adna az szokás szerént reá. Azonban nem lévén ott az Kalastromban történet szerént az Apátúr, nem lehete az betegnek halálán jelen, s' miglen meg térne, azon halálos ágyban fekűvő Szerzetes meg hala. Meg jövén azért az Apátúr az több Barátok meg mondák néki hogy mely nagy ohajtással kivánnya-vala az meg-hólt Barát az Apátúr jelen létét, és absolutióját, s' áldását: mivel azért még el nem temettetett vala, az Oltár eleibe menvén az Apátúr, gondolkodék azon Szerzetes Páterek beszédéről;

ről; kiről midőn elmélkednék, imé az Oltár-mellől elő jő az meg-hólt Barát, mondván áldgy meg, s' óldoz meg bűneimtől, kit halván az Apátúr mondá kőnyörűllyőn Isten rajtad, s' bocsáſſa meg vétkeidet, midőn tovább-is pœnitentiát kérne, nem tudván minémű pœnitentiát kélleſsék az hóltaknak adni, felele, hogy imé, légy Purgátoriumban addig, az mig teſtedet el temetik; mely ſzóra rettenetes kiáltáſſal jajgat vala, ugy hogy az egéſz kalaſtromban igen meg hallatnék mondván. O! irgalmaſság-nélkűl-való pœnitentia! meg hagyád hogy annyi ideig légyek Purgátoriúmban miglen el-temettetik teſtem! Melyből ki teczik, hogy egy óráig-való ſzenvedés ottan többet téſzen, mint ezen az Világon Ezer Eſztendeig-való kínlódás.

Irja Petrus de Natalibus libr. 12. Cap. 8. de die Com. Animarum: Szent Theobaldus Püſpők-felől, hogy midőn valamely halászok téli időn halászni menvén, egy nagy darab jeget kaptanak vólna ki, azon Szent Theobaldus Püſpők jelen-létében gondolván hogy hal légyen; azonban látván hogy jég darab vólna tévék az Püſpők lábai-alá, kinek fajdalmaſok lévén lábai, azon jégen hűti-vala talpait, és imé ſzózat jőve az jég darabból ki, kit midőn azon Szent Püſpők halván kénſzerétene Istenre hogy mondaná-meg ki légyen; azon jégből illyen válaſzt véve; hogy én ugymond Purgátoriumbéli Lélek vagyok, az-ért ha én érettem Harmincz Misét mondasz egymás-után tehát meg ſzabadúlok.

Ezt halván az Iſten-félő Püſpők, tizen-őt miſét egy más-után el-monda; hogy azért tizenhatodik-hoz akarna kezdeni, imé az Ördög inczelkedéséből az egéſz Váras fel-támadván, rettenetes nagy hadakozások, és veſzekedéſek kezdének lenni, ugy hogy az Püſpők az békeſség ſzerzéſre hivattatván kinſzeríttetnék az miſe mondáſt azon nap abban hagynia. El-kezdvén az-ért az miſét megint, midőn már tizet el mondot vólna, imé nagy ſeregek jővének az Várasra, kik meg ſzálván az Váraſt víni kezdék; itt-is az-ért ujobban az miſét abban kelle hagynia.

Azonban el-kezdvén megint az Miſe mondáſt, midőn már az harminczadik, az-az utólsó miſét akarna mondani, már föl-öltőzvén, imé futnak az ſzolgák mondván, hogy az Váras, és az Püſpők háza meggyuladot, jőne annak óltására: kit tudván már az jámbor és Iſten-félő Püſpők azt adá válaſzúl, hogy ha az egéſz Várasaz házzal eggyűt mind őzſve-ég-is, de ezt az miſét el-végezi.

Midőn az-ért el-végezte vólna az Szent Miſét, ſem az ellenségnek, ſem az tűznek ſemminémű jele nem látzott, s' az lélek-is Purgátoriumból nagy dicsőſséggel ki-ſzabadúlt.

Igy azért ha mi jót az meg hólt hívek lelkeivel téſzűnk, jutalom-nélkűl nem hagyattatik.

NYOL-

NYOLCZADIK SZOMBAT

VIII.

Az Szegények-hez az Bóldogságos Szüz tiſzteſségére ſzombat napon valami irgalmaſsággal légy.

BOldogok az irgalmaſok, mert ők-is irgalmaſságot nyernek: azért Üdvözitőnk Szent Máténak 5. réſzében. Az minthogy ha egy dolog ſegiti az Embert az ő utólsó órájában, bizonyára az könyörületeſség az, a' mely-által Iſten-is az irgalmaſságra hajól, mert az irgalmaſok-hoz kegyetlen nem lehet az, a' ki az irgalmaſságnak kút-feje, ugy mint az Kriſtus Jéſus.

Az ő Szent Annya penig *Mater Miſericordiæ*, az-az irgalmaſság Annyának neveztetik, méltán-is mert Szent Fia-előtt tőrőkedik, és eſedezik érettünk, hogy az rettenetes itélet-kor el-ne kárhozzunk, ha irgalmaſságot követtyük.

Olvaſom Szent Márton Püſpök életében kit Laurentius Surius ír tizen eggyedik könyvében, hogy midőn egykor azon dicsőſséges Szent, uttyában lévén, egy ſzegény mezítelen kólduſt találna-elő, pálaſtyának egy réſzét el-metzvén oda adá néki, hogy bé födöznék véle; annak-utánna meg-jelenvén Kriſtus Urunk néki azon darab Palâſttal mondá, imé ezzel az darab köntőſſel ruházot fel engem Márton; kit-is látván Szent Márton, annak-utánna még adakozóbb lőn.

Haſonlót mond az Magyar Kronika-is Szent Örſébet Maſodik András Király leánya-felől, ki minek-utánna Turingiába Férhez ment vólna; történt, hogy Urának ſok ſzámu Fejedelmi Vendégi volnának, kivána azért hogy Feleſsége-is igen drága, és ékes köntősökben öltöznék, kit meg mivelvén, midőn az Urához menne, imé az garádicſon egy ſzegény mezítelen kóldus alamiſnát, és ruhát kér vala. Ez Szent Aſzony állat meg ſzemlélvén az ſzegény igye-fogyott kóldusnak mezítelen vóltát, fogá drága ſzép paláſtyát, s' oda adá az ſzegénnek ki leg-ottan el-méne az Paláſttal. Azonban az ſzolgák e' dolgot hirré tévék az Urának, ki neheſzteli vala ezen adakozáſt, s' midőn Feleſségéhez akarna menni, azt meg-dorgálni, ím Iſtentől csudálatos képpen oly fényes és drága Paláſt adatott Erſébetre, hogy mind Férje, mind penig az ſzolga rend, sőt az Vendég Fejedelmek-is aztot nem győznék csudálni, és dicsírni.

Irja Szent Agoſton Püſpök, és Doctor in Epiſtola ad Evodium, hogy egy Gennádius névű Orvos, ki Cártágo Várasában lakot, s' Romában is űzte dicséreteſſen azon meſterségét, mely igen jó életű, s' az ſzegények hez kiváltképpen irgalmas vólt. Mindazon-által kételkedet abban ha van e' ez élet után más Világ, avagy élet: hogy azért oly alamiſnálkodó vólt, az irgalmas Iſten nem akarta hogy ezen ſzegény Ember az örökké való veſzedelembe eſsék; hanem egykor álmában meg jelenik néki Kriſtus Urunk egy ki mondhatatlan ſzép Iffiúnak képében mondván néki; köves

engem;

engem ; kit midőn kővetne, imé vivé őtet egy csudálatos fényes, és drága kövekkel rakot Várasba, az hol gyönyörűséges énekeket, és minden-féle muſika ſzókat hallot, ennek fölőtte nagy drága illatokat érzet.

Kérdé azért Üdvözitőnket micſoda légyen ez, az mit látna ? felele, hogy az Szentek éneki vólnának az mennyei bóldogságban, kérdezvén az Orvoſt ha esmérné, ki vólna, kire nem tudván mit felelni, továbbá is kérdé, ha álmában látná é' ezen dolgokat, vagy émetten ? azt felelé, hogy tudná ugyan hogy ágyában fekűtt vala, de miként látná ez csuda dolgokat, nem tudgya. Erre nézve azért azt mondá Üdvözitőnk, tudgyad hogy nem teſti, hanem lelki ſzemekkel látz engem, s' ſzemléled ezen állapotokat-is, mert a' teſted az ágyban fekűvén aluſzik, a' teſti ſzemek bé lévén hunyvá. mert valamint éltében az Embernek midőn aluſzik teſti ſzemeivel ſemmit ſem lát, ugy az halottak-is teſti ſzemeikkel nem látnak, az föld gyomrában fekűvén, de az lelki ſzemek meg nem halnak, mert az Emberi lélek halhatatlan, ez-okáért ím moſtis engem, nem teſti, hanem lelki ſzemekkel ſzemléſz : láſſad azért hogy többé az fel-támadásról ne kételkedgyél.

Olvaſok máſt-is az Példák könyvéből fol. 501. hogy egy gazdag Sénátor avagy Uri Fő rend építtetett egy igen pompás és költséges Várat, melyben ſoha nem akara máſokat bé-bocsátani, hanem csak mind azon fő rendeket, az ſzegényeket penig ki rekeſztette onnét, ugy annyira hogy oda ſemmi igyefogyott ſzegény ne bocsáttatnék.

Történék

Történék azért egykor, hogy látásban az Isten rettenetes itélő széki-eleibe ragadtatnék : az holott az nagy itélő Bíró hozzája indúlván haragos szóval mondá : Te az szegényimet Váradból ki-rekesztéd, s' én téged az én Mennyei Váramba bé vegyelek ? Mely rettenetes szókra nem tudván mit felelni nagy szorongatásokban lévén egyűvé-is, máshová-is forditá szemeit, ha valahonnat segítséget várhatna.

Azonban látván hogy már az utólsó veszedelem előtte-vólna folyámodék az Irgalmasság Annyához az Bóldogságos Szűz Mariához, tellyes buzgóssággal, s' alázatossággal kőnyőrőgvén, hogy méltóztatnék mellette Szent Fiánál törekedni, igérvén arra magát, hogy ha Isten irgalmából ezen veszedelemtől meg menekednék, az szegényeket nem csak Várába bocsáttya, de azokhoz minden kőnyőrűletességgel lészen. Meghalgatván az Bóldogságos Szűz ily buzgóságos kőnyőrgését, Szent Fiától grátiát szerze néki, kiannak-utánna azon Bóldogságos szép Szűz által nyert kegyelem-ért jámbor életűvé, és alamisnálkodóvá lőtt.

Ez azért, az Irgalmasságnak Annya, ha az szegények-hez-való kőnyőrűletességet gyakorlod, hidgyed hogy szűkségedben el nem hágy.

KILEN

KILENCZEDIK SZOMBAT

IX.

Szombat napon valami magános aétatoſságot tégy az Bóldogságos Szüz képe-előtt.

HOgy Iſten-után az Bóldogságos Szeplőtelen Szűz Mariát, tiſztellyük mindenkor, igen méltó; mindazon-által ha az Bóldogságos Szűz képét találluk, főképpen ha cſuda-tévő helyeken vagyon, s' az-előtt aétatoskodunk, főképpen Szombat napokon, azt az Bóldogságos Szűz nem cſak igen jó néven vészi de kegyelmeſségét-is ſzokta gyakran azokhoz mútatni.

Ennek bizonyságára írja Bencius in Annuis Soc: Jeſu Luſitan: hogy Algarbium nevű Várasban vólt egy ſzegény Varga Meſter Ember, mely kiváltképpen-való aétatoſsággal viſeltetett az Bóldogságos Szűzhöz ugy anyira, hogy maga házában egy igen ſzép Bóldog Aſzſzony képét tartaná nagy tiſztelſségben, minden Szombat napokon az egéſz háza népével az-előt buzgóſságoſsan imádkozván, e' mellet azon kép-előt egy kis lámpáſt-is tarta, kit minden Szombat napon meg gyújtvala, és ugy imádkozék cſelédeſtűl. Az Iſtennek Szent Annyát kérvén ſegitené, és óltalmazná minden teſti, s' lelki veſzedelemtől.

Történék azért egyſzer az 1587. Eſztendőben Mindſzent havának huſzadik napján, hogy Szombat napon midőn ezen aétatos ſzegény Meſter Ember, az

hattya, ottan tellyes szivből kivánnya az Szeplőtelen Szent Szűznek segítségét, s' valamint az fellyűl irt Szent Remetéhez mutatta kegyelmeſségét, ugy bizonyára mihozzánk-is minden irgalmaſságát nyújtani nem szánnya.

Ezt azért buzgó szivel kőveſsük el, s' bizváſt reménlyük az Mindenható Istennek Szent Annya érdemiért, s' melletünk-való törekedési-ért, hozzánk nyujtatandó kegyelmét.

TIZEDIK SZOMBAT

X.

Az Szombati böjtöt, ha el-követed, igen üdvöſséges dolgot cſelekeſzel.

NOha az kereſztyén Anya-szentegyház senkinek Szombat napokon az böjtöléſt, ha valamely más böjt azon napon nincsen, nem parancsollya, mindazonáltal sokan az Bóldogságos Szűz hivei-közzűl vannak oly aétatoſsággal, hogy azon napon azon Bóldogságos Szűz tiszteletire böjtölnek nagy dicsíreteſſen, kivánván azzal-is magok kiváltképpen-való kőteleſségeket az Istennek Szent Annyához meg-mútatni: s' noha Szombat napon nem tartozunk böjtölni, mindazonáltal az hús-ételt ugyan tiltya az Anya-szentegyház Szombat napokon-is nagy vétek-alat.

Nem

Nem gondolván ezzel az mint Turſelinus irja in Annuis Soc: Jeſu Lugduni: 1592. Eſztendőben némely Eretnek Emberek Szombat napon az Catholicuſok boſzúſságára meg-évék az húſt az Bóldogságos Szűz-ellenis káromkodván; azonban eggyike, az ki kőzzűlők leg-gonoſzſzab vala, mihellyen az első falatot ſzájába vévé, az vólt utólsó falattya-is, nem lehetvén azon falatot ſe el nyelni, ſe ki pőkni, hanem a' nagy tuſakodáſok-kőzőtt meg-fúlván lelkét végre az falattal eggyűt ki-okádá. Igy veréj azért Iſten meg az Szombat napot kárhoztató Embert.

Kűlőmbet cſelekevék az az Szegény egyűgyű házſőprő ſzolga, az ki egy aétatos Plebánusnak ſzolgája vala az mint irattatik: Diſcip: Cap: 28.

Ezen Plébánusnak vala egy igen alá-való ſzolgája; az házat ſőpőrgette minden nap: ki mind néma mind sűket vala ſzűletésétől fogváſt, azonban ſok Eſztendőket tőltvén illyen ſzolgálattyában, végre halálos beteg ágyba esék, az holott midőn fekűnnék az betegeknek vígaſztalója az Bóldogságos Szűz Maria, imé meg jelenik néki nagy fényeſségben, és Mennyei felségben, mondván ſzabadítſon meg téged az Jéſus Kriſtus az én Fiam, gyónnyál-meg, és ved-bé az Kriſtus Szent teſtét, mely-után én tégedet bé-viſzlek az őrők-ké-való nyugodalomba, és bóldogságba.

Erre kezde az beteg mint hallani mind penig ſzóllani, s' Urát magához hiván mindeneket meg jelente a' Bóldogságos Szűzről, kérvén az Plébánuſt, hogy gyónását meg-halgatván, az Szent Communiót-is adnâ

bé néki kit örömeſt-is meg cſelekevék az Ura, cſudálkozván e' történt dolgokon. Azonban tudtára eſven az több ſzomſzédoknak-is ezen cſuda, oda ſiettek menni látására. Midőn az-ért mindeneket el-követet vólna az Plébánus Iſtenre kinſzerité az ágyban feküvő beteget, mondáná meg micſoda jó tételével érdemlette Istennek ily nagy irgalmát, s' az Bóldogságos Szűznek ily nagy kegyelmét, hogy mind hallana, s' mind ſzólhatna, s' igy kéſzűlne az halálhoz. Azt felelé, hogy noha tellyes életében nem tudta micſoda az igaz hit mivel ſemmit ſém hallot, s' nem-is imádkozhatot némaſága-miat, mindazon által látván hogy Ura minden hetedik napon az Szombat napon böjtölne, gondolván hogy az valami jó vólna, mivel Ura azt cſeleked-né, gondolá hogy ő-is a' végre az mi-ért azt miveli, azt követné, és igy ő is haſonló képpen az nap böjtölne, kit meg-is tartot: Ez-oká-ért a' ſzegény igyefogyott Arváknak pártfogója az Bóldogságos Szűz meg-jelenvén néki, ſzerzet Szent Fiától ily malaſztot, az-ért örömeſt meg-hal, kivánván Iſten-eleibe ſietni.

Igy jutalmazá azért az Bóldog Szent Szűz az Szombati böjtöt, kit ha mi-is el-követünk, haſzontalan nem léſzen fáradságunk.

TIZEN

TIZENEGGYEDIK SZOMBAT

XI.

Láſſad hogy Szombat napon az mennyire lehet ne véts másnak, s' légy békeſséges türéſſel, az Bóldogságos Szüz tiſztességére.

Nagy Iſten ajándékja az, midőn ember felebaráttyátt háborgatni nem kivánnya, sőt az roſz tête-ményekért-is jóval fizet, s' ellenséginek meg enged, Üdvőzitőnk tanitáſa-ſzerént, hogy ellenséginkért-is imádkozzunk, az mint Szent Iſtván első Mártyr imádkozván az magát kővezőkért, ellenségiért, meg halgattaték, és Szent Pál Apoſtolt az egéſz Anya-ſzentegyház válaſztott edényévé tette Iſten, azon Szent Iſtván eſedezésére nézve. Mely kellemetes légyen penig ezen jóſságos cſelekedett meg mutattya ez kővetkezendő példa.

Vólt Tridentumhoz kőzel az mint az példák kőnyvében vagyon írva, egy igen gonoſz erkőlcsű férfiu, mely egéſz életében az feslett életben, és tolvajlásban tőltőtte idejét ſzámtalan ſok károkat tévén az úton járó Embereknek.

Ezen gonoſz tévő Ember, noha tellyes éltében ſemmi jót nem tenne, mindazon-által halván egykor az Predikátióban mely ſzép, és üdvőſséges vólna Szombat napon az Bóldogságos Szűz tiſzteletire másnak nem véteni, s' békeſséges tűreſſel lenni, el-végezé magá-

ban

ban hogy Szombat napon ſoha többé nem foſztogatna, sőt békeſséges tűreſſel lenne, s' azon napot kiváltképpen való aétatoſsággal meg ůllené az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére, gondolván hogy ezzel az Bóldodságos Szűznek-is nagy kedvét fogja találni.

Azonban történék, hogy el-hireſedvén ſok ſzámu gonoſz cſelekedeti, Szombat napon az Várasba menvén meg ismértetnék az Szentegyházban, az hol imádságit elvégezvén ki-jőve, s' imé az Váras Birája parancſolattyából ſemmiképpen nem akarván óltalmazni magát az Várás házához hivattatot, az hol nem menthetvén magát, meg-is fogattatot: midőn azért az törvény-eleibe ment vólna, nem kiváná menteni magát, hanem nagy ſzép bátorsággal meg valván vétkeit, kőnyörge az Biráknak azon, hogy légyen ſzabad az halálhoz kéſzűlni, nem kivánván továb-való életét ez Világon, tiſzta ſzivből bánván hogy az egy Szombat napi jó tételeményénél több jót éltében nem tett vólna; ily bátorsággal menvén azért halálra ſententiája után ki-vitetett, holott is térdre eſvén nagy ſiránkozáſſal kőnyörög vala Iſtennek, és az Bóldogságos Szűznek bűnei bocsánattyá-ért, ki-után feje vétetek. Más napra, az-az Szombat napra virradóra, imé az Bóldogságos Szűz Mária Mennyégből ki-mondhatatlan fényeſséggel alá-ſzálla azon temető helyre, az hol minek utánna az el-vágott fő az teſthez ragadott vólna Iſteni erővel, hat cſudalatos ſzépségű Szűzek által fel-emeltetek, és igen ſzép drága gyólcsban takartatek, ſok cſuda illatokkal meg kenyettetvén az Bóldogságos Szűz parancſolattyából az

Váras

Váras kapuja-eleibe gyönyörűſséges ének ſzóval viteték ; kit midőn az Váras lakóſi, és iſtrázái látnának, s' nagy cſudával ſzemlélnének, az Bóldogságos Szűz meg hagyá nékik, hogy az Váras Püſpökjéhez mennének, és mondanák meg néki, hogy Proceſſióval jőjön-ki az egéſz Várasnak ſzínével, és ezen meg-ölt Embernek teſtét temetteſſe-el az Szentegyházban bőcsületeſſen.

Ezt értvén az Püſpök, s' látván az kapu-előt-való nagy cſudát az egéſz Váraſſal eggyűt, azon hólt testét nagy tiſzteſséggel el temetteté, az hol cſudák-is történtenek annak-utánna az Bóldogságos Szűz érdemiáltal. Im azért ittis az Makula-nélkűl való Szent Szűz meg jutalmazá az gonoſz, és Iſtentelen embernek az egy kis Szombati aétatoſságát, az ki minden gonoſságokban torkig úſz vala, s' cſak az egy jót tette, hogy Szombat napon az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére másnak ne vétſen, kivel az örők bóldogságot-is Iſten jó vóltából el-nyerte. Az békeſséges tűrés-is Iſten-előt igen kedves, az mint bizonyíttya eztet alamiſnálkodó Szent János, kinek életében olvaſom, hogy midőn Alexandria Várasában Patriárka lévén egy Attyafiát valamely alá-való Váraſi Ember ſzidalmazta vólna, kit nem ſzenvedhetvén azon Atyafi öreg Báttyának ugymint alamiſnálkodó Szent Jánosnak nagy haraggal meg panaſzlá, elő hivatván tanácſait az Szent Patriárka kérdé hogy mit kellenék azon rágalmazó Emberrel cſelekedni; kire mondának kőzönségeſſen hogy méltó vólna nagy bűntetéſre, mivel nem tekintette az Pátriárkának nagy méltóſságát, és ily kőzel-való Attyafiát gyalázatos ſzit-

kokkal illette ; elő-hívatván az Váras ſzinét azt mondá, hogy oly dolgot vólna cſelekedendő, mellyen az egéſz Alexándria cſudálkoznék. Más napra kelve azért maga eleibe hozatá azon rágalmazó nyelves Embert, kit midőn az egéſz Váraſiak-előt meg-kérdene, s' máſik-is mondáſit nem tagadhatná, félvén már az bűntetéstől, imé oda mégyen az jámbor Patriárka hozzája, s' által ölelvén meg-cſokolá mondván ; édes Attyámfia meny-el békével minden vétkeid meg-engettettek ; fordúlván penig az Öcséhez azt mondá, jó Öcsém ha az én Attyámfia akarſz lenni békeſségeſſen ſzenvedd e' dolgot : azért, az ki minnyájunk-ért ártatlanúl ſzenvedet az kereſztfán.

Igy bocsátta azért el az Embert minnyájoknak kik jelen valának cſudájára.

Ezt az békeſséges tűréſt ha az Iſten, s' az Bóldogságos Szűz tiſzteletire el-kővettyük, mi-is várhattyuk magunkra Iſtennek irgalmát, az Bóldogságos Szűz eſedezéſe-által. igen nagy jóſságos cſelekedet lévén az békeſséges tűrés, kiről az Szent Irás-is Szent Maténak 5. réſzében, azt írja hogy Bóldogok az ſzelid ſzivűek, az-az békeſséges tűrők, mert ők bírják az földet. Igy azért nagy áldás léſzen azokon, az kik Iſtenért, s' az ő Dicsőſséges Szent Annyáért magokat meg-zabolázván, máſoknak nem vétenek, sőt békeſséges tűréſſel vannak.

TIZEN-

TIZEN KETTŐDIK SZOMBAT

XII.

Az Bódogságos Szüz ſzereteti-ért imádkozzál Szent Joachim, és Szent Anna Aſzſzonnak-is ſzombat napon.

AZ Bóldogságos ſzeplőtelen Szűz Maria minden virágok leg ſzebb, és illatosb virágja, mely ez Világ vőlgyében termett, de az Mennyei magaſságban-is Iſten-után leg-főlsőbb helyre tétetet; ez Virág-ſzál Názáretben minden makula-nélkűl fogantaték, s' ſzűleték Szent Jóachim, és Szent Annától.

Oh mely bóldog Atya, és Anya vólt, kiktől ez ſzéles Világnak tellyes vígaſztalója ſzármázot ugymint az mi meg-váltó Iſtenűnknek Szent Annya. Az az Hajnali Csillag, ki az dicsőſséges Napot az Kriſtust méhében hordozta, ez vólt az a' Liliom, mely ez Világnak gonoſz tőviſe-kőzőt nőlt fel; ez vólt az a' ſzép Róſa, melynek jó illattyával az egéſz Világ bé-tőlt: erről mondhatom bizváſt amaz Evangéliomban említet Aſzſzonyállattal. Bóldog az a' Méh az ki, o áldott Szent Szűz, tégedet hordozot; kiért méltán Aldhattyuk Szent Szűléidet-is kik-által Adám Atyánk eſetitől fel-ſzabádúlt az egéſz Emberi nemzet, mert bizonyára te vagy az élet fája; melyben termett az a' drága győmőlcs, a' kitől az halál el-rontatott és őrők élett adatott minden hiveknek.

Igy azért méltó Szent Joachimot, és Szent Anna Aſzſzont ſegitségûl hínunk, hogy édes Leányok-elôtt ſzóſzóllóink légyenek, kiknek-is mint édes Szûléinek tôrekedését kétség-nélkûl meg-halgattya, s'nékûnk Szent Fiánál eſedezéſe-által kegyelmet nyér.

Irja Szent Epiphanius, hogy Szent Joachimusnak, s' Szent Annának nem lévén ſemminémû gyermekek igen ſzomoruak valának, azonban imádkozván Iſtennek, hogy valamely magzattal méltóztatná meg-áldani ôket, imé az Iſten Angyala meg-jelenék nékik mondván hogy meg-halgattatot imádságok, meg-áldatott Annának méhe, és egy Leánt ſzûlend kit Máriának kelletnék nevezni, mely-által lenne az egéſz Világnak vígaſztaláſa; annakutánna Szûlé az Menynek Fôldnek Királynéját az Bóldogságós ſzép Szûz Máriát, Szênt Mihály havának nyólczadik napján Szombaton hajnalban Ûdvôzitônk Szûletéſe elôt penig Tizen ôt Eſztendôvel: Akkorban penig vólt Szent Anna Aſzſzony Harmincz hat eſztendôs, midôn az Iſtennek Szent annyát ſzûlte vala e' Világra: azon napon (az mint Szent Brigitta jelenésében olvaſom) az Mennyei Szent Karok nagy ôrômôt mutattak ſzép Mennyei Enekſzóval vígaſztalván Názaretben Szent Annát gyermekágyában: ennek fôlôtte, nagy fényeſség-is ſzálla az égbôl-le azon Szent házra, melyben az Bóldogságos Szûz ſzûletett, mely ház Olaſz Országba Laurétom Várasába Iſteni erôvel vitetet, s' moſtanság-is ottan tiſztel-tetik az Kereſztyén hivektôl.

Azt

Azt írja Raulinus Serm: 1. de Nativ: B. V. hogy vólt egy aétatos Iffiu az Bóldogságos Szűz Congregatiójában, ki Szent Joakimus-hoz, és Szent Anna Aſzſonyhoz kivált képpen-való aétatoſsággal viſeltetet, mely midőn halálos agyában fekűnnék, és az ſok fájdalmok s' ſzorongatáſok-kőzőt vólna, imé Szent Joachimus, és Szent Anna meg-jelenének néki, s' biztattyák vala avval, hogy kevés idő-álat nagy vigaſztaláſt venne, mely ſzót alég végezének el, hogy imé az Bóldog Szűz-is nagy fényeſségben alá-jővén, arra nézve, hogy Szent Annát Patronájának tartá lenni ily ſzókkal vígaſztalá, ne fély ſemmit édes Attyámfia, ki az én édes Atyámat, s' Anyámat Attyádnak, és Anyádnak fogattad, énis előtted az Pokol kapuját bé-zárom, hogy az őrők Bóldogságba mehes; és igy el-vivé azon aétatos Iffiúnak lelkét az Mennyei őrőmbe.

Légy azért Szent Joáchimus, és Annának gyermeke, hogy a' más Világon az Bóldogságos Szűznek Attyafia lehes, és annak a' leg-nagyobb háznak avagy Familiának, mely az Kriſtus Jeſus Fámiliája, légy tagja az őrőkké-való Bóldogságban.

Mert ugyan-is micſoda Atyafiſság lehet mind teſti, s' mind lelki módon ſzólván nagyob, ſzeb, és kellemétesb, avagy nemeſſeb, mint az mi meg-váltó Iſtenünknek győnyőruſséges Nemzetsége, melyben Pátriárkák, Királyok, Prophéták, Apoſtolok, Szűzek, Mártyrok foglaltatnak: de az ki mind ezeknél nagyob az Iſtennek Szent Fia, az mi Üdvőzitő Kriſtuſunk ennek az Szent háznak Feje, az ki az ő Szent Attyával s' az Szent

Lélek Istennel egy Istenségben Uralkodik : O tehát valóban bóldog Ember az, a, kit a' Dicsőſséges Szent Szűz maga ſzép Attayfiſságába bé-vészen, bizonyára nem kételkedhetik az a' maga üdvőſségéről főképpen ha végig meg-marad az Felséges Isten, s' az ő makula-nélkül-való Szent Annyának ugy Szent Joachimus, és Szent Anna Aſzſzonnak igaz tekélletes hivségében.

TIZEN HARMADIK SZOMBAT

XIII.

Szombat napon kérjed Istent az Bóldogságos Szüz-által, hogy gonoſz incſelkedéſitöl az ördögnek mentsen-meg.

NEm elég az, hogy imádkozzunk, avagy máſokat ne háborgaſſunk, hanem ſzükséges az-is az igaz kereſztyén Embernek, hogy gyarlóságát tapaſztalván, az Mennyei Szenteket, s' főképpen pedig az Bóldogságos Szüzet az gonoſz késértetekben ſegítségül hija; mert, az illyenek-ellen az Emberi erő cſekély, és ha ſegítsége Istentől, s' az Mennyei Szentektől Isten-után nincſen, könnyen, nagy veſzedelem érheti : kiért főlötte jó, és üdveſséges dolog mindenkor ugyan de kivált-képpen Szombat napon az Bóldogságos Szeplőtelen Szűz Máriát minden némű kisértetek-ellen ſegítségül hinni, hogy moſt, és halálunknak órájan méltóztaſsék ſegítségünkre és óltalmunkra jöni, s' az örökké-való haláltól, és kárhozattól irgalmaſan meg-menteni.

Olvaſom

Olvaſom az Cártuſiánus Szerzeteſek Krónikájában, mely nagyob Cartuſiai háznak neveztetik, hogy vólt egy jámbor Iſten-felő Szerzetes Cártuſiánus Barát kinek Fauerius Péter vala neve : ezen tekélletes Szerzetes kiváltképpen-való buzgóſsággal, és aétatoſsággal, viſelteték az Bóldogságos Szűzhőz, el annyira hogy Szombat napokat magános imádságokkal tiſztelné kérvén hogy halála óráján az kisértetektől méltóztatná megmenteni.

Tőrténék azért egykor, hogy az Szent Szerzet dolgaiban jól viſelvén magát, az Szent Kereſzti Kalastromnak Priorjává, és az egéſz Szerzet Generális Prokurátorává tétetnék, kihez-képeſt kinſzeríttetvén kijárni, egy Várasban nehéz betegségbe esék, azonban (hihető hogy Iſten kiváltképpen-való gondviſeléséből) tőrténék hogy Páter Hubertus névű azon Szent Szerzetbéli Barát találna ſzerencséjére oda jőni az Varasba, ki-is más Calaſtromban Prior vólt : halván azért Péternek beteges állapattyát, azontúl oda méne, és minekutánna kőſzőntette vólna, imé mondá néki az ágyban fekűvő beteg nagy őrőmmel, hálákat adok az én megváltó Iſtenemnek, és az ő dicsőſséges Szent Annyának hogy itten látlak, tudgyad azért édes Szerzetes Attyámfia, hogy a' végre kűldettél ide, hogy az én teſtemet az kitől lelkem majdan el-válik, eltakartasd : kérlek azért, hogy gyónáſomat meg-halgatván, az én meg-váltó Kriſtuſom teſtét add bé nékem, ugy az utólſó kenetet-is add fől, hogy igy kéſzen várjam ez Világi életemtől-való el-váláſomnak idejét : kit azon jámbor

Szerzetes

Szerzetes a' betegnek kivánsága-szerént mindenképpen elkövetet.

Azonban az másik szobába menvén Hubertus Prior, imé az egész Emberi Nemzetségnek eskût ellensége az gonosz Sátán rút utálatos tekintetben, és ábrázatban elő-jöve, és az ágy mellet meg-álván egy nagy könyvet vén-elő, kiben, tellyes élete, s' minden vétkei az szegény betegnek fel valának írva mellyeket elő-számlálván fenyegeti vala az örök kárhozattal.

Ezt látván az nyomorúlt beteg ember el-éjede, és nem túd vala mit felelni, hanem az nagy rettegésben Istenhez, és az Bóldogságos Szűzhöz kezdet nagy fohászkodásokkal folyamodni, bizván csak egyedûl az ô Teremtôjének, és az Bóldogságos Szűznek segedelmében: kit látván az gonosz Lélek, ujobban kiálta nagyon, hogy majdan el-vinné az örökké-való tűzbe, s' mind azon igyekezik vala, hogy valamint kétségbe ejthetné, ki-által az Mennyei Bóldogságból ki-rekesztené; annyira incselkedék azért ottan, hogy már az meg éjedt beteg Ember nem-is tudván mihez kapni, csak nem kétségbe esnék; midôn azért ily rettenetes szorongatásokban vólna imé az keserettek vígasztalója, és az betegeknek Orvosa, s' az kétségbe esetteknek segitôje az Bóldogságos Szűz Maria ôlében tartván az kisded Jesust mely ki mondhatatlan szép vala, Mennyország-ból alá-szálla, és az betegnek ágyához méne, s' mondá: Attyámfia miért felsz? miért kételkedel? mert az ôlemben ûlô kisded tenéked minden vétkeidet meg engedte; mely szókra az gonosz Sátán leg-ottan el-tûnék, és

igy

igy meg vigaſztaltatván az ſzegény beteg ; az Bóldog Aſzſzony Üdvözitőnkkel eggyűt viſzſza téremennyégbe : bé jövén viſzſzont Pater Hubertus, és gyönyörűſséges illatot érezvén, kérdé az fekűvő beteget, hogy mi oka vólna azon ſzép illatnak, kit rend-ſzerént élő-beſzélvén, Szombat napon virradóra eggyűt mondván az Psálmúſokat, végre az Bóldogságos Szűz Litaniáit mondván, s' az Szentek Litániáját is midőn arra az ſzóra jöttek vólna, hogy Iſtennek minden Szenti kőnyörögjetek érettünk ôſzve tévén kezeit nagy ſzóval kiáltá, O Iſtennek minden Szenti kiket itt ſzemeimmel látok kőnyörögjetetek érettem mely ſzókra lelkét ki-adá az ő Iſtenének.

Bóldogok azért azok az kik az Bóldogságos Szűzet minden kisértetek-ellen ſegitségűl hijak, nem lévén Isten-után nagyob, és hatalmaſſab párt-fogónk, mint az Iſtennek tiſztaſságos Szent Annya, az kinek cſak nevezetitől-is kimondhatatlan képpen irtóznak az Pokolbéli ördögők : kiknek incſelkedésétől hogy az nagy Iſten meg-mentsen bennünket, az ő Szent Annyát kérjük buzgóſságos ſzivel.

TIZEN-NEGYEDIK SZOMBAT
XIV.

Szombat napon az Miſe halgatáſt el ne mulaſſad.

AZ Misének nagy méltóſságát eléggé ki nem magyarázhatni, mert ottan vagyon az leg-nagyobb áldozat, melyben az Pap az kenyérre és borra ki mond-

ván az Szent ígéket azon ſzempillantásban az kenyér valóſságos Kriſtus teſtévé, és az bor valóſságos Kristus vérévé válik, ugy hogy mind kettőben az Kriſtusnak eleven teſte, és vére vagyon az ki-mondott igék után.

Ezt tanittya az igaz Catholica Eccléſia: erről mondgyák az Theologuſok, hogy *eſt miraculum miraculorum*, az-az minden cſudáknak cſudája, mert az változás természet ſzerént nem lehet, hanem az mindenható Iſtennek nagy és cſudálatos erejével.

Igy azért ki-mondhatatlan nagy, és méltóſságos állapat az Szent Miſe, kit ha mindennap mondaſz a' vagy halgatz, üdvöſséges dolgot cſelekeſzel, mindazáltal ſzombat napokon, az Bóldogságos Szűz tiſztelétire, ha az Miſe mondáſt avagy halgatáſt, el nem múlatod, jutalom-nélkül nem léſzeſz.

Igen ſzépen bizonittya ez iráſomat az példák könyve, lib: 7. Cap: 24. Hogy ennek-előtte való időkben midőn az Albigenſis Eretnekek igen üldöznék az Catholicuſokat, ſok károkat, és alkalmatlanságokat tévén nékik; történék egykor, hogy egy bőcsületes Papi Ember menne határokon-által, egynéhányad magával, más falúba akarván menni.

Azonban véle lévén minden Oltári apparamentum, mégyen Szombat napon egy Szentegyház-mellet kinek ajtaját nyítva találván meg álla, s' fordúla több társaihoz, mondván: jó atyámfiai imé Misét mondok, mert Szombat nap vagyon ma az Bóldogságos Szűz tiſztes-

tiſztesſégére, kit még eddig el nem múlattam: kik-is reá álván az Páter ſzavaira meg-halgáták az Szent Misét.

Ezt azért meg tudván az kőzel-lévő Eretnekség, fegyveres kézzel őſzve gyűlvén reá rohanának az Templomra, ſzintén mikor az Szent Misének vége vólna; igyenesen az Oltárhoz menvén az Papot meg fogván, keményen kezdék verni, az tőb társait penig véres aggyal bocsáták, kik a' kőzel-való Erdőből nézék mi tévők lennének azon iſtentelen emberek az jámbor Pappal: ki húzván azért lábánál fogva ſok ſzámtalan ſebeket ejtének rajta, lábaikkal tiporván azon Papot. Végre látván hogy már inkáb hólt mint eleven, tanácſot tartván magok-kőzőtt, azt találák, hogy többé Misét ne mondhaſſon, messék ki az nyelvét; kit nagy hamar meg-is cſelekevének, s' ott hagyák az földőn az Templómon-kivül; el-metzet nyelvét az kőzel-lévő folyó-vizbe vetvén.

Minek utánna azért azok az gonoſz tévők el-mentenek vólna, az Erdőből ki-jővén az Papnak el-ſzélledt társai fel vévék az hólt ſzámban hagyatott Teſtet, és vivék Cluniacum-nevű Kalaſtromba, az hólot halván az Szerzetesek ez történt dolgot, s' ſzánakodván ily méltatlan eſetin bé vévék azon Kalaſtromba, s' mindenképpen ſzolgálnak vala néki Iſten kedvéért.

Minek-utánna azért ſok idővel az után jobbadon kezde lenni (mindazon-által nyelve ki-lévén metzve ſzóllani nem lehete) az Barátokkal eggyűt az Bóldogságos Szűz Oltára-eleibe mankókkal kezde járni, s' ott

aétátossan imádkozni az Bóldogságos Szűznek, az kinek tiszteſségéért kellet ezen nagy nyavalyát ſzenvedni, kérvén nagy buzgóſsággal, hogy méltóztatnék ily ügyében ſegedelemmel lenni, s' mútatná érette ſzenvedett ſebeinek s' nyelvének gyógyulását.

Történék azért hogy egy Szombat napon egy íráſt tenne, kiben kérné az több ſzerzeteſeket, hogy vezetnék az ſzentegyházba Iſtenért reménkedvén hogy ezt a' jó tétemént tennék véle ; kit-is meg-cſelekedvén az Bóldogságos Szűz Oltára-eleibe menvén le-borúla az földre, s' eſedezék az nagy irgalmu Iſtennek, s' az Bóldogságos Szűznek maga gyógyulásáért ; hirtelen nagy fényeſség támada étſzaki időn az Szentegy-házban, mellyen igen cſudálkoznak vala az Barátok ; ki-után gyönyörűſséges Angyali ének hallatot, s' végre drága ſzép illat töltè bé az egéſz Szentegyházat ; az hollott az Bóldogságos ſzép Szűz Maria, Mennyégből le-ſzálla ki mondhatatlan fényeſségben, és az beteges Paphoz járúlván mondá : Mivel az én Fiam hiti-mellet az én tiſzteſségemre nyelvedet el-veſztetted, nyisd fel az ſzádat, hogy meg gyógyítsalak : kire midőn ſzáját fel nyitotta vólna, leg-ottan az Irgalmaſságnak Annya az ſzájába téve más nyelvet, ki ſokkal-is fejérjebb vala az máſik darab nyelvénél : mely dolog-után az Bóldogságos Szűz viſzſzaj méne Menyégbe, az Pap penig nagy kiáltáſſal kezdi az Angyali üdvözletet mondani, kire őtzve futván az egéſz ſzerzeteſek láták az új nyelvet ſzájában, és hallák tőle az Bóldogságos Szűz véle tett irgalmát, s' áldák minnyájan az Mindenható Iſtent az ő Szent Annyának

nyának érdemiben. Ez jámbor Pap-is nem akarván háladatlan lenni azon Kalaſtromban, igen jámbor, és Isten-félő Szerzeteſsé lőtt.

Igy cſelekevék az Irgalmas Iſten az ő jámbor ſzolgájával az Szent Annyának tiſzteleti-ért mert nem akará, hogy Dicsőſséges Szent Annya dicséröi némák légyenek, hanēm ily nagy cſudával megmutatta, hogy azokat nem cſak némaságoktól meggyogyitaná, de még nyelvek helyet-is más nyelvet adna az Bóldogságos Szűz dicsíretire. Ezt kővefsük-el azért mi-is, s' dicsírjük az Iſtennek Szent Annyát, hogy az Mennyei bóldogságban-is örömmel ſzóllyon ſzánk, és nyelvünk az Iſten, s' Szent Annya dicsíretiről.

TIZEN-ÖTÖDIKSZOMBAT

XV.

Szombat napon az Oltári Szentséghez kiváltképpen-valóſzeretetedet mútaſſad, s' kérjed az Bóldogságos Szüzet hogy arra ſzivbéli buzgóſságot nyerjen Iſtentől.

NOha minnyájan tartozunk az mindenható Iſtent mindenek fölött ſzeretnünk, és tiſztelnünk, s' mint Iſtenünket imádnunk, ő Szent Felsége akarattyán járnunk, mindazonáltal kedveſſen vészi tőlünk, ha ez-iránt-is kőteleſségünknek eleget téſzünk, s' az Oltári Szent Sakramentomhoz gyakorta járúlván, azt az Mennyei

nyei eledelt, az ki az égből szállot-alá lelkünk üdvösségére magunkhoz veszük; mert az Szent írás-szerént-is az ki ezt az lelki kenyeret észi, örökké él; mivel ez az életnek kút-feje, ugymint az Kristus Jésus Az Bóldogdogságos Szűznek tiszta méhéből származott Üdvözitőnk; kiről azt írja Szent Agoston Püspök, s' az Anyaszentegyház Doctora de Nat. & gratia Cap. 36. Midőn ugy mond: Az Bóldogságos Szűzről, midőn az bűnökről vagyon az szó, semmi emlékezetet nem tészek, mert tudni való az, hogy annak több malaszt adatott minden bűnnek el-távoztatására, a' ki érdemes vólt arra, hogy azt fogadgya méhében, és szűllye, a' kihez tudgyuk hogy semminémű bűn nem férhetet.

E' mellet azt-is mondgya ugyan azon Szent Agoston Doctor in Psal: 98. az Maria húsából vette az maga husát, s' ugyan azon húst adta nékünk eledelül az mi üdvösségünkre: Igy azért az Bóldogságos Szűznek-is kiváltképpen-való kedvét találjyuk, ha Szent Fia testét aétatossággal gyakorta vészük magunkhoz.

Irattatik az Lengyel Országi Kronikában, és Krakkai Universitásban, hogy az 1610. Esztendőben vólt ugyan Krakó Várasában egy Isten-felő jámbor Iffiu az Bóldogságos Szűz Congrégátiojából-való Deák, és Sodális, az ki igen nagy, és buzgóságos aétatossággal viseltetett az Bóldogságos Szűzhöz, s' az többi-között minden Szombat napokon nagy alázatossággal járúl vala az Oltári Szentséghez, azon napon az Ur Szent testét magához vévén, az Bóldogságos Szűznek-is aétatossan imádkozik vala könyörögyén azon, hogy lenne Szent

Fia-

Fia-előtt szószóllója, s' nyerné bűneinek bocsánattyát; Midőn azért ezen aétatosságát sok ideig gyakorlaná, eggyik Szombat napon lélekben el-ragattatván, látá az Mennyei Paradicsomnak ki-mondhatatlan szépségét, az hol, az számlálhatatlan dicsőséges Szentek, és Angyalok magasztalák nagy és gyönyörűséges ének szóval az Felséges Istent az Oltári Szentségben, az holott az Bóldogságos Szeplőtelen Szűz-is mint Menynek Királyné Aszszonya áldgya vala az magasságbéli Istent; s' az Iffiúhoz fordúlván mondá; imé ez a' látás azért adatott néked, hogy az én Fiam Szentséges testét Szombat napokon magadhoz vészed, s' ezzel nékem-is illyen módon kedvemet találod, kiért énis tenéked, mindenkor szőszóllód leszek, ha te-is ezen aétatosságodat ennek-utánna-is el-kőveted.

Magába térvén az-után a' jámbor Iffiu, továbbá-is el-kővete azon aétatosságát, ugy hogy életének utólsó részeit igen szentűl, és bóldogúl végezné.

O dicsőséges szép Szűz Maria Istennek Szent Annya, engedd hogy mi-is minnyájan kik Szent Nevedet segítségűl hijuk, láthassuk Szent Fiadat hozzánk kegyes és vígadó Orczában, hogy nem csak az Szombati, hanem mindennapi aétatossággal bűneink bocsánattyát, és végre az őrők életet el-nyerhessük; adgy erőt az Szombat napi Istenhez való buzgóságos szeretetre, hogy az mi Üdvőzitő Kristusunk Szent Testének hozzánk való vétele-nélkűl az árnyék Világból ki ne múllyunk, hanem az-által az őrők dicsőségbe mehessünk.

Irja

Irja Jacobus de Vitriaco libro de Scala Cœli: Hogy egy Aſzſzony-állat vala, az mely az Oltári, Szentséghez kiváltképpen-való aétatoſsággal viſeltetett, ugy az Bóldogságos Szűzhöz-is. Ezen ſzegény aſzſzonnák illy aétatoſságát meg irígyelvén az Pokolbéli Sátán, mind csak azon meſterkedék, miként ejthetné meg az Iſten-félő jámbor aſzſzont, meſterkedék azért azon hogy valami formán kétségbe ejtené, ſzűntelenül kisírtvén az kétségbe eséſſel: történék azért egykor, hogy az nyomorúlt aſzſzony nem álhatván már tovább az gonoſz ördögnek véghetetlen kisértését, magában el-ſzánta vólna, hogy fel akaſzſza magát: mindazonáltal misét halgatván aétatoſſan Iſtennek ajánlá magát, s' az Bóldogságos Szűznek, ki-után az Templom-mellet-való házában bé rekeſzkedvén, véve egy kőtelet, mellyet az házban lévő öreg gerendára föl függeſztvén, az máſik végét nyakába veté, s' imé ſzinte midőn torkára akarná az kőtelet fojtani, hallá hogy az Szentegyházban az Ur testének fel-mutatására cſengetnének, kit halván egy keveſsé meg-álla, s' nagy ohajtáſſal mondá Jesus Dávidnak Fia irgalmaz nékem, mely ſzóra, az gerenda mindgyárt két felé haſadott, s' el tört, az kőtél-is le-eſet; az gonoſz ördögök penig nagy zörgéſſel el-ſzaladván onnét, nagy kiáltáſſal mondák Kriſtus Teſtének ereje mentett meg téged az örökké-való kárhozattól; kiért hálát adván Iſtennek, s' az Bóldogságos Szűznek, annakutánna az kétségbe esésnek kisírtetitől, éppen meg menekedék. Ily hathatós ereje lévén az mi Üdvözitőnk

Szent-

Szentséges Szent Testének ; az ki meg rontotta az Pokolbéli kígyónak minden erejét, üdvösséget szerezvén maga híveinek keserves kinszenvedésével, és halálával.

TIZEN-HATODIK SZOMBAT

XVI.

Az világi dolgoknak avagy múlatságoknak az mennyire lehet, békét hadgy, foglald az Istenes dolgokban magadat Szombat napon.

AZ Scotusok az mint in Theatro Vitæ Hum. ex Boetio. lib. 13. meg van írva, az 1202. Esztendőben törvént csinálának, hogy Szombaton tizenkét órától fogvást délkor estvéig senki büntetés alatt ne munkálodnek ; azt penig mindenkor ki szokták vala harangozni, meg-parancsolván erősen az kősségnek, hogy azon napon aétatoskodgyanak, és az vecsernyére el-menvén imádkozzanak az Bóldogságos Szűz tiszteletire ; akarván ezzel-is magok kötelességét az Bóldogságos Szűzhöz meg-mútatni.

Noha pedig, nem tilos az bőcsületes munka Szombat napon, mindazonáltal, ha az Bóldogságos Szűz tiszteletire azt valaki meg úlli, s' annak-is békét hágy, s, más Joságos cselekedetekben foglallya magát üdvösséges dolgot cselekeszik.

Adrichomius írja az Szent föld le írásában emlékezvén az Bóldogságos Szűz Ægyiptusba való mene-

 teléről;

telérôl ; hogy midôn azon Szeplôtelen Szûz az kisded Jeſussal Ægyptus fôldébe menvén egy forrâs kútnál meg állapodot vólna, tehât ottan az Szentséges Szent Fiát moſogattya vala, mely attól-fogva Jeſus kútának avagy forrásának nevezteték : az minémû balzamum-fák penig oda kôzel vannak, azokat azon kútból ſzokták az Emberek moſtanság-is ôntôzni, mely-áltat azon balzamum-fák mint egy meg ujúlván virágoznak, és aztaz ſzép illatu opobalzamumot adgyák magoktól néminémû izzadáſſal : mivel penig ezen kis forráſoczka nem ollyan nagy, hogy elégséges légyen az balzamum-fáknak nedvesſégére, cſak kôzel más kútból kel vizet meríteni, s' hordókba ôntvén ôkrôk-áltat vitetni ; cſudájára minden Embereknek, azon barmok avagy ôkrôk, az kik minden napon déltôl fogváſt egéſz hétfôig ſemminémû veréſſel nem kinſzerîttethetnek az víz hordásra, hanem el-jôvén az hetfôi nap, ugy munkâloſznak, s' az vizet-is minden kinſzerítés-nélkûl helyre viſzik.

Nézd azért kereſztyén lélek hogy még az barmokis, az kik oktalan állatok tanítanak bennûnket az Szombat napon aétatoſságra, mennyivel inkább méltó nékûnk Iſtent, s' az Bóldogságos Szûzet dicſîrnûnk és aétatoskodnunk midôn még az oſtoba Ôkrôk-is ily cſudára mêltó dolgot kôvetnek-el.

Ezt cſelekedte az a' jámbor Iſten félô arató (az mint Th. Cantipratanus lib. 2. cap. 50.) írja ; Hogy ſok aratók lévén egy Mezôben, az tôbbi-kôzôtt vólt oly aétatos ſzegény Paraſzt Ember az ki Szombat napon

pon déltől fogváſt eſtvélig az kűlső munkáknak békét hagyván az lelki dolgokban foglalná magát az Bóldogságos Szűz tiſzteletire.

Ezen ſzegény arató egykor ſzombat napon reggel aratván, mihellyen az déli idő el-érkezett vólna az aratásnak békét hagya, kérvén tőbb társait-is, hogy az Bóldogságos Szűz tiſzteletire azt kővetnék, és véle egyűt mennének az Templomba, Iſtennek, s' az Bóldogságos Szűznek imádkoznának hogy vennék Iſten áldását; mely ſzóra az tőbb aratók nevetvén mondák, eredgy bár te a' hová akarſz, mi dolgozunk, mert az mi reſzűnket, s' földeinkben lévő gabonánkat még ma le-arattyuk, igy válaſza lén azért az ſzegény aratónak: ki nem gondolván az tőbbinek csúfolásával le-tévé ſarlóját, s' kezébe vévén Olvasóját, méne az Szentegyházba; az holot imádkozván Vasárnap az Oltári Szentséghez járúlván, vévé az Kriſtus Szent Teſtét magához, és buzgóságoſſan imádkozék.

Midőn azért már hetfőre kelne el-végezvén a' tőbbi aratásokat látnák ezen ſzegény Embert az maga gabonájának le-aratására menni nagy csúfsággal nevetik vala, hogy még aratását el nem végezte vólna, bolondnak alítván az aétatos aratót lenni; mely csúfoláſt békeſséges tűréſſel ſzenvedvén, ki-méne az mezőre ſarlójával eggyűt, s' imé midőn marokba venné a' gabonát ſarlójával, le-akarván azt aratni, egy igen ſzép fényes nagy darab aranyat találá az gabona-kőzőt kire az vala főllyűl írva: Ezt adta Iſten az ő Szent Annya eſedezésére, mivel az Bóldogságos Szűz tiſzteletire meg

ûllette az Szombat napot ; az más Világon pedig az ôrôk Korona adatik néki, kiben kétsége se légyen. Mely aranyat fel-vévén csak hamar igen meg-gazdagodék, Isten áldása-is lévén véle. Az csúfolók pedig megszomorodának, látván hogy Isten malasztya-által egy szegény Emberbôl illyen gazdag Urrá lôtt-légyen, s' akarattyok-ellen-is meg-kelle esmérniek, hogy az Bóldogságos Szûz tiszteloi, igen jó és ûdvôsséges dolgot cselekesznek az kik Szombat napon az Világi dolgokat el-távosztattyák.

Ebbôl azért meg tanúlhattyuk, hogy ha ki az Szombat napokon az Világi dolgoknak békét hágy, az Bóldogságos Szûz tiszteletire, ûdvôsséges dolgot cselekeszik.

Noha pedig az kôzônséges Anya-szentegyház nem tiltya ugyan az Szombat napi munkát, nem lévén azon napon semmi magános Innep, melyben az kôzônséges munka tiltatni szokot. Mindazonáltal nem-is kárhoztattya azokat, az kik azon napon minden Világi dolgoknak békét hagyván, az Isten, s' az Bóldogságos Szûz tiszteletiben foglalatoskodnak ; sôt dicsíri, s' magasztallya az Szombat napon aétatoskodó híveket, kiknek ily szép Istenes cselekedeteket az Irgalmasságnak Annya minden kétség-nélkûl meg-is jutalmazza.

TIZEN

TIZEN-HETEDIK SZOMBAT

XVII.

Iſten, s' az Bóldogságos Szüz ellen ſoha ſe véts ugyan, mindazáltal Szombat napon kiváltképpen vigyázz arra, hogy valamit ellene ne cſelekedgyél.

O bűnös Ember ! micſoda az te életed ha jól meg gondolod ; nem egyéb hanem ollyan mint az ſzáraz ſzéna, az ki ma zőld fű, hólnap meg hérvad, s' meg aſzott ſzénává léſzen : ollyan mint az el-menő ſzél, az ki el-oſzolván ſemmivé léſzen ; ollyan mint a' füſt, a' ki vaſtagon fel-mégyen, s' annak-utánna nem látzik ; ollyan mint a' ſzappanos búborék, kinek ſzépsége cſak egy ſzempillantáſig tart, s' azontúl el-múlik, még-is ugy kapunk ezen az Világon mint ha őrőkké kellenék élnűnk, s' az mi Iſtenűnket oly bizváſt bántyuk meg, mintha az bűnnek ſemminémű bűntetéſe nem vólna.

Hallyátok azért ti minnyájan Iffiak, és Vének, Férfiak, és Aſzony-állatok, Gazdagok, és ſzegények, egy ſzóval mindennémű Nemzetségek : azt mondgya az Felséges Iſten ; el-végeztetett, hogy minden Ember egyſzer meg-hallyon, sőt az után az rettenetes Itélő Bíró eleibe mennyen, s' talám előbb hogy nem mint vélnénk, eſik e' dolog rajtunk, hogy az mint éltűnk ez Világon, az ſzerént-is légyen jutalmunk ; és igy nebíz-

zunk ſe erőnkben, ſe Iffiúſságunkban, avagy gazdagságinkban, mert ezek mind el-múlnak, s' minket tellyességgel mezítelen hagynak, mikor teſtünkből az lélek a' halál-által ki ſzóllíttatik. Azért folyamodgyunk az Véghetetlen irgalmaſságu Iſtennek Szent Annyához, hogy ha az Emberi gyarlóſságból mi bűnbe éſtünk vólna-is, el ne hadgyon bennünket, hanem eſedezzék érettünk Szent Fia-előtt, hogy ha bűneink nagy vólta-miat elkellenék-is őrökké veſznünk, Szent Annya érdeméért kőnyőrűllyön rajtunk.

Erről nagy Példát ír Cæſarius lib. 2. Cap. 12. Hogy Leodium Várasához közel vólt egy Nemes Iffiu, az kinek Attya meg halván ſok gazdagságot hagyot reá; mely Iffiu az Bóldogságos Szűz ſzeretetit mindenkor magában hordozza vala. Történék azért, hogy ezen Nemes Iffiu hadba menne, az holot mindenét elkőltvén igen nagy ſzegénységre juta; mert minden Világi fesletségre adván magát az tékozló fiú példája-ſzerént, kőlti vala édes Attyának ſok ſzép kereſményét: Vólt pedig valamely közel-való helyben, egy igen gazdag Ember, a' kinek többire minden jóſzágát el adta vala pénzen, azon Iffiu, el kőltvén az Joſzágok árrát.

Egykor azért gondolá magában ſzégyelvén ily nagy ſzegénységét, hogy el-bujdosnék valahová, inkáb kivánván idegen helyen kóldúlni, mint maga Hazájában ily nagy kiſſebséggel élni; vólt pedig ezen Iffiúnak egy Páſztora, a' ki őrdőngős vala, ki látván Urának ſzomorúſságát, kérdé hogy mire nézve vólna illyen kedvetlen, s' miért búsúlna ollyan igen. Kire felele

lele az Ura, mondván; O én jámbor ſzolgâm, nem lâtod e' minémû értékkel és gazdagsággal vóltam ennek-elôtte, s' imé moſtan egy falat kenyerem nincſen, kiért éppen kétségbe eſtem, s' ím el-bujdoſom, s' megyek oda az hová a' két ſzemem lát, hogy hazámban ne gyalázkodgyam. Erre mondá az Páſztor, én kedves Uram, ne fély ſemmit-is, csak kôves engem, meg látod hogy jól léſzen dolgod.

El-méne azért az el-keſeredett Iffiú az Szolga Páſztor-után; ki egy erdôbe vivé az Urát étſzakának idején az holott bizonyos ſzókat mondván magában az Páſztor, kérdé az Ura hogy kivel ſzóllana, kire felele az Páſztor; Uram csak halgaſs, majd meg látod miléſzen; hogy azért ujobban ſzóllana, megint kérdé az Ura hogy kivel ſzóllana; végre meg-vallá az páſztor, hogy az gonoſz Sátánnal beſzéllene; mely ſzókra igen meg éjede az Nemes Iffiu, és rettegni kezde.

Azonban jôve az gonoſz Ördög ſok ſzámu Népséggel, és ſeregekkel nagy Fejedelmi Ur képében meg jelenvén elô-jôve, kinek mondá az Páſztor, Uram kérem te Felségedet ſegítsed ezt az Uramat az ki igen nagy ſzegénységre jutot; kire felele az Pokolbéli Ördög mondván, ha azt akarja ez Ember hogy gazdagságot adgyak néki, tehát itt elôttem mindgyárt tagadgya-el az Mindenhatót, kit ha el- kôvet nagyob gazdagsága-léſzen mint az Attyáinak vólt, s' dicsôſsége-is. Mely ſzókat halván az Iffiu igen irtózék az Iſtennek el-tagadásától, és ſokáig nem akara arra állani; kihez oda járulván az Iſtentelen Páſztor monda, Uram mit téſz az egy ſzó, hogy

hogy tagadom, csak ezt az egy szót mondgyad, meg lészen kívánságod-szerént minden gazdagságod, s' dicsőséged ; végre az nyomorúlt Iffiu meg csalattatván az gonosz Pásztortól, meg tagadá az Menynek földnek teremtő Istenét ; ezzel azért meg nem elégedvén az mérges kígyó kiváná, hogy az Istennek Szentséges Annyát-is az Bóldogságos Szűzet, hasonlóképpen meg tagadná, mondván ; mert az minékünk a' mi dolgainkban sok károkat tészen ; Ezekre midőn az Iffiu magában tusakodnék, ujobban oda futa az Istentől el-szakatt Pásztor, kérvén Urát, hogy azt is tagadná-meg kisseb dolog lévén már ez, mint az másik vala, könnyebben meg cselekedhetné. Mivel penig az Iffiu annakelőtte-is magános aétatossággal vólt Bóldogságos Szűzhőz, ily veszedelemben fel-tekintvén az égre, mondá, ha el-kelis veznem, s' hóltig kóldúlással élnem, de az Istennek Szent Annyát, az Bóldogságos Szűz Mariát soha meg nem tagadom : mely Szent Nevet mihelt hallá az ördög azontúl seregével eggyűt el-tűnék.

Azonban az szomorú Iffiu mégyen viszsza az Pásztorral eggyűt, úttyában penig egy templom mellet lovagolván, mivel Szombat nap vala, le-szálla lováról, az Pásztornak adván lovát kezébe, s' az Templomba menvén az Oltár-előt az Bóldogságos Szűz képénél, kinek ölében az kisded Jesus vala, az földre borúlván vétkeiért keserveszen siránkozék, kérvén azon Szeplőtelen Szűzet, hogy Istentől méltoztatnék bűnei bocsánattyát nyerni : Az irgalmas Isten azért az ő Szent Annyáért oly buzgóságot ada néki, hogy meg engedtetnék vétke ;

Az

Az Iffiu-után azon gazdag Ember-is történet szerént bé talált vala az Templomba menni, az kinek eladta vala minden Jószágát azon Iffiu, szemlélvén keserves sirását az Iffiúnak félre vonâ magát, látni akarván az dolognak ki-menetelét. Hogy azért az Iffiu imádkozék imé az Bóldogságos Szűz Maria, fordúlván mind a' kettőnek szeme láttára az kisded Jesusnak mondá, édes Dicsőséges fiam könyörűlly ez Emberen. Kire az kisded Kristus el-fordúlván, mondá, miként könyörűllyek azon, az ki engem meg-tagadot? Ujjobban azért le-térdepelvén az Irgalmasságnak Annya Szent Fia-előt, mondá, én édes Fiam az én kedvemért kérlek engedgy-meg ez Embernek; Mely szóra az kisded Jesus Szent Annyát az földrűl kezeivel fel-emelvén, mondá; imé az te kedvedért én Anyám meg engedtem bűneit, kit halván, és látván az gazdag ember-is, oda méne az Iffiúhoz által-ölelvén, s' mondá, imé eggyetlen egy Leányom vagyon, néked adom Feleségűl, légyen minden értékem tiétek; Kire az Iffiu-is örömest reá álván, el-méne az Ipával, s' vévén Leányát igen Szentűl tőlté életét. Ily nagy hasznát vévén az Bóldogságos Szűzhőz-való aétatosságának.

TIZEN-NYOLCZADIK SZOMBAT

XVIII.

Az mennyire lehet, az testi kivánságoktól tartóztasd meg magadat.

NEm csak imádságokkal, avagy böjttel, s' más aétatosságokkal kell az Bóldogságos szép Szűzet magunk szeretetire vonnunk, hanem az tiszta élettel-is annál a' makula-nélkül-való tisztasságos Szűznél, nagy kedvet találhatunk, ha főképpen Szombat napokon-is az testi kivánságoktól meg tartóztattyuk magunkat, az imádságot az tisztasággal őszve-kapcsolván.

Erről igen szép példát ír Mannus, Cap. 80. Hist. Hogy egykor vólt egy igen jó Nemzetségből való Leánzó, kinek ábrázattya annyira ékes vala, hogy igen sokan kivánák házasságra venni. Ezen Leánzó gonosz társasságtól az jó, és tiszta élettől el-fordittatván, nyílván-való gonosz életre adá magát, el-annyira, hogy az nagy fajtalanság miat majd magának-is utálatosnak látzik vala lenni, mindazonáltal mivel kicsiny korában az Bóldogságos Szűz tiszteletire taníttatot vólt, magában el végezé, hogy Szombat napon attól az gonosz élettől az Bóldogságos Szűz Tiszteségé-ért meg tartóztatná magát, kiből végre arra fakada, hogy ollyan híres, és nyílván

nyílván-való lator életről az Bóldogságós Szűz esedezése-által, jó és Istenes életre venné magát, meg szánván bánván vétkeit.

Történék azért egykor, hogy egy igen gazdag Iffiu meg szemlélvén az Leánzót, szivébe venné szépségét; kezdé azért mind szóval, mind pénzzel az bűnre ingerleni, de már el-hajólván az bűntől nem akará az Iffiúnak szavait meg halgatni, nagy fohászkodással, és könyhullatással, mondván, hogy mivel Isten az Bóldogságos Szűz esedezésére az Pokolnak kapujától viszsza hozta vólna, többé semmi úttal életét meg nem mocskolná, készebb lévén meg halni, mint tisztátalan életével Irgalmas Istenét ujobban meg bántani; sőt örömest menne az Kalastromba, hóltig-való pœnitentiát akarván ott tartani, de nem lévén annyira-való értéke oda nagy szive fájdalmával nem lehet menni, kérvén Istenért-is azon a' gazdag Iffiat, az Bóldogságos Szűzért ne kivánnya meg jobbított életét meg-ferteztetni. Mely szókra az Iffiu-is magába szálván, azontúl fogá az Leánzót, s' vivé, egy Kalastromba elégendő pénzt adván véle, hogy ott Istennek hóltig szolgálna.

Idő jártával meg-hala az Iffiu, s' imé midőn az Szent életű Leánzó imádkoznék lelkéért, meg-jelenék az Bóldogságos Szűz, mondván, ne félcsed az Iffiúnak lelkét, mert mivel az én szeretetem-ért téged nem bántot, s' ide segítet az Kalastromba, halála órájan én jelen-lévén, s' minden gonosztól meg-mentvén az örök bóldogságba vittem.

Olvaſok más igen ſzép hiſtoriát-is majd cſak nem haſonló történetben; Hogy vólt egy igen aétatos Szűz Leánzó, ki az Bóldogságos Szűzhöz kivált-képpen-való aétatoſsággal viſelteték, mely Szombat napokon napeſtig mind inkáb az Bólgogságos Szűz Oltára-előt imádkozik vala nagy buzgóſsággal, kinek mivel Maria vólt neve, tellyes Szívből az Bóldogságos Szűz Mariának ajánlotta maga ſzűzeſségét.

Szombat nap lévén azért egykor, jöve egy gazdag Iffiu Vitéz az hazhoz, az hol Mária lakik vala, kinek ſzemében tűnvén az Szűz Leány ſzépsége, erőſzakot akar vala rajta tenni: az gyenge Leány pedig, ereje annyira-való nem lévén, hogy az erős Férfiat meg bírhatná, térdre esék előtte, az Iſtennek vére hullásáért s' az Bóldogságos Szűz tiſzteſségéért kéré, hogy ne bántaná, mert mivel az Bóldogságos Szűz Nevét-is viſelné (kire érdemetlen) s' egyéb-aránt-is Szombat nap vagyon, készszebb mindgyárt ſzörnyű halállal meg-halni, mint Iſtenét, s' az Bóldogságos Szűzet meg-bántani.

Meg lágyúlván azért az Iffiu vitéznek ſzíve, ezen alázatos könyörgésén békét hagya Iſten s'az Bóldogságos Szűz kedvéért az Szűz Leánnak, s' onnét mindgyárt el-ment, kiért azon Szűz Leány Iſtennek, és az Bóldogságos Szűznek nagy hálákat ada.

Az Iffiúnak-is jó tetemenyét nem akarván az Irgalmaſságnak Annya jutalom-nélkűl hagyni, minekutánna Iſteneſſen meg-hólt vólna; az Bóldogságos Szűz, az főllyűl meg írt Leánzónak meg jelenvén, mondá: imé, az mely Iffiu Vitéz téged az én tiſzteſségemért nem

bántot

bántot, meg-halván Mennyeknek Országában vagyon, s' ottan az Mennyei Szentekkel magaſztallya az Mindenható Istent, azért hogy az én Szent Fiamért, s' én-érettem meg engedett tenéked : Ez Világon-is pedig meg jutalmaztam jó cſelekedetit, hogy máſok-is láſsák : Mond-meg azért az Apácza Szűzeknek, hogy azon Iffiúnak teſtét fel-vétetvén, itten ezen Kalaſtromba temeſsék ; mert imé noha téli idő vagyon, mindazonáltal az koporsóban ſzép fris, és igen jó illatu Rosákat találnak, az ſzűzeſségnek, és az Szombat napnak meg tiſztelésséért.

Föl-vévén azért azon Iffiu teſtét, s' az Kalaſtromba vivén, mindenek ugy találtatának az mint az Bóldogságos Szűz mondotta.

Ez vólt azért az Tiſztaſság meg tartásának jutalma hogy az Iffiúnak éppen az ſzivéből nőlnének-ki az illatos Rósák, az kiből inkáb tőviſet, hogy nem mint valami illatos virágokat várhattunk vólna ; de az Bóldogságos Szeplőtelen Szűz ſoha az ő híveit nem hadgya, hanem minden veſzedelemtől óltalmazza.

Kérjük azért mi is, hogy az teſti kivánságoktól, s' más egyébb bűnöktől-is minket meg mentvén, vezérellyen abba az Bóldog őrőmbe, az kiben ſemmi tiſztátalanság nincſen.

TIZEN-KILENCZEDIK SZOMBAT

XIX.

Alamisnát adgy az igye-fogyott-kóldúsoknak, s' más szükölködöknek.

AZ Szent írás maga mondgya, hogy jó az imádság az böjttel, és alamisnával, kihez-képeſt ha az ſzegényeknek alamisnát adcz Iſten nevében, azt nem másnak hanem magának az nagy Irgalmu Iſtennek adod; maga-is bizonyítván ezt Üdvözitönk hogy az mit az én kisdedimnek adtatok, nékem adtátok; ellenben penig ha az-aránt fösvénykedünk, Iſten-is meg-vonnya malaſztyát tölünk, kiről rettenetes példát ád elönkbe Jacobus de Vitriaco. Hogy midön egy Usorás fösvény Ember ſoha nem hajtathatnék az Iſten-félö Emberektöl arra, hogy Alamisnát adna az ſzegényeknek, és az kiktöl Iſtentelenül el-vette vólt az Usorás pénzt, adná viſzſza; az ſzegényeknek, alamisnát nem akarván oſztogatni, végre nagy nehéz betegségbe esék, s' öſzve hiván feleſégét, gyermekeit mondá: imé az Papok azt mondgyák hogy az ſzegényeknek alamisnát adgyak, és az Uzorás pénzt azoknak az kiktöl el-vettem viſzſza-adgyam; én azért azt nem cſelekeſzem, hanem másként-is meg békéllem az Iſtennel. Három-felé oſztá azért pénzét, egy réſzét az Feleségének adá, az máſik

réſzét

réſzét adá gyermekínek, az harmadik réſzét pedig egy nagy zacskóba tévén maga-elejbe hozatá, meg eskűttetvén feleségét, s' gyermekit, hogy azt az koporsóba tennék hólta-után mondván, ha az Itélő Bíró valahogy nem hajólna hozzám a' más Világon, ezen pénzzel tudom kedvét találom, s' igy jól léſzen dolgom.

Meg-hala azért az fősvény Ember, s' imé oda tévék, az koporsóba pénzét Feſesége s' Gyermeki: azonban el-hireſedvén e' dolog, oda menének az Váras népei látni mi módon temettetnék-el, hogy azért az sírba tévék, imé mindeneknek ſzeme láttára meg nyílék az koporsó, s' rettenetes iſzonyu rút kígyók, varas-békák, s' más mérges állatok látzának koporsóban, kik az pénzt el-ólvaſztván az hólt teſtnek ſzájába tőltik vala, s' gyomrából viſzſzont ki-huzzák vala: az gonoſz Ördögők-is kiáltván mondák; mivel éltedben pénzt ettél, pénzt-is igyál. immár nagy utálatos, és dögleletes fűſt jövén-föl az földből, ki jövének az gonoſz lelkek, s' az gonoſz Ember teſtét-is ólzve ſzaggatván el-vivék az örök kárhozatra. Vigyázzanak az fősvények azért erre az példára, s' láſsák hogy erre ne juſsanak az rettenetes kínra; az hol ſemmi orvoſságot örökké nem találnak.

Nem igy cſelekevék az máſik Gazdag Ember, az mint in Collectis Speculi föl vagyon téve, hogy midőn bizonyos munkásokat fogadna, egy ſzegény Ember az Templomba menvén imadkozék, kérvén az Iſtent és az Bóldogságos Szűzet, hogy ſegítené ily nagy inségéből-ki; azonban látván hogy az idő már el-múlt vólna,

na, melyben a' gazdag ember munkáſokat fogadot vólna, nagy ſzomoruan viſzſza ment házához; hogy azért az utzán elő-találná azon Gazdag Ember a' ſzegény kőldúſt, látván nagy ſzomoruſságát kérdé, hogy miért ſzomorkodnék; ki meg beſzélé, hogy az Miſe halgatásmiat késön érkezvén Uram hozzád, én az tőbb munkáſokkal eggyűt nem fogadtattam meg, és igy pénz-nélkűl maradék; Ezt halván az másik mondá, jó Atyámfia, imé meny megint az Szentegyházba', s' ma nap-eſtig imádkozzál érettem, tenéked-is anyi fizetéſt adok mint az tőbbinek; ki el-méne azontúl az Templomba, s' imádkozék azért az gazdag Urért. El-jővén azért az Templomból fizetését fel-vette, s' ſzinte hogy haza felé menne, Kriſtus Urunk egy őreg Ember képében menvén, monda; imé az gazdag fizetet tenéked, de térj viſzſza hozzája, s' mond meg, tőbbet fizeſſen mert keveſet adott; kire viſzſza térvén mondgya az Gazdag Urnak; egy vén Ember elő-találván az úton ide kűlde, hogy tőbb pénzt kérjek tőled, mert keveſet adtál, Ez ſzókra az Gazdag két annyit ada néki, s' el-bocsátá; azonban megint eleibe jővén Kriſtus Urunk viſzſza kűldé az Gazdaghoz, mondván, ez ſem elég az kit adot, hanem tőbbet adgyon; meg cſelekevé azért harmadſzor-is az Gazdag Ur azt-is, és Száz Arany pénzt ada az ſzegénnek az Iſten, s' az Bóldogságos Szűz kedvéért. Azon napon étszakára ja' Gazdag az Iſten rettenetes itélő ſzéki-eleibe citáltatik, s' imé az Bóldogságos Szűz térden álva tőrekedik vala érette, mondván; én édes Uram, s' Iſtenem tekincs ezen Ember érettem

tett jó

tett jó tételényire, ne veſzſzen-el az ôrôk kárhozatban. Erre mondá az Itélo Bíró, mivel az ſzegént meg nem utálta, s' kétſzeri parancſolatomra alamisnát adott, imé térjen lelke viſzſza teſtébe, s' pœnitentziát tartván, éllyen az ôrôk bóldogságban velünk eggyût. viſzſza térvén azért lelke pœnitentiát tarta, s' Iſteneſſen múlék-ki ez Világból.

Ebból azért láttyuk hogy az Alamisnának micsoda gyômölcſe vagyon, légyünk azért Alamiſnálkodók, mert azzal válthattyuk-meg bûneinket az igaz Itélô Bíró elôt, ha tudnillik lelkünkért az ſzegények imádkoznak, kiknek buzgóſságos kônyörgéſek-által Istentôl-is irgalmaſságot, és ôrôkké-váló kegyelmet nyerhetünk.

HUSZADIK SZOMBAT

XX.

Az Makula-nélkül-való Szent Szüz kis Officiumját mondel Szombat napon, a' vagy az Olvasót; vagy Salve Reginát.

AZ Szent Olvasónak mely az Bóldogságos Szûz tiſzteletire rendeltetett haſznos Vóltát az egéſz Anyaſzentegyház érzi; s' akkor kiváltképpen tapaſztalta, midôn Joannes Auſtriacus Ötödik Károly Romai Czáſzár idejében, az Tengeren az Tôrôkkel meg-harczolván tüzes esô esék az Tôrôk hajókra az égból, és nagy diadalmat ada az Kereſztyénségnek, el-égvén az ellen-

ségnek minden hajói, mely az Szent Olvasó Congregátiójának tulajdonittaték, az kik tudni-illik akkor azon Szent Olvasót aétatoſſan az egéſz Kereſztyénségben mondák. Az Szent Olvasóról egy kiváltképpen-való példat olvaſok, egy P. Seraphimus Rázius könyvében in Hortulo Exemplor. tit. 29. Hogy vólt egykor egy igen ſzép Iffiu Leánzó, ki Egra Varaſsában Csech Országban lakék: ezen Leány az roſz társaſságba esvén, végre meg nehezkesedett bizonyos Iffiútól, azonban nagy félelemben lévén és rettegésben alég várá ſzülésének idejét, ſzégyelvén illy véletlen eſetit. Azonban egy Szombat napon az Templomba menvén ſzinte az Prédikatióra ért, az holott az Bóldogságos Szűz Olvasójának nagy dicsíretit halván, az többi kőzött azt-is hallá, hogy valakik az Szent Olvasót gyakorollyák, meg nem gyaláztatnak, kit halván mindgyárt a' Prédikatió után az Szent Olvasó Congregátiójába be-iratá magát, s' az Szent Olvasót minden Szombaton gyakorollya vala, kiváltképpen-való aétatoſsággal mind addig, az míg ſzülésének ideje el-jőtt.

El-jővén azért az ſzülésnek napja csak maga lévén az ſzobában egy ſzép Fiat ſzüle, kit meg kereſztelvén csak hamar meg fojtá, s' az ágy-alatt temeté-el. Hogy azért egy kevés idő múlva máſok-is mennének azon házba, láták az leánzót nagy ſzorongatáſokban lenni: oda menvén pedig más Aſzſzonyok-is láták hogy gyermek ágyas vólna s' kérdék, hol vólna a' gyermek; ki midőn nem tagadhatná vétkét, meg-kelle minden cselekedetit vallani: kire az Váraſiak meg fogaták az leánt,

ánt, és fogságban tartván, végre törvényesen halálra ſententiáztaték, ugy hogy elevenen temettetnék az földben, tőviſſet hányatván reája.

Midőn azért az ki mondott ſententia-ſzerént kivitetnék, Olvasóját kezébe vévén nagy buzgósággal imádkozik vala kérvén az Bóldogságos ſzép Szűzet, lenne Iſten-előtt párt-fogója; Azonban bé vettetvén az sírba elevenen, az Tővis-is reá hányaték, s' annakutánná az földet-is nagy vaſtagon reá hányák.

Ebben tőlt vólt már két nap, hogy az nyomorúlt leánzó az föld-alatt vala; azonban Szombat napon arra menvén egy Papi Ember illyen ſzózatott hallot ſzabadits-fel innét, mert én élek; meg-álván azon Papi Ember csudállya vala e' ſzókat; oda híván azért más Embereket is, azok haſonló-képpen hallák azon ſzókat, kik eggyűt a' Pappal menének azontúl az Váras Bírája-eleibe, egéſzen meg mondván az hallott ſzózatokat; mely dologra az egéſz Váras őſzve gyűlvén, ki menének azon temető helyre, s' halván minnyájan ujobban azon ſzózatokat, fel-kapáltaták az földet, és friſſen, egéſségeſen találák az leánt ottan kezében tartván akkor-is az Olvasót, s' ki vévék az földből. Az Váras házához vivén azért kérdék mi módon maradot vólna meg minden veſzedelemtől? kire felele mondván. En ugy mond minek-utánna az fertelmes vétekbe eſtem, s' meg-is nehezkeſíttettem, ſzégyelvén illyen eſetemet, menék az Szentegyházba, s' ott az Prédikátióban hallám, hogy valaki az Bóldogságos Szűz Olvasóját aétatatoſſan mondgya az Congregatióba be íratván magát,

az gyalázattól meg menekedik ; kire nézve én minden Szombaton ezt el-mondám, az Congregatióba-is be-íratván magamat az Bóldogságos Szűznek esedeztem, hogy az gyalázattól mentsen-meg.

Imé azért az Irgalmasságnak Annya midőn már az föld-alatt volnék, meg nyíttatván az Pokolnak rettenetes, és ki-mondhatatlan tűzes kapui, oda kell vala mennem, ha érettem Szent Fiánál nem törekedett vólna, azért hogy az Szent Olvasót gyakorlottam, kiért el nem hagya az nagy Irgalmu Isten azó Szent Annya kedvéért, hogy pœnitentiát tartván e' földön, oda juthassak az bóldog őrömbe.

Szabadon bocsáttaték azért azon leánzó, s'annak utánna sok űdőkkel igen aétatossan és Istenesen múlékki ez Világból.

Az ki pedig az Szent Olvasónak mondását kárhoztattya, méltán Isten haragjába esik, az mint ez kővetkezendő példa mútattya ; Irja Joannes Lopesius de Rosar. Cap. 5. Hogy az 1472. Esztendőben vólt egy Prédikátor ; mely igen nagy ellensége vólt az Szent Olvasónak, el-annyira, hogy egy Prédikátióban megigére az kősségnek, hogy meg-mútattya az Olvasónak mondását éppen haszontalannak lenni, kérvén halgatóit hogy az jövendő Vasárnapra jelen légyenek Prédikátióján. Egy hetire azért Szombaton estve egességesen le-fekűvék ágyában, akarván igért prédikátióját más napra elő-hozni, azonban más napra virradóra, midőn számtalan sok nép várná az Prédikátiót el-jövén az óra,

az óra, s' látván hogy az Prédikátor elő nem jöne, oda küldének házába, s' imé ágyában ki tekert nyakkal halva találák : illy vége lévén az Szent Olvasó Ellenségének.

Mi azért ezt ne kövessük, hanem búzgó szível mondgyuk az Szent Olvasót az Bóldogságos Szűz tisztességére.

HUSZON-EGGYEDIK SZOMBAT

XXI.

Az Bóldogságos Szüzhöz gyakorta szívböl fohászkodgyál, az Angyali köszöntéssel.

AZ Angyali köszöntés noha kevés szókból áll, mindazon-által az Bóldogságos Szűznek az ki azzal szolgál, nagy és üdvösséges dolgot cselekeszik ; mert azzal adatott az Szeplőtelen Szűznek tudtára, hogy a' Mindenható Istennek Annyává választatott, kit mi-is ha gyakorta tellyes szívből követünk, bizonyára jutalmát veszük.

Irja Bucal. Serm. 1. Cap. 12. Hogy egy Apácza Szűznek vala egy seregéllye, az ki Ember módra szóllani meg taníttatott vala, az ki az Ave Mariát gyakran mondgya vala. Azonban Szombat napon nyitva találván lenni kalitkája ki talált menni, és az Kalastrom

Tornyára röpülni, az holott egy nagy Kánya meg látván az kis madarkát, ſebeſséggel néki méne, kitől nem tudván őrzeni magát az ſzokott Avé Mariát találá mondani, s' imé az nagy Kánya, mint ha valaki agyon lőtte vólna, ſzörnyű halált hólt, az kis madár pedig kalitkájába ſzalada.

Máſt is olvaſok Albertus Caſtellanus íráſiból, libr. de Roſarijs B. V. Hogy egy gonoſz életű Iffiu, ſok gonoſságokban tőltvén életét, az egy aétatoſságban foglalá magát, hogy gyakorta, s' kiváltképpen Szombat napokon el-mondgya vala az Angyali kőſzőnteſt avagy Üdvőz légy Mariát aétatoſſan, midőn azért eggyik Szombat napon sétálni menne ſák egyedül valamely Erdőbe, egy fa-alatt le-térdeple, és azon Üdvőzletet nagy buzgóſsággal mondá; kire leg-ottan az Bóldogságos Szűz Mennyekből le-ſzálván, ſok ſzép Mennyei Szűzekkel eggyütt, drága jó eledeleket hozván egynéhány utálatos mocskos tálakban mondá, egyél ezekben az étkekben, kiket neked Mennyégből hozattam; kire felele az Iffiu, O menynek dicsőſséges Királyné Aſzſzonya igen őrőmeſt enném ezen eledelekből, de az tálaknak utálatos vólta miatt, hozzá nem merek nyúlni. Kire fe ele az irgalmaſságnak Annya; ſzintén illyen az te dolgot is, mert kőſzőntéſed jó, de az teſzived teli vagyon tiſztátalanſággal, és utálatoſsággal; azért ſzíved-is tiſzta légyen, váltoſztasd-meg gonoſz életedet, s' én is bé-véſzem kőſzőntéſedet. Kit elkővetvén azon Iffiu jobb életre adá magát.

Más

Más csuda dolgot-is ír Jacobus de voragine in festo Annuntiationis B. V. hogy vólt egykor egy híres Tolvaj, az kinek értéke igen nagy vala, de mindazáltal az úton járókat kik Várához kőzel mentenek, meg foſztattya, s' őleti vala; ugy annyira, hogy minden úton-járó igen felne azon által-menni.

Ezen Tolvaj pedig noha igen gonosz Ember vólt, mindazaltal az Üdvőzletet mindennap egyszer, Szombat napokon pedig kétszer az Bóldogságos Szűz tiszteletire el mondotta.

Történék azért egykor, hogy azon úton egy Istenfélő jámbor szerzetes Barát menne történet szerént által; kit meg látván az Tolvaj szolgák, Urok parancsolattyából meg-ragadván bé-vivék az Varba Urokeleibe kit meg kérdvén azon gonosz tévő Tolvaj, hogy mire nézve jőtt vólna arra, Istennek jelenéséből azt felelé az jámbor szerzetes, hogy hozzája küldetett vólna, de a' követséget meg nem mondhatná külömben, hanem ha minden szolgai jelen vólnának. Őszve hivatá azért az Ur a' szolgait, hogy minnyájan jelen lennének. Azonban meg tekintvén őket mondá az szerzetes, Uram nincsenek minnyájan az te szolgaid itten: meg nézék azért őket, s' imé az komornik ki-maratt vala, mondá azért az Páter, annak jelenléte kell énnékem legjobban, azért hivasd elő: midőn azért elő-hivatnék izzadni kezde, s' az szája tajtékzani, kihez fordúla az Szerzetes mondván, kinszerétlek tégedet az Mindenható Istenre, hogy ezeknek fülők hallottára meg mondgyad ki légy, és mi-ért lakol ez helyben; kire nagy

sikotá s

ſikótáſſal fel-kiáltván mondgya. Jai Jai, én ſzerencsétlen, ihol meg kell mindeneket vallanom: En az Pokolbéli Őrdőg vagyok, itt pedig azért laktam eddig, hogy ezt a' lator Tolvajt ſzolgaival eggyůtt Pokolba vigyem; de mind eddig-is nem tehettem ſzerét, mert az Iſten Annyának kőſzőntését minden nap el-mondotta, s'Szombat napokon kiváltképpen, kit ha cſak egyſzer el-múlatott vólna, bizonyoſſan az őrők kárhozatra az mi Fejedelmůnk Luciper-eleibe vittem vólna, imé ittis e' roſz Barát-miatt meg cſálattam, mely ſzók-után nagy zőrgéſſel el tůnék és el méne: ez cſudát látván az Lator, ſzolgaival eggyůtt meg tére, és Iſten-felő jámbor Emberré lőn pœnitentiát tartván.

Ily ůdvőſséges haſzna lőn az Ůdvőzletnek, melyre Gabriel Arkangyal tanitot bennůnket; kit hogy mi-is minden buzgóſsággal el-kőveſsůnk az Bóldogságos Szůz tiſzteſségére, nem cſak méltó, de ſzůkséges-is, hogy azon tiſztaſságos ſzép Szůz halván gyakorta-való ſzívbéli kőſzontését, minket-is az Mennyei bóldogságba fől-vezérelvén, kegyeſſen méltóztaſsék Szent Fia-előt kőſzőnteni.

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

HUSZ-

HUSZON-KETTŐDIK SZOMBAT

XXII.

Ha valami szolgálatot tészesz az Istennek, s' az Bóldogságos Szüznek, azt kiváltképpen-való buzgóssággal vidd véghez.

TUdni-való dolog az, hogy egy szívbéli Istenhez-való fohászkodás kellemetesb, mint egész napi sok külömbféle gondolatokból álló imádság, kiből következik hogy az mit Isten, s' az Bóldogságos Szűz tiszteletire cselekeszünk, azt tiszta szívből kövessük-el.

Az 1600. Esztendőben Veróna névű Város Kronikájában olvasom, hogy egy Bóldogságos Szűz Sodálissa, avagy Szolgája Oskolákba járván, Szombat napon mégyen vala az Templomba dél-után, az holott az Bóldogságos Szűz képe-előt, mely az óltáron vala, igen aétatosan imádkozék; látván pedig hogy az Szentegyházat mások tisztogatnák, az Bóldogságos Szűzhöz-való buzgóságtól viseltetvén, ő is oda méne, és az Templomot ki sópórvén, látá hogy az Bóldogságos Szűz képe-előt függő lámpásban el-alutt vólna az mécs, mely egyéb képpen mindenkor ég vala, azonban nem érvén föl az Lámpást, egy magas lajtorját téve az lámpás-alá, égő gyertyát hozván oda, az kivel azon lámpást meg gyújtaná.

Azonban midőn szintén meg-gyújtotta vólna az mécsét, csak hamar el-czúszamék a' lajtorja lába alól, ugy hogy nyaka szakadot vólna bizonyossan, de imé az nagy irgalmu Szent Szűz az Oltártól ki-nyújtván kezeit meg tartá az lajtorjának végét, s' mind addig tartóztatá a' lajtorját, miglen kedves szolgája minden alkalmatlanság nélkül le nem szállot az földre; kit az Templomban lévő Emberek minnyájan látván áldák az Istent az ő Szent Annyának csudálatos vóltában: Az Istenfélő Deák-is az Oltárhoz menvén Istennek, s' az Bóldogságos Szűznek hálákat ada illy nagy jó tetéményért, s' Szerzetesse lévén igen jó, és Isten félő életet viselt, üdvősséges halállal-is múlván-ki annak utánna az Világból.

Hogy penig minden szolgálatot jó szível cselekedgyünk, méltó az Bóldogságos Szűzet búzgósággal arra-is kérnünk, hogy jó kedvet adgyon, s' erőt-is az Isteni szolgálatra, s' az Bóldogságos Szűz tiszteletire, az mint Rupertus Tuitiensis Apátúr cselekevék, az mint Petrus Canisius írja; ki midőn örömest szolgálna Istennek s' az Bóldogságos Szeplőtelen Szűznek, azonban kimondhatatlan rest, és tunya vólna, ahoz elméje-is igen csekély, és tompa vólna, nagy buzgósággal folyamodik-vala az Bóldogságos Szűzhöz, hogy nyújtaná az-iránt segítségét, s' méltoztatnék mind rest természetitől, mind pedig tompa elméjétől meg-menteni, erőt adván Isten, s' az Bóldogságos Szűz tiszteletire, s' szolgálattyára. Hogy azért illyen módon gyakorta imádkoznék: történék egy Szombat napon hogy az Bóldogságos

dogságos Szűz Templomában az Oltárhoz menvén térdre esnék, és az Bóldogságos Szűz képe-előt nagy fohászkodásokkal, és könyhullatásokkal imádkoznék az föllyűl meg írt dolgok-ért, hogy tudni-illik nyerhetne Istentől serény természetet az Isteni szolgálatra, és okos elmét, s' bölcsességet Isten, s' az ő Szent Annya dicsíretire : aléig végezé azért ottan imadságát ; hát imé az Bóldogságos Szűz Maria ölében tartván dicsőséges Szent Fiat, ki-mondhatatlan fényeségben Mennyekből alá-szálván meg-jelenék, s' mondá, imé mivel az én Fiamnak, s' énnékem-is buzgósággal kivántál szolgálni az mint kértél meg adatott néked, hogy annyival nagyob buzgósággal szolgálhass az én Szent Fiamnak.

Mely csuda-után annyira meg nyílék elméje, hogy az Szerzetesek-közzé menvén, igen nagy, és tudós Doctorrá lenne, sok szép oktató könyveket csinálván s' másokat-is az Isten, és Bóldogságos Szűz tiszteletire hajtván, az közönséges Keresztyén Annya-Szentegyháznak nagy tűkörévé lőn, életét pedig igen Istenesen és Szentűl végezé, kit hólta-után-való sok csuda tételekkel is meg bizonyított.

Ezekből az példákból azért ki-teczik hogy az kegyes Jesusnak, s' az ő Dicsőséges Szent Annyának kedves dolgot cselekeszűnk, ha néki nyítot szolgálatunkat buzgóságos szível végezzük.

Olvasok más példát-is Pelbártius könyvéből in Stellario. Hogy egy Isten-félő Püspök kiváltképpen-való buzgósággal viseltetvén az Bóldogsagos Szűzhöz

Szombat napokon, főképpen pedig az Bóldogságos Szűz napján nagy aétatosságokat követe-el ; Történt azért egy gyertya Szentelő Bóldog Aſzſzony napján, hogy nehéz betegségbe esvén az Templomba nem mehetne, kéré azért nagy buzgóſságal az Szeplőtelen Szűzet, nyerné meg Szent Fiától, hogy az Szentegyházba mehetvén végezhetné maga aétatosságát ; egyébként-is az Püspökség háza az Templomhoz közel lévén, s' egy folyosó-is ſzolgálván oda, nagy ſzívbéli fájdalomban vala, hogy az napon az Bóldogságos Szűznek nem ſzolgálhatna, az ſzokott Proceſſióban : Midőn azért már az Proceſſiót az Papok el-kezdették vólna, lá'á az Püspök, hogy az folyosón-által cſudálatos ſzép Szűzek ſerege jőne ſzobája-felé, az kik-közőtt egyik a' napnál-is fényeſſebb vala ſokkal , ki egy kimondhatatlan ſzép gyermecskét hordozott ölében, kiis az ágyhoz menvén, mellyet az többi Szűzek-is körűlvévének, gyönyörűſségeſen énekelvén azon éneket, kit akkoron ſzokott az Anya Szentegyház énekelni ; végre az a' cſudálatos Anya , ugymint az Bóldogságos Szűz az kisded Jesuſt az ágyhoz menvén az Püspöknek kezébe nyújtá, maga azon ágy helyre űlvén mondá : édes hívem , imé vedd kezedbe az Mennyei Királyt az Kriſtus Jesust, az én Fiamat, s' engem ſzeres, az ki az Menyorſzágnak , kapuja vagyok ; s' ihol kely föl ágyadból, mert meg-gyógyúltál, s' az Templomba menvén végezd-el kivánt aétatosságodat , az többinek-is meg-jelentvén az én te hozzád-való ſzeretetemet. Mely ſzók-után az latás-is elmúlék, s' az Püspök is az Szent-

egyházba

egyházba menvén, Istennek, az Bóldogságos Szűznek hálákat ada irgalmasságért; az népségnek-is meg jelentvén e' csudálatos történetet. Az Bóldogságos Szűzhöz-való szívbéli buzgóságnak ily szép, és örvendetes jutalma lévén Istentől, s' az ő Szent Annyától.

HUSZON-HARMADIK SZOMBAT XXIII.

Ellenségidnek engedy meg' Istenért, s' az Bóldogságos Szüz szeretetiért.

AZt mondgya Üdvözitönk, az dicsősséges Mártyrok Koronája, midön az gonosz Sidóktól fel-feszíttetvén az magas Keresztfára csúfóltatnék hogy ha Isten Fia vólna jöne le az keresztről, s' szabaditaná meg magát; Atyám bocsásd-meg nékik, mert nem tudgyák mit cselekeszsznek; Szent Lukács Evangelista 23. részében. akarván bennünket arra tanítani, hogy miis ellenségeinknek meg bocsássuk vétkeit. Ha azért Istenért, s' az Bóldogságos Szűzért meg-bocsáttyuk ellenségeinknek vétkeit, nékünk-is meg-bocsáttya Isten vétkeinket.

Erről szép Példát ír az Cistertiensis Szerzet Kronikája, de Viris Illustribus, Hogy Cláravallis névű Cistercienſis Szerzetesek Kalastromában vólt egy igen

Szent életű jámbor Barát, ki igen kegyes, és szelíd erkölcsű vala : kinek ollyan szokása vólt, hogy soha azokra az kik ellenkeznek vala véle, meg nem haragudnék, sőt imádkoznék maga ellenségiért, leg-alább egy Miatyánkat vagy üdvözletet mondván.

Ezen jámbor, és Istenes Szerzetes maga jó példa adásával sok más Szerzeteseket-is arra hajta, hogy azok-is magok ellenséginek meg engedvén, nem csak békességesen tűrnék ellenkezőiknek rágalmazását, avagy más cselekedetit, de azokért imádkoznának-is, és igy sokan kezdének ott az Kalastromban ehez az Istenes jó tételhez.

Meg irígyelvén azért az minden jónak halálos ellensége az Ördög ezen jámbor, és Szent életű Barát ily nagy, és dicsíretes alázatosságát, hogy egykor Apátúr parancsolattyából az Kalastrom dolgaiban ki kelletnék menni, azt hozván magával az Szerzetesi engedelmesség, midőn úttyában csak egyedül egy sűrű erdőn menne-által, azon erdőnek az közepén, imé az irígy Sátán egynehány fosztogató Tolvajt indíta reá, hogy mindenéből ki forgatnák, s' az-által haragra nagy zugolódásra ingereltetnék. Hogy azért reá ütvén egynéhányan ruháját, s' minden partékáját, ugy lovát-is az kinek ül vala, el vonták vólna, magát igen meg-verék, s' sebesíték, ugy hogy minden testén az vér folyna alá az földre, ugy hagyván pedig el menének az prædával: mindazonáltal eggyik kőzzülők meg-vonván magát az sűrű erdőben el-marada, hogy látná mi tévő lenne, az szegény meg-foszlott szerzetes Barát.

Imé

Imê azért az Tolvajok el-menetele-után Istennek nagy csudájára az földre le-borúlván nagy fohászkodások-után föl kiálta az égbe mondván. En Uram, s' én Istenem kérlek tégedet mint irgalmas Istent könyörüly az te szent Anyádért az Bóldogságos szép Szűz Mariáért, ezen Tolvajokon kik engem meg-foszttottak. Uram ne tulajdonitsad nékik véteknek ezen cselekedeteket, mert a' vakság el-burította őket, s' talám az szegénység-is kínszeríti az Tolvajlásra, nem tudván mit cselekesznek, az te Szent Anyád kedvéért én Uram, s' Istenem, engedy meg nékik. Ez aétatos imádságot halván azon Tolvaj, mely el-rejtezett vólt az sűrűben, utánna futa az többinek, mondván: O édes barátim mely nagy Istentelenséget cselekevénk; ihol az Barát kit meg-foszttottunk, csuda dolog, mely aétatossan imádkozik térden álva érettünk könyörögvén az Istennek hogy bűneinket meg-bocsátaná: kit halván társai, oda menének, és még imádságiban találván, s' magokba szálván, meg esék szívek rajta, s' mindenét viszsza adák, bocsánatot kérvén cselekedetekről, sőt minnyájan Szerzetbe menvén ez Világtól búcsút vévének, és az Kalastromban jámborúl végezék életeket, eggyűt menvén ezen Szent életű Szerzetessel az Kalastromba.

Kiről Istennek hálát adván az jámbor Barát, örvendezet azon, hogy az Latrokat Isten, az Bóldogságos Szűz érdemiért jó életre hozta vólna.

Midőn penig azon Szent életű Szerzetes még-is illyen Istenes életben maradna, halálakor látván az Kristus

Jesust

Jesust, s' az ő Szent Annyát, föl-kiálta. O Dicsősséges Isten, s' Bóldodságos Szűz Maria, Istennek Szent Annya az ti kezetekbe adom lelkemet, kérvén most-is alázatossan hogy minden ellenségimnek engedgyetek meg, mely szók után az Ur Szent Testét magához vévén ujobban sok fohászkodások és imádságok-után mondá föl-szóval, örvendezzél én lelkem, mert ihol vagyon az te kivánt jutalmod, az Ur én világosságom, az Ur az én reménségem, áldott légyen az Urnak Szent Neve örökkön örökké; ki után nagy vígan ki-adá lelkét az ő Istene kezébe.

Azon szem-pillantásban más Kalastromban egy más Szent életű Barát halálán lévén el ragadtaték lélekben egy Angyal-által, s' látá hogy ki-mondhatatlan nagy vígasság vólna ottan, s' nagy csudálatos készűlet, mintha valami nagy Fejedelem-eleibe készűlnének, azonban az ki-mondhatatlan fényességben lévén, kérdé Angyalától hogy miert vólna ez az nagy készűlet, kire mondá hogy Claravallisban egy nagy Szent életű Barát hólt meg, ki maga ellenségeinek mindenkor meg-enged vala Isten, s' az Boldogágos Szűz kedvéért, azért vígad az egész Mennyei sereg eleibe akarván menni, hogy ily nagy jó tételéért nagy dicsőséggel fogadnák

HUSZ

HUSZON-NEGYEDIK SZOMBAT

XXIV.

Valami mortificátiót avagy testi ſanyaruſságot tégy Szombat napon az Bóldogságos Szüz tiſztességére.

MOſtan kel Iſtenért s' az Bóldogságos Szűzért testünket ſanyargatnunk, az míg módunk vagyon az Mennyei őrőmben lévő Szent Korónának meg nyerésére, moſt ſzenvedgyünk ideig, hogy annakutánna ne ſzenvedgyünk őrőkké, az Pokolbéli tűzben.

Ezt kővette-el Negyedik Béla Magyar Orſzági Király Leánya, Szent Margit Szűz, az ki, az Szent Domonkos Szerzetiben lévén az mint Laurentius Surius írja 28. Januarij: az konyhán mint egy leg-kissebbik ſzolgáló ſzokot vala moſogatni, Szombat napon pedig vas cilicium övet viſelt, s' az Bóldogságos Szűz képe-mellet ſoha nagy ohajtás, és üdvözlés-nélkül el-nem ment; kit-is mind haláláig meg tartván, az Mennyei dicsőſségbe viteték; az hol az teſti ſanyaruſságokért, kit Iſten s' az Bóldogságos Szűz tiſzteletire cſelekevék, jutalmat véve; mert midőn nagy ſzentül meghólt vólna, az Kalaſtrom-fölött nagy cſudálatos világosság látczot, mellyet mind az Király ugymint édes Attya, mind pedig az egéſz Buda Várasában lakozók látának, ki mind addig tartot, míglen dicsőſséges Szent

Margit-Aſzſzony el-temettetnék, ſzózat is hallatván az egekből, hogy egy ſzelíd Bárány hólt vólna-meg, kit kétségkivól az ártatlan bárány az Kriſtus Jesus el-jegyezvén magának, vitt abba az Mennyei ſeregbe, az hol azt az éneket éneklik mellyet máſok nem énekelhetnek.

Az teſti ſanyaruſságról más ſzép példát-is hoz elő Albertus Krancius lib. 8. Sax. mondván, hogy Adolfus Hólsatiai Fejedelmi Ur, minden tartományit, Gyermekeit, s' ſok ſzámu kincsét, s' egy ſzóval ez Világot el hagyván egy Kalaſtromba méne Iſten kedvéért, az holot az Bóldogságos Szűzhöz kiváltképpen-való aétatoſsággal, és buzgóſsággal viſelteték, ſok féle böjtöket disciplinákat, s' más-teſti ſanyarúſságokat követvén-el.

Midőn azért azon Kalaſtromot melyben lakik vala nagyobra kivánná épittetni, nem lévén költsége, maga megyen vala ki kóldúlni, s' azoktól, kik annak előtte Jobbágyi valának alamisnát kére hazonként kóldúlván.

Történék azért egykor, hogy egy Paraſzt Ember egy fazék tejet adna néki, s' imé midőn az utzán menvén Fejedelmi fiait elő találná, kik nagy Pompával mennek vala, az Emberi gyarlóſságtól viſeltetvén, elſzégyenlé magát, s' az fazék tejet paláſtya-alá dugá; az hollott meg botolván, valamely réſze az tejnek ki folya, föl tekéntvén azért egyház-előt láta az Bóldogságos Szűz képét, mely az mezítelen kisded Kriſtuſt tartya vala, kire nézve magába ſzálván monda: ihol az Iſtennek Fia mezítelen Szent Annya ölében nem ſzégyenli ülését, s' én-érettem mezítelen az Kereſzt-fán fügni nem

nem szégyenlet, én penig egy fazék tejnek vitelét ennyire szégyenlem? fogá azért az fazék tejet és fejére búritván két-felől le-folytatá, mondván, te kevély fő tanúly alázatosságot, és testi sanyarusságot, s' Istenért, s' az ő Szent Annyáért szenvedd el ezt az kis szégyen vallást, mely cselekedetin igen csudálkozék az egész népség. Illyen módon sanyargatá azért magát, kiért az Boldogságos Szűz halála óráján meg-jelenvén, egy szép drága kóntóst ada néki, mondván, mivel az én Fiamért, s' én érettem kóntósöd mocskosításával nem gondoltál, imé adatik néked ezen Mennyei kóntós, melyben örökké dicsekedhessél.

HUSZON-ÖTÖDIK SZOMBAT

XXV.

Az egész hétben lévő cselekedetidet vedd Szombaton rendbe, és lássad, hogy életedet (ha mi gáncs eset vólna) meg jobbítsad.

AZ mi utólsó dolgainkról, tudni-illik az halálról, itéletről, és az következendő örökké-valóságról gyakorta ha gondolkodunk, bizonyára az rút Istentelen vétkekbe könnyen nem esünk; főképpen penig ha gyakorta lelkünk ismeretit meg-visgállyuk, és ha mi gáncsot abban találunk, az jóságos cselekedetek, és pœnitentia tartás-által azt meg-orvosollyuk.

Igy léſzen pedig az, ha az Bóldogságos Szűzet-is ſegítségűl híjuk.

Ezen dologra olvaſok egy ſzép Példát, mellyet ír Cæſarius lib. 7. Cap. 35. Hogy egy Apácza Kalaſtromban lakot egy Beátrix névű jámbor tőkélletes Apácza Szűz, melynek cſudálatos ſzépsége vala, igen nagy méltoságos Uri házból ſzármazván, e' mellet minden Szombat napokon az egéſz héten lévő cſelekedetit fontba vetvén, az Boldogságos Szűznek eſedezék bűneinek bocsánattyáért, maga tiſzta életét, s' mindenét Iſtennek, s' az Bóldogságos ſzeplőtelen ſzép Szűznek ajánlván, kére azon, hogy lenne Szűzeſségének párt-fogója, s' óltalmazója. Végre azért az Pokolbéli kígyó ezen tiſzta életét igen ſajnálván, egy gazdag Iffiat indíta arra, hogy az Kalaſtromot meg-látogatná, kit mi helyen el-kővetet vólna, az Apácza Szűzektől becsűlettel láttatnék, azontúl az ſzép Szűz Leánnak ſzemélyében meg-ûtközvén, ki mondhatatlan ſzerelembe esék; ſzólván azért azon Szent Szűzzel mind addig kisírtgette, hogy házaſságra venné, hogy végre az ártatlan Szűz gondolkodni kezdene házaſságárol; mindazonáltal egynehány napot kivána, az mellyekben el-tekéllené, mit kelleſsék cſelekedni; Azonban pedig az gonoſz kígyó oly úndok ſzeretetet és tűzet gyújta ſzivében hogy az nagy kisírtet miat majd nem-is tudná mi tévő légyen. Oda méne éjjel az Bóldogságos Szűz Oltárához, le térdepelvén mondá; imé éretted o Bóldog Szűz mindent el-kővettem, s' már ezt az nagy késírtetet nem ſzenvedhetem továb, hanem ím el-megyek az Iffiu-után,

Portária

Portária vóltam eddig, ím azért az kólcsokat it hagyom, fel-kele azért, s' el-méne; mi hellyen pedig az Iffiu hozzá jöve, s' meg ferteztette vólna, azontúl megutálván el-űzé magától; ki nem mervén az Kalaſtromba viſzſza menni, az roſz életben foglalá magát, tizen ôt Eſztendôkig, kiknek el-teléſe-után magába ſzálván, keſerveſen ſirankozék, hogy az Iſtent és az ô Szent Annyát igy meg-bántotta vólna; gondolá azért hogy megint viſzſza menne azon Kalaſtromba; midôn az ajtónál zôrgetne, imé az Bóldogságos Szűz, az Portária képében ott álván, meg nyitá az ajtót, kérdvén ha esmérnê-é, kire nem tudván válaſzt adni, mondá imé tizen ôt Eſztendeig viſeltem gyondgyát e' kapunak, várván viſzſza jöveteledet, tudgyad azért, hogy én az Isten Annya vagyok, s' éretted az te Szombati aétatoſságodra nézve, mind addig kônyôrgôttem, míglen az én Fiamtól viſzſza téréſedet meg nyernêm: jôj azért bé, és tarcs pœnitentiát, ki meneteledet még ſenki nem tudgya, mert képedben egy Angyalt rendeltem ide, az ki itt lakot mind eddig. kiért térdre eſvén az Bólgodságos Szűz-elôt hálákat ada, és hóltig igen Szent életet viſelvén, nagy pœnitentiát-is tartot.

HUSZON-HATODIK SZOMBAT

XXVI.

Ha valamĭ gyötrelmed, avagy fájdalmod érkezik, azt az békeſséges türés-által, ajándékozd Iſtennek, s' Bóldogságos Szüznek.

TUdván az Emberi nemzetnek gyarló-vóltát, s' változandó állapattyát, hogy az ki ma egéſséges, hólnap halott, az ki Iffiu, friss, csak hamar el romlik, az ki gazdag nem ſokára ſzegénységre jút; méltó ez forgandó változáſokban mindennémű állapatunkat Iſten kezébe bíznunk, ugy hogy az Iſtentől adatott jókban magunkat el ne bízzuk az kevélység-által, az gonoſzokat pedig békeſséges türéſſel ſzenvedgyük Iſtenért, s' az Bóldogságos Szűzért, hogy az zugolódás-miátt az örökkĕ-való jóktól ki ne rekeſztetſünk az kétségbe esés-által.

Azt írja Collector Speculi, de Infirmitate Exemplo: 17. Hogy egy ſzép, de aétatos Aſzſzony-állat, melly az Bóldogságos Szűzhöz kiváltképpen-való buzgóſsággal viſeltetet; Iſtennek el-rejtet titkos ítéletiből bélpokloſságba eſét, el annyira, hogy az kik annak-előtte látták gyönyörűſséges Orczáját, s' ſzépségét, fölőtte igen ſzánakodnának ily véletlen változáſán, s' mivel igen Szent életűnek ismérék lenni, igen csudálkoznának eſetin.

Egykor

Egykor azért egy jámbor Isten-félő Püspök oda méne meg akarván látogatni; ki mihelyen látá az Szent Szűzet, azontúl el fakada sírva, meg-esvén szíve ez Isten-félő Aszszony-állaton; mire nézve kérdé nagy nevetve, s' örömmel azon Szent Szűz a' Püspökőt, hogy miért sírna; ki mondá, hogy nem tűrtőztethettem meg magamat a' sírástól látván illy nagy, és véletlen nyomorusságodat, de te inkáb édes Leányom miért örvendesz? kire felele, o édes Atyám, tudod, hogy ha valaki egy setét mély tömlőczben mind addig kinszeríttetnék heverni, miglen az tömlőtznek falai el nem rontatnának, nem de nem kivánná-é' annak el-rontását, s' ha látná hogy azt kezdenék rontani, vallyon nem örvendezne-é' szívében? igy vagyon azért az én dolgom-is, mert az én külső világi rothadandó szépségem talám sokakat meg botránkoztatott az-előtt, az én lelkem pedig testemnek tömlőczében hever vala; most pedig látván hogy ez az rothadó test majd elromlik, örül azon lelkem, hogy ki fog e' bűdös tömlőczből szabadúlni, s' az-után az örökké-való szabadságba menni, az hol az ênmeg-váltó Istenemet, s' az ő Drágálátos Szent Annyát az több mennyei Szent Seregekkel eggyűt színről színre láthatom.

Ezen Szent Szűz pedig azon békeséges és dicséretes tűrésben meg halván, minémű kedves szolgálója vólt az Mindenható Istennek, s' az ő Szent Annyának, meg bizonitotta szép Istenes halála; kinek hólt teste oly szép vala, hogy kép iro annál szebbet nem irhatot vólna, az ház pedig kiben fekűtt, szép draga Mennyei illattal meg

tal meg-tőlt, temetőjénél-is ſok féle betegeknek lőn gyógyúlása.

Ellenben pedig az kik zugolódnak az Iſten-ellen, gonoſzúl véſzik haſznát, az mint írja Hermannus Petri ſerm. 7. in Dominic. Hogy egy Mezei, avagy Hadi Tiſztviſelő Veſtphaliában, ki Hermannus de Ludnicluſennek hívattatik vala. Ez igen gazdag, és nagy Nemű Ur vólt, s' e' mellet ſzép Iffiu, és erős férfiu ember vólt, midőn nagy erejére, s' iffiuſságára nézve igen föl fualkodot vólna; imé az Iſten jóra akarván fordítani fel-fualkodságát, bélpokloſságot bocsáta reá, hogy az által meg esmérvén magát, térne Iſtenéhez, és kérne őrők üdvőſséget magának: de imé az kevély Iffiu illy nagy nyavalájában nem hogy Iſtenhez folyamodnék, de sőt inkább kétségbe esvén, elő-hívátván ſok embereket fel-kiálta mondván, az Iſten az én ſzépségemet el-vonta, én-is azért el-vonyom tőle az én lelkemet, és igy boſzúmat állom rajta; és igy több fertelmes vétkekbe bocsátkozván az rettenetes fájdalmakban mint egy őkör bőgvén s' nyelvét nagy hoſzſzan ki vetvén lelkét kiokádá, kit az gonoſz őrdőgök nagy nevetéſſel, és ſikótáſſal azon ſzempillantásban el-vivének az örökké-való kínra.

Előn azért az kétségbe esésnek és fel-fualkodságnak jutalma, kit hogy Iſten tőlünk el távoztaſſon, kérjük az Bóldogságos Szűzet, légyen Szent Fia-előt ſzóſzóllónk, hogy ez illyen bűnöktől meg mentvén, az Pokolbéli kárhozattól-is óltalmazzon meg minket

HUSZ-

HUSZON-HETEDIK SZOMBAT

XXVII.

Kérjed tiſzta ſzívből az Iſtent, s' az Bóldogságos Szüzet, hogy méltóztaſſanak néked meg jelenni, s' lelki vígaſztaláſt adni.

NIncſen az elme, avagy tudomány, az ki az dicsőséges Jéſusnak, és az ő Szent Annyának ſzépségét le-irhaſſa, avagy ki magyarázhaſſa, mert ha az Mennyei bóldogságról-is maga Üdvőzitőnk azt mondgya, hogy ſe ſzem nem látta, ſe fül nem hallotta, ſe az Ember ſzívében nem tűnék az mit Iſten kéſzitet az magát ſzeretőknek, mennyivel ſzebb az Kriſtus Jeſus, az ki Menyorſzágnak fénye, Iſtene, és Koronája. de még a' Bóldogságos Szűz-is, az ki az ő Szent Fia-után Mennyekben leg-nagyobb lévén, Mennek Királynejává válaſztatott. Noha pedig talám fel-fualkotságnak méltán tartathatnék lenni, ha valaki illyen ki-mondhatatlan ſzépséget kivánna látni; mindazonáltal mivel Üdvőzitőnk az ſzíveknek visgálója, nem annyira az dolgoknak nagy vóltát, mint az alázatos ſzívnek buzgóságát tekinti. Az Bóldogságos Szűz pedig az ki az alázatoſságnak Annya őrőmőſt tőrekedik az maga hívei-mellett, ha ótet tiſzta ſzívből, és nem valami hívolkodásból, hanem alázatos buſzgóſságból kérük; az mint ezt ſzépen bizonyíttya Bartholomeus de Piſis, in Chron. Vit. S. Franciſci cap. 23.

Vólt egykor ugymond az jámbor Szent Páter Péter idejében egy Szent Ferencz Szerzetiben lévó Frater Conradus de offida névű, az ki azon Páter Péterrel ki-menvén mendikatióra avagy kóldúlásra, egy Erdőben félre vévén magát azon Frater Conradus, le térdeplék, és nagy fohászkodásokkal, s' kőnyhullatásokkal kezde imádkozni, s' az Bóldogságos Szűzet kérni, hogy Szent Fiával eggyűt meg jelenvén, méltóztatnék lelki vígasztalást adni: kinek kőnyörgése meg-halgattatván, imé az Szeplőtelen Szűz Maria, az ő Szentséges Szent Fiával az kisded Jésuskával, nagy csudálatos, és ki mondhatatlan fényeſségben, és dicsőſségben alá-szálván hozzája méne, és azt az minden szépségek fölött-való szépséget, az ő Szent Fiát ölében tartván Conrádusnak kezébe adá, kit ölébe vévén győnyörűſségesen kezdé csókolgatni, s' annyira meg újúlt szívében, hogy az nagy győnyörűſségnek miatta éppen elragadtatnék elméjében, nem-is tudná hol vólna: igy nyájaskodván azért mint egy fél-óráig, viszsza vévén az kisded Jésust az ő tisztaſságos Szent Annya, fel méne megint az magas egekbe, Conrádus hólt elevenen maradván, az földön elméjében azt az Mennyei szépséget forgatván. Mely dolgot, hogy Páter Péter látot vólna oda menvén hozzája fel-kőltvén, mondá: o áldott Ember, Istennek nagy malaſztya vagyon veled: kire felele az Fráter, mire nézve mondod e' szókat? felelvén viszszont az Páter mondá, láttam midőn az Szeplőtelen szép Szűz Maria hozzád jőtt, s' az kisded győnyörűſséges kis Jésust kezedbe adta, kit apólgatván

ván nagy könyhullatáſokkal csókolgatz vala, El-éjedvén azért e' ſzókon Fráter Conrádus, térdre esék az Páter-előt, mivel igen alázatos vala, hogy ezen dolgot ſenkinek ne jelentené nagy buzgóſsággal kéré, kit az míg éle meg-cſelekevék igen ſzeretvén egy máſt e' két Szerzetes Ember.

Hogy ily ſzép lelki vígaſztaláſt nékünk-is nyerjen Szent Fiától az Bóldogságos Szűz, buzgó, és igaz ſzívből, s' állandó képpen kell kérnünk.

HUSZON-NYOLCZADIK SZOMBAT XXVIII.

Ha lehet az Bóldogságos Szüz Szentegyházát Szombat napon meg látogaſſad.

AZ aétatoſságnak mindenkor jutalma ſzokot lenni; mert az, a' ki meg győzi a' győzhetetlent, s' meg kőti a' mindenhatót: o mely bóldogok azok az kik valóſságos aétatoſsággal viſéltetnek az Felséges Istenhez, s' az ő Szent Annyához, bizváſt mondhatom azt, hogy valakik az Bóldogságos Szűzet igazán Tiſztelik, lehetetlen hogy el-hagyattaſſanak, mert annyival nagyob az Bóldogságos Szűz kegyeſſége az hozzá folyamodókhoz az mi gonoſz cſelekedetinknél, mennyivel fényeſſeb az nap egy gyertya világnál; és igy ha

gyakorollyuk az Bóldogságos Szűzhőz-való aétatoſságunkat, s' főképpen Szombat napon az Bóldogságos Szűz Templomába járulván tellyes ſzívből imádkozunk, Iſten az ő Szent Annya érdeméért irgalmas léſzen hozzánk.

Szent Gerlachusról az ki Ruremondi Pűspők vólt, azt írja az Breu. in Jan. Hogy ezen Iſtenfélő Pűspők minden Szombat napon Aquisgránumban az Bóldogságos Szűz Szentegyházába mezít-láb gyalog megyen vala, ottan nagy ſzívbéli tőredelmeſséggel aétatoskodván: úttyában pedig Szent Servatius Temploma-mellet mindenkor meg álla, s' azon Szentet kinek teſte ottan vala, aétatoſſan kőſzőnté. Ezen Iſtenes aétatoſságot, midőn ſok Eſztendőkig kővetné-el, végre halálos ágyába eſvén nem kaphata olly Papi Embert, az ki-által az Kriſtusnak Szent Teſtét bé-vehetné, s' az utólsó kenetet-is fel venné; midőn azért ily győtrelemben vólna, folyamodék az Bóldogságos Szeplőtelen Szűzhőz, nagy kőnyhullatáſokkal kérvén, hogy méltóztatnék maga irgalmaſságát hozzá nyújtani, s' lelki vigaſztaláſt adni: ſzinte Szombat napon virradóra midőn igy aétatoskodnék, nagy Dicsőſségben elő-jőve Szent Servátius; ki mondá, imé te engem gyakorta kőſzőntőttél, midőn az Bóldogságos Szűz ſzólgálattyára Szombat napokon mennél, azért ihol engem küldőt előre azon Istennek Szent Annya, hogy téged meg-vígaſztalnálak; el-hozván magával az mi Üdvőzitőnk Szent Teſtét, az betegnek bé-adá, s' az utólsó kenetet-is fel-adta, egy ſzóval minden imádságokat mellyeket az haldokló Emberek-

berek-mellet, el-szoktak mondani az Lelki Pásztorok el-végezé, s' végre lelkét Istennek ajálván, imé ki-mondhatatlan fényességben az Bóldogságos Szűz-is az Mennyei Szent Angyalokkal alá-jöve, s' az ő hív szolgáját kegyes szókkal biztatván el-vivé magával az Mennyei örömbe.

Irja Bonifacius in Histor. Beatæ Mariæ Virginis, Lib. 2. Cap. 8. Hogy Indiában Racholanum Városában egy Bóldogsagós Szűz Szentegyházában minden Szombat napon nagy aétatosság lévén, akkoron sok Népség gyülekezék oda, azonban egykor látván az Pogányok az Kertyénségnek nagy buzgóságat, az egész Város népe oda gyülvén Szombat napon meg-keresztelteté magát, s' egészlen az Pogányságból az igaz hitre tért.

Ugyan azon Bonifacius irja azt-is, hogy egy Szentegyházat kivánván épiteni az Keresztyének az Bóldogságos Szűz tiszteletire Szombat napokon minden oda járó keresztyén egy követ vévén az úton fel, oda vivé ; mely dolgot kedvesen vévén az Bóldogságos Szűz az Pogányoknak-is oly kedvet ada, hogy látván sok betegségekből-való gyógyulásokat, kik oda tettenek fogadást, azok-is köveket vivének oda, annyira hogy az Templom Esztendő-alatt föl-épülne.

Igy azért igen üdvösséges dolog Szombat napokon az Bóldogságos Szűz Templomit meg látogatni, hogy minket-is az szükségnek idejében meg látogasson.

HUSZON-KILENCZEDIK SZOMBAT XXIX.

Az Bóldogságos Szüz szeretetire másokat-is fel gerjeszsz.

UDvőséges dolog ugyan ha mi minnyájan tellyes szívből szerettyük az Istent ő Szent Felségét, Szent Annyával eggyűt, mindazonáltal ha másokat is arra hajtunk, Isten előt nagy Koronát nyerünk, mert az Mindenható Isten-is arra oktat bennünket, hogy felebarátinkat ugy szeressük mint münnen magunkat, kihez-képest igen méltó azokat-is Isten, s' az Bóldogságos Szűz tiszteletire, és szeretetire fel-gerjesztenünk, hogy velünk eggyűt azok-is dicsírjék az Felséges Istent, és az ő Szeplőtelen Szűz Szent Annyát az örök életben.

Erről szép Példát ád Jacobus de Voragine de festo Assumptionis elönkbe; Hogy egy igen aétatos Istenfelő Aszszony vala, kinek Ura noha értékes, és igen gazdag vólna, mindazáltal hadi Ember lévén, inkáb az Világi mint Isteni dolgokat kőveté, végre mindenét el-adván, s' el tékozolván igen meg-szegényedet. Ezen Embert gyakorta kéri vala jámbor Felesége, hogy az Bóldogságos Szűzhőz nagyob aétatossággal vólna; ki jámbor Felesége szép intésére nézve néha még-is elméne az Szentegyházba ottan imádkozván, Felesége pedig azt mindennap nagy buzgósággal gyakorollya vala.

Tőrté-

Történék azért egykor hogy sétálni menne azon Ember egy Erdőbe sok féle bús-gondolatokban lévén elveszett javai-miat, hogy azért ott csak nem kétségbe esnék, elő-jőve egy rettenetes Lovas, az ki meg álván előtte, monda: látom hogy szegénységeden búsúlsz, ím én néked nagy gazdagságot adok, ha az Feleségedet énnékem két hétre ide hozod: kire felele az Iffiu, bátor, ugy légyen: mondá azért az Pokolbéli Sátán, imé az házad pinczéjének eggyik szeglet ben vagyon sok kincs el-ásva, azt vedd fel, igy régi gazdagságod meg tér. Haza menvén azért az Iffiu, mindeneket meg találá, s' ujobban igen gazdaggá lőn. Hogy azért az hagyott nap el-érkezék, mondá Feleségének, édes Atyámfia, űly az lóra, mert egy helyre kel mennűnk, mely szókra igen meg-réműlvén az Isten-félő Aszszony, kéré az Urát, hogy meheſſen az közel-való Bóldogságos Szűz Szentegyházába egy keveſsé, az holott nagy szívbéli buzgóſsággal imádkozván ajánlá magát, az Bóldogságos Szűznek imádkozván mind magáért, mind Uráért. Es igy fel-űlvén az lóra méne Ura-után.

Midőn azért az úton ujobban egy Bóldogságos Szűz Szentegyházát találnák elő, szépen kéré az Urát, hogy hadd lehetne még egykeveſsé az Szentegyházba menni, kit-is őrőmeſt meg engedvén Ura, bé-méne, és az Bóldogságos Szűznek ujobban nagy sírāſſal könyőrge magáért, és Uráért, az hol hirtelen nagy mély álom esék reá, Ura ott kin várakozván.

Azonban

Azonban az Irgalmaſságnak Annya az Bóldogságos Szűz azon Vitéz felesége képében ki-jövén az Templomból, fel ůle az lóra, s' az Iffiu-után menvén: hogy az Erdőbe érnének, nagy tűzeſſen elő-jöve az az Pokolbéli lovas nagy haraggal, mondván, miért cſaltál meg, mert én azt kivántam hogy az feleségedet hozd ide, az ki tégedet én tőlem igyekezet el-vonni ſokſzor, hogy ronthattam vólna meg, te pedig az Iſten Annyát hoztad reám, az kire én, reá ſem merek nézni? Ez ſzókon el-cſudálkozván az Vitéz nem túd vala mit felelni. Az Bóldogságos Szűz pedig mondá. Te gonoſz Lélek, miért kivántad az én ſzolgálómat meg-rontani? imé ezért meny mingyárt az Pokolbéli kínra, s' ſoha többé az én ſzolgaimnak, s' ſzolgálóimnak ne vétheſs. El tűnvén azért az Sátán, az Iffiu Vitéz-is lováról le-ſzálvan térdre esék az Bóldogságos Szűz-előtt, s' könyörge vétkei bocſánattyáért, s' ugy méne előtte gyalog viſzſza az Templomig, az hol találván feleségét az Bóldogságos Szűz is el-tűnék; kiért mind ketten Iſtennek hálát adának, s' az ſzegények közzé oſztván az Sátántól nyert kincſet, annakutánna Iſten áldásából igen Szentűl élének mind ketten.

Illyen győmőlcſe lőn az Bóldogságos Szűz tiſztéleti gerjeſztésének.

HARMIN-

HARMINCZADIK SZOMBAT

XXX.

Szombat napokon az tánczot, koczka, kárttya játékokat el-távoztásd.

AZ kik az Bóldogságos Szűz Congregatiójában, avagy ſzolgálattyában vannak, az Szombat napot ſok ſzép aétatoſságokkal ſzokták meg ůlleni Iſtenes kőnyveket olvaſván, s' az Világi dolgoknak ugy mint Táncznak, Kártya, s' Koczka játékoknak béket hagynak, mert azokban ſokſzor nagy gonoſz dolgok tőrténnek, mellyek-miatt az Embernek lelke meg-sértődik, s' azzal véletlen veſzedelem-is kővetkezhetik.

Igy azért az ki ezeket Szombat napokon az Bóldogságos Szűz tiſzteletire el-távoztattya, bizonyára nagy jót cſelekeſzik, kinek-is mind e' világon, s'mind pedig az más Világon Iſtentől, és az Bóldogságos Szűztől jutalmát várhattya.

Egy rettenetes példát olvaſok az példák Tűkőrében; hogy Belgiumban egy Iſten-felő Papi Ember vólt, mely Szombat napokon kivált-képpen-való aétatoſsággal viſeltetet az Bóldogságos Szűzhőz, mindenkor azon napon Templomba menvén nagy buzgóſsággal imádkozék; történék azért egykor hogy ezen jámbor Pap egy Bóldog Aſzſzony eſtvén ugyan Szombat napon akarván ſzokott imádságit végezni, az Szentegyházba menne; azonban midőn ott imádkoznék, imé az

gonosz Ördög incselkedéséből némellyek az Városiak-közzül Férfiak, és Leányok musika-szóval az Szentegyház eleibe menvén tánczot inditának, s' nagy kiáltással valának, ugy hogy az Isten félő Pap miattok imádságit nem végezhetné, kire nézve ki-menvén az Templomból, szépen s' Istenesen inti vala az Tánczosokat, hogy illy jeles innep napon az az Szombat napon, s' Bóldogságos Szűz szűletése napjának estin az táncznak hagynának békét; kik ki nevetvén az szegény Papot, tovább-is el-járának magok dolgában: viszsza tére azért az jámbor Páter, s' le-térdepelvén az Bóldogságos Szűz képe előt esedezék alázatossan bűntetné meg ez szófogadatlan tánczosokat, hogy ezeknek példájával tanúlván, mások-is üllenék meg az Bóldogságos Szűz napjának estit.

Meg-halgattaték azért az Páternek imádsága, és imé mind addig éjjel nappal kelleték azon tánczosoknak Isteni hatalomból tánczolni, minden meg-szűnésnélkül, miglen végre el-dűlvén, az lélek ki menne belőlök, nyilván-való példát adván gonosz cselekedetekről.

In Spec. dist. 6. num. 65. Irattatik, hogy Szombat napon egy Bóldogságos Szűz Sodálissa, avagy szolgája, az Templomba akarván menni, gonosz társaitól az kártya játékra hivattatot, az hol el-vesztvén pénzét, az gonosznak adá magát nagy átkozódással; s' imé csak hamar az földre esvén hólt-elevenné-lőn; azonban egy jámbor Papnak, eseti fülébe esvén oda jöve, s' az fél-hólt testet az Templomba vitetvén, az Bóldogságos

Szűz

Szűz Oltárá eleibe tévé, az holot imádkozván érette, végre föl-kele, meg-valván hogy már szinte el-kárhozot vólna, ha az Bóldogságos Szűz nem könyörült vólna rajta, kire annakutánna Szerzetesse lévén, minden kárttya, koczka játékoknak békét hagya, jámborúl végezvén életét.

HARMINCZ-EGGYEDIK SZOMBAT XXXI.

Az Bóldogságos Szüzet, s' az egész Mennyei Szenteket, s' Szent Angyalokat, kérjed, hogy segítsenek az lelki üdvösségre.

VAlamit ez Világon cselekeszik Ember, a' végre kel azt el-követni, hogy az-által Istennek kedvét találván az örök dicsőséget el-nyerhesse, de mivel az Emberi gyarlóság erőtlen ennek végbe-való vitelére, az Mennyei segítségre szűksége vagyon; és igy fölötte hasznos ha az Bóldogságos szép Szüzet, az Mindenható Istennek irgalmasságos Szent Annyát, s' az egész Mennyei Szent Seregeket segítségül hijuk, hogy minket mind ezen az Világon, az míg élünk, mind pedig hóltunk után segítvén, az lelki üdvősségre vezérellyenek, az hol az édes Jésust, ugymint meg-váltó Istenünket örökké dicsírhessük.

Igy cselekevék Szent Lajos, a'vagy Ludovicus Francziai Király; az ki minden nap azoknak az Szenteknek, kiknek innepét ûllette azon napon az Anya-Szentegyház szorgalmatosan imádkozék, s' halálának orájan meg-jelenvén az Istennek Országába magokkal el-vitték, mivel minden nap segítségûl hivá ôket.

Páter Ugarius Minorita Barát Serm. 28. Gemmæ fidei azt írja, hogy Brittániában egy Aszszony-állatnak, mely nehezkes vala olly csudálatos kivánsága érkezék, hogy minden módon azon vólna hogy miként ehetnék Ember húst, mely képtelen kivánságára Ura reá nem álván; midôn valahová ki ment vólna, imé az Felesége az nagy kivánsága-miatt, két Esztendôs Fiacskáját elô-kapván meg-ôlé, s' felét meg-sûté, az másik felét pedig fazékba vetvén meg-fôzé, s' enni kezdé; Azonban haza jövén Ura, s' végére menvén az dolognak, oda méne az konyhára, s' mind az meg-sûlt darabot, s' mind azfôtt ételket ki még az többitôl meg-maradot vólt, fazekastúl vivé az Szentegyházba az Bóldogságos Szûz Oltára elejbe, szintén Szent Vincze napján, ottan térdre esvén kéré az Bóldogságos Szûzet, s' Szent Vinczét, hogy eggyetlen egy Fiát adná meg néki, az meg sûlt darabokat-is az fazékba vetvén. Alég végezé azért imádságit hogy imé az gyermecske frissen, és egésségesen ki jôve az fazékból, s' az édes Apjához futa nagy örömmel. Kiért Istennek, s' az Bóldogságos Szûznek ugy Szent Vinczének is hálákat adván, viszsza méne gyermekével eggyût házához.

Mely csudát esztelen Felesége-is látván magába téré, és az Templomba menvén vétkeinek bocsánattyát kéré,

kéré, kit meg-is nyere, s' annak-utánna mind ketten kiváltképpen-való aétatossággal viseltetének, az Bóldogságos Szeplőtelen Szűzhöz, s' az többb Mennyei Szentekhez.

Ezekből alkalmasint ki-tetzik minémű hathatóssága s' ereje vagyon az Bóldogságos Szűz, és az többb Mennyei Szentek segítségének, kihez-képest nem csak méltó, de ugyan szükséges-is hogy az Irgalmasságnak Annyát az Bóldogságos szép Szűz Mariát, az többb Mennyei dicsősséges Szent Seregekkel eggyűt buzgósággal kérjük, hogy vezérellyenek minket az örökkévaló üdvősségre.

HARMINCZ-KETTŐDIK SZOMBAT

XXXII.

Az Bóldogságos Szüz. képe-előtt mondd-el az Bóldogságos Szüz. Litániáját, s' ha lehet térden álva minden Szombaton bóldog kimúlásod-ért.

SOk hellyeken igen dicsíretesen követik némellyek, hogy minden Szombat napon Litániát mondanak az Bóldogságos Szűz tiszteletire, ugyan azon Bóldogságos Szűz képe-előt, mellyet igen kedvessen-is vészen az Bóldogságos Szűz, kit meg-is mútatot Joannes névű Szent életű Remetének, az ki egy kősziklás bar-

langban lakván, nem meſzſze Jérusálem Városához, az Bóldogságos Szűz képe előt minden Szombaton elmondá az Bóldogságos Szűzről-való Litániát aétatossan, gyertyákat gyújtván az kép előt. ki-menvén penig kólduláſra, az meg gyújtott gyertyákat ottan hagyá az Bóldogságos Szűznek ajánlván mindenét, ugy méne ki czellájából. Történék pedig hogy egykor tovább menvén, ſokáig kelletnék kinkésni, és nem mehetne egy egéſz hólnapig ſzokott helyére, avagy Czellájába viſzſza betegségbe eſvén; Iſten ſegítségéből azért meggyógyúlván Szombat napon haza érkezék, az holott azon gyertyát akkor-is égve találta, sőt abban ſemmi el nem éget, hanem ollyan egéſzen találá, az mint hadta vólt; térdre eſvén azért, s'az Bóldogságos Szűznek hálákat adván, azon ſzokott Litániáját megint el-mondotta: mely cſuda tételét az Bóldogságos Szűz annakntánna-is mindenkor el-kővette, valamikor ezen Szent jámbor Remete házából ki megy vala viſzſza térésé ig.

Ellenben pedig az kik az Bóldogságos Szűz tiſzteletit nem kővetik, azok is az cſudálatos Szent Anyának ſegítségét nem remélhetik, sőt bűntetéſeket várhattyák, az mint egy Eretnek Cyprius névű Conſtántia Városában lakozó Ember járt; ki Szombat napon az Bóldogságos Szűz Temploma mellet el-menvén egy ökör ſzekérrel, midőn az Litániákat hallaná, ſe meg nem állot, ſe süveget nem vetet, sőt az Litániákat kárhoztatá, és az minémű Bóldogságos Szűz képe az ajtó-előt állot azt rútúl ſzidalmazván, eggyik ſzemét az nála-való késſel ki-vájá, hogy azzal az Bóldogságos Szűznek

valami

valami mocskot tenne; az honnét, nem meſzſze hanem csak egynéhány lépésnire menvén, ím az ökrök megdühödvén, az ſzekeret diribról darabra rontak, kinek eggyik ſzege igyenesen azon Embernek ſzemeibe esvén, azontúl az jobbik ſzemét, mellyet ő-is az Bóldogságos Szűz képének ki-vájt vala, ki tolyá, s' azon helyen az egész ſzeme ki folyván meg-vakúla fél ſzemére.

Igy bűnteté azért Iſten meg az Bóldogságos Szűz ellenségét, az ki az Szent Litániákat kárhoztatván az Bóldogságos Szűz képét illyen nagy vakmerőſséggel kiváná meg-rútítani.

Mi azért az kik az Bóldog Szűz ſzolgainak, és ſzolgálóinak tartyuk magunkat lenni, kövessük-el az Szombat napi Bóldogságos Szűz Litániájának el-mondását azon Bóldogságos Szűz képe-előtt; kivel nagy kedvet találván az tiſztaſságos Szűz-előt, bizváſt el-hihettyük hogy minket-is az mi utólsó ſzükségünkben, el nem hágy, hanem faradságunkat meg jutalmazza.

HARMINCZ-HARMADIK SZOMBAT XXXIII.

Házadban ha vagyon az Bóldogságos Szüz képe, aztot minden Szombat napon gyakorta köſzöntsed mondván, üdvöz légy Maria, nékem mindenkor kegyelmes Aſzſzonyom.

AZ Angyali köſzöntésnek nagy erejét minnyájan tudgyuk, mely-által az Bóldogságos Szűz Iſten annyá-

annyává válaſztaték, és igy mentől gyakrabban köſzöntyük az Bóldogságos Szűzet annyival kedveſſebben véſzi.

Olváſom az Példák könyvében, hogy egy jámbor Deák az Bóldogságos Szűz képe-mellet mikor el-menne mindenkor azt mondá, aétatoſſan Ave Maria, Domina mea ; az-az : Üdvöz légy Maria, én Aſzſzonyom: eggyik Szombat napon azért azon menvén az Deák által, midőn aétatoſsan mondá az főllyűl meg-írt ſzókat, meg felele az kép mondván, Ave Serve fidelis. Üdvöz légy én hív ſzolgám, mely csudára le-térdepelvén mindenét az Bóldogságos Szűznek ajánlá, s' annak-utánna nagyobb buzgóſsággal követé-el ſzokott köſzöntéset, avagy üdvözletit.

Máſt-is olvaſok Thomas Cantipratanus könyvéből lib. 2. cap. 29. part. 9. ki azt írja, hogy egy aétatos Iffiu vala, az ki az hadba adván magát az Bóldogságos Szűzről ſoha el nem feletkezék, hanem valahol képét láttya vala az Angyali köſzöntéſt el-mondá ; midőn azért már meg-vénhednék, s' az ſok ſebek miat-is az hadakozáſra alkalmatlannak látná magát lenni, az Bóldogságos Szűzhöz folyamodván, kiváná tudni mi állapatra kelletnék magát venni, hogy utólsó idejét az Iſtennek, és az Bóldogságos Szűznek ſzentelné, ugy rendele Iſten, hogy az Cistercienſis Barátok-közzé menne ; de mivel ſem írni, ſe olvasni nem tuda, csak az mit máſoktól hallot vala azt követé. Hogy azért az Miattyánkat, és Üdvözletet meg-tanúlná, ſokat meſterkedének az ſzerzetes Barátok, de mind haſzontalan vala:

végre

végre arra a' négy, ôt ſzóra nehezen meg tanítâk; Üdvôz légy Maria, malaſzttal vagy tellyes, kit ſok idô forgáſa-után elméjébe vévén, annyira ſzívében hata azon egynéhány ſzó, hogy valahol az Bóldogságos Szûz képét látná akár ennék, akár innék, akár pedig valami más dolgot cſelekednék, mindenkor cſak azt az ôtt ſzót, ugymint az Angyali kôſzôntéſt mondgya vala, és forgatá elméjében, végre midôn ezen Szent ſzókat egynéhány Eſztendeig gyakorlaná, igen ſzép cſendeſen Iſtenben el-nyugovék.

Harmad nappal azért, minekutánna el-temettetet vólna, egy cſudálatos fa nôlt ki az ſzívéből, kinek gyônyörûſséges aranyas levelei valának, kikre arany betûkkel vala mindenikére fôl írva ez ôtt ſzó ugymint Üdvôz légy Maria, malaſzttal vagy tellyes, mely cſudát halván az Püſpôk nagy ſokaſsággal oda méne, és fôláſván az teſtet, láták hogy az ſzáján által jôtt vólna azon fácska ki az ſzívében lévén gyôkere; fôl-vévén azért az teſtet az Templomba vivék, az cſudálatos fa-is ôrôk emlékezetûl el tételék, de az levelei el tûnének.

Valaki azért az Bóldogságos Szûzhôz aétatos akar lenni, ezen kôſzôntéſt, kinek elsô találója Gábriel Arkangyal vólt, az Bóldogságos Szûz képe-elôt gyakorollya, hogy az-az dicsôſséges, és bizonyára minden ſzeretetre méltó Anya halála óráján kôſzôntſe az ô kôſzôntôit, s'vezérellye oda az holot az véghetetlen Irgalmu Iſten az ô Szentitôl Szent Annyával eggyût kôſzôntetik.

HARMINCZ-NEGYEDIK SZOMBAT

XXXIV.

Azon légy, hogy Szombat napon valami jót cselekedgyél, az Bóldogságos Szüz tiszteletire.

AZ jósságos cselekedetek-által, mint egy szárnyaival szokot az igaz hitben lévő Keresztyén Isten dicsősséges színe-eleibe menni, mert az hit az jósságos cselekedetek-nélkül ollyan, mint ha hólt vólna, Szent Pál Apostol tanitása-szerint-is : és igy igen dicsíretes dolog ha az jósságos cselekedeteket s' főképpen pedig Szombat napokon az Bóldogságos Szűz tiszteletire elkövettyük.

Haly erről egy példát, mellyet ír Vincentius Beluac. lib. 7. cap. 20. Hogy egy igen híres kép-iró vólt Flandriában, az ki Szombat napokon az Bóldogságos Szűz tiszteletire mindenkor ugyan azon Bóldogságos Szűz képét szokta vala írni azon mesterkedvén minden erejével, hogy az Szeplőtelen Szűznek, és az kisded Jésuskának mentől szebben lehetne ugy írná ábrázattyokat-le; Azonban történék egy Szombat napon, hogy már el-végezvén mind Üdvőzitőnk, mind pedig Szent Annyának Abrázattyát, s' több tagjait-is igen ékessen; végre az gonosz Ördögöt mentől rútabbúl lehete kígyó képében az Bóldogságos Szűz lábai-alá irá; ki-

ért az

ért az Pokolbéli Sárkány retteneteſſen el-haraguvék nem ſzenvedhetvén az Bóldogságos Szűz Tiſzteletit, s' az maga gyalázattyát nagy tűzeſen elő-jőve, haraggal kérdé, hogy miért gyalázná őtet illyen módon? kire felele az kép-iró mondván: ezt méltán cſelekſzem, mert te minden gonoſznak, s' rútságnak kút-feje lévén, az Kriſtus, és az ő Szent Annya-által láb-alá vettettél, és már az-által hatalmod el-rontatott. Erre mondgya az Sátán, ha ki nem tőrlőd innét képemet, meg-látod hogy bizonyára roſzſzúl fogſz járni: kivel nem gondolván ſemmit is, az Bóldogságos Szűznek ajánlá magát az Iſten-félő kép-iró.

Elő jővén azért az máſodik Szombat nap-is, ujobban elő-vévé kép-irását, s' midőn ſzintén az utálatos Sátánnak képét el-végezné, ujobban nagy zőrgéſſel elő-jőve, s' egy nagy ſzél-véſzt támaſztván, az házat egéſzlen föl-forgatá, ugy hogy valamennyi kép, feſték, s' más hol mi partéka vala az házban, azt mind őſzve zavarná, s' az jámbor kép-irót-is ottan hólt-elevenen hagyván, el-távozék. Egy kevés vártatva azért föl-üdölvén azon kép-iró, hogy minden partékáját őſzve rontva látná, alázatos ſzívvel folyamodék az Bóldogságos Szűzhőz kérvén, hogy mivel az Bóldogságos Szűz tiſztességéért ſzenvedné azt az kárvalláſt, méltóztatnék ſegítségét hozzá nyújtani: még el ſem végezé imádságit, imé az Iſten Angyala oda jővén, mindeneket épségre hoza, és előbbeni helyre tévé, ugy hogy azokban ſemmi leg-kiſſebb kár ſem történék: Kiért Iſtennek, s'

az Bóldogságos Szűznek nagy hálákat ada az jámbor kép-író, s' annak-utánna-is követe-el kezdett aétatosságát.

Innét-is láttyuk, hogy az Szombat napi jóságos-cselekedet az Bóldogságos Szűz előtt kedves, kit ha mi-is el-követünk, kétség-nélkül meg-is jutalmaztatunk.

HARMINCZ-ÖTÖDIK SZOMBAT

XXXV.

Szombat napokon végy egy kis üdöt arra magadnak, hogy Krisſtus Urunk kinſzenvedéséröl, és Bóldogságos Szüznek hét epeſségéröl, gondolkodván töredelmes ſzívvel ſzánakodgyál.

KI ád az én fejemnek vizet, s' ſzemeimnek könyhúllatásnak forrását, és sírok éjjel nappal az én üdvözítő Jéſuſomnak ſzörnyü kinnyain, s' keſerves halálán, imé az kereſztfán függ az, a' kitől mindenek függenek, meg-hólt az, a' ki az életnek kút-feje; az Istentelen Emberektől, nagy kínokkal kínoztatik, az Mennyei Dicsőſségnek fényes Koronája. O hallatlan dolog, O bizonyára csudálatos, és meg foghatatlan állapat; hogy az mi bűneinkért az ártatlan Jéſus, ily rettenetes kínt, s' halált kiván ſzenvedni: Mit miveltünk mi bűnnel rakott Emberek, micſoda orczával nézhettyük az mi üdvö-

Üdvözítőnknek illy keſerves halálát; imê az nap, és hóld bé homályoſodnak, az kőſziklák meg haſadoznak, s' mi azoknál-is keményebbek vagyunk, s' ſzívünk az gyönyörűſséges ſzép Jéſusnak halálán meg nem eſik. Ihol az Bóldogságos Szűz Mariának gyenge ſzivét által-járá az ki-mondhatatlan nagy ſzívbéli fájdalomnak éles tőre, az egekben lévő Szent Angyalok-is mútattyák mint egy ſzomoruſságokat, hogy az mi meg keményedett ſzívünket meg-lágyitsák, s' tőredelmeſségáltal az igaz pœnitentia tartásra vezérellyenek bennünket. Méltó tehát nékünk-is ſzívbéli buzgóſsággal az mi meg-váltó Kriſtusunk ſzőrnyű kinſzenvedéséről gondolkodván belső tellyes ſzánakodáſſal lennünk, kinek emlékezeti mely kedves légyen Iſten-előtt, éz következendő Hiſtoria meg-mútattya az Példák Tükőréből Ex. 5. de Paſſ. Hogy egykor, egy igen aétatos Embernek ſzokása vala, hogy az Kriſtus Kinſzenvedéséről gyakorta emlékeznék: midőn azért egy napon nagyobb aétatosſággal imádkoznék, kéré az Mindenható Iſtent méltóztatnék meg-jelenteni néki, micſoda Joſságos cſelekedet vólna ő Szent Felsége-előt leg-kellemetesb Mire nézve Kriſtus Urunk egy igen nagy kereſztet hordozván hátán, megyen vala eleibe; kit kérdezvén hogy ki vólna felele: én vagyok az Jeſus Kriſtus, az ki az Világ váltságáért ſzenvedtem, ha azért tudni akarod, micſoda jóſságos cſelekedet leg-kedvessebb én-előttem, tudgyad, az kedveſsebb, ha az én kereſztemet ſegíted hordozni.

Kire mondá az jámbor Iſten-félő kereſztyén, Uram hogy bírjam el, e' nagy, és terhes kereſztet; erre fe-

lele Üdvözítőnk, nem kűlső-képpen kivánom én hogy kereſztemet hordozzad, hanem ſzívedben, az-az gyakorta emlékezzél meg az én ſzámtalan ſok kínaimról, s' keſerves halálomról, kit érettetek ſzenvedtem, s' arról elmélkedvén ſzívbéli ſzánakodáſſal légy, s' énnékem hálákat adván, halálomnak emlékezeti, az igaz tőredelmeſséggel mindenkor ſzívedben légyen.

Itt azért meg-mutatá az mi meg-váltó Kriſtuſunk, hogy az ő keſerves kínnyának, s' halálának emlékezeti igen kedves vólna; kire nézve kérjük az Bóldogságos Szűzet, nyerjen nékünk Szent Fiától oly malaſztot, hogy keſerves ſzenvedését ſzívünkben forgatván mindenkor buzgóſsággal emlékezzünk Üdvözítőnk haláláról.

HARMINCZ-HATODIK SZOMBAT

XXXVI.

Az egéſz Világon lévő gonoſz tévőkért imádkozzal, hogy meg térjenek.

AZ világon lévő gonoſz Emberek azért élnek az mint Szent Agoſton Doctor írja, hogy vagy meg térjenek, vagy pedig az jók általok probáltaſſanak mint az arany a' tűz-által: Mivel azért Iſten ő Szent Felsége-is nem kivánnya az bűnősök halálát, hanem hogy

hogy meg-térjenek, és éllyenek, illik azért nékünk-is azon könyörgenünk Isten, s' az Bóldogsagos Szűz előtt mind azoknak meg téréséért, hogy lelkeket meg nyervén, s' az Mennyei Bóldogságba vélek eggyűt menvén, nagy koronát nyerjünk Istentől ő Szent Felségétől ugyan azon örök dicsőlségben.

Szép Példát olvasok Cantipratanus Tamás, második könyvében; Hogy Lóvaniumhoz közel vólt egy igen aétatos Aszszony, az mely gyakorta, s' főképpen pedig Szombat napokon imádkozot az Bóldogságos Szűz képe-előt az gonosz tevőknek meg-térésé-ért; történt azért, hogy azon jámbor Isten felő Aszszonnak eggyetlen egy fia lévén gonosz társaságra adván magát, a' jóságos cselekedetektől tellyességgel el távoznék; kit nagy szíve fajdalmával értvén édes Annya sokat imádkozék, és bőjtőle érette, hogy fia meg-térne, végre meg-halgattatván imádsága, azon feslett erkőlcsű fia halálra betegedvén gyonto Atyát hívata magához s' szánván bánván vétkeit nagy szép készűlettel, s' töredelmes szível vévén az Szent Sakramentumokat-is bé, végre üdvősségessen meg hala. Hogy azért tovább-is imádkoznék lelkéért, az Annya, s' bőjtőlne-is sokat meg-szabadúlásáért őt egész Esztendeig, végre meg jelenék azon fia néki mondván, imé édes Anyám mind az örök kárhozattól éltemben, mind penig most az Purgátoriumbéli rettenes kínoktól a' te szép, s' aétatos imádságid-által ki-szabadíttattam, s' megyek már az örök bóldogságra.

Igy

Igy ſzabadítaték azért az bűnös Ember az jó tétemenyekkel az örök veſzedelemtől.

Máſt-is olvaſok Szent Ersébet Magyar Orſzági András Király Leányáról, kirűl ír-a Surius Menſe Novembri hogy egy becsűletes Uri Aſzſzony menvén hozzája, kinek Fia igen feslett erkölcsű vala, kéré hogy Fiának meg-téréséért imádkoznék, el-hozván azon gonoſz Fiát-is magával, kit magához híván Szent Örsébet Aſzſzony kérdé, ha vólna é' kedve az meg-térésre, kire felele az Iffiu mondván: o én Aſzſzonyom kérlek imádkozzál érettem hogy az Iſten adgyon oly malaſztot az mely-által ſzolgálhaſſak néki. Térdre esének azért mind ketten az Iffiúval, s' imé midőn Szent Örsébet el-kezdené az imádságot, néki kezde az Iffiu melegedni, el-annyira, hogy az feje tetejéből-is az nagy hévség-miatt az fűſt vaſtagon menne fel; hogy azért annyival inkáb imádkoznék Szent Örsébet, az Iffiúnak aétatoſságáért; fel-kiálta mondván, o én Aſzſzonyom, elég immár az te imádságod, mire az hévség-miatt mely rajtam van, éppen el lankadok; tovább-is imádkozván penig ujobban nagy ſzóval fel-kiált, elég már, elég az imádság, mert tellyeſséggel meg-gyuladot az ſzívem, le-hajtván fejét el-dűle, nem bírhatván tovább magát: mely dolog-után Szent Örsébet fel-kele imádkozó helyéből, fel-emelé az Iffiat, és el-bocsátá; ki az Szerzeteſek közzé menvén Iſtennek meg-téréséért hálákat ada, s' igen Szent életet viſelt, annakutánna. Ily ſzép gyűmölcſe lévén az gonoſzok meg-téréséért-való imádságnak.

HAR-

HARMINCZ-HETEDIK SZOMBAT

XXXVII.

Az halálos betegségben lévőkért imádkozzál, hogy Isten adgyon azoknak vagy testi, vagy lelki vígaſztaláſt.

SOha az Embernek az ſegítség nem ſzükségesb mint halála óráján, mert akkor mégyen vagy az őrők Dicsőſségre, vagy az őrők veſzedelemre, kire nézve nagy kőnyőrületeſség, s' Iſten-előt-is igen kedves dolog az halálos betegségben lévőkért imádkozni, hogy azoknak ſzíveket Iſten erősítse-meg az gonoſz Sátán-ellen, s' adgyon oly buzgó aétatoſságot, az mely-által az őrők kárhozattól meg-menekedvén, juthaſſanak oda, az hol Kriſtus Jésus az ő Szent Annyával, s' minden Szenteivel dicsőíttetik őrőkkőn őrőkké.

Erről egy cſudálatos példát ír Ceſarius lib. 11 cap. 17. Hogy egy Cuno névű nagy, és Nevezetes Uri Ember, mely Málburg Várát bírja vala, főlőtte gazdag, és ſok pénzzel bévelkedék: Ezen dus gazdag Ember gonoſz életű és feslet erkőlcsű vőlt el-annyira, hogy az Iſtennel-is nem gondolván, minden félegonoſzságokat, s' gyilkoſságokat, s' tőbb más czégéres vétkeket-is elkővetne, melyben negyven Eſztendőnél tovább éle. Mindazonáltal végre eſzbe vévén magát, búcsút vévén az Világtól az Szent Ferencz Szerzetibe méne,

akarván életét meg-jobbítani, az hol annyira ment elő az pœnitentia tartásban, hogy Istentől, s' az Bóldogságos Szűztől igen kedveltetnék. Azonban történék, hogy azon Cuno, nehéz betegségbe esnék, hívá azért az Szerzeteseket magához, mondván, imé az Világnak sok Esztendőkig szolgáltam, az Isten szolgálattyában kevés Esztendőket töltöttem, mindazáltal bízom az én Teremtő Istenemben, s' Bóldogságos Szűznek érettemvaló törekedésében, hogy irgalmas, és kegyelmes lészen hozzám; tudgyátok azért hogy én harmad nap mulván Szombat napon estve bizonyossan meg-halok, kérlek azért, hogy imádkozzatok érettem, hogy az én meg-váltó Istenem az ő Szent Annya érdemiért könyörűllyön rajtam. Hogy azért az Szerzetesek harmad napra ujobban oda menének az beteghez, s' minden Sacramentumokat fel-adnának néki, minnyájan nagy aétatossággal imádkozának érette, kik kőzőt maga-is szépen imádkozván Istenesen ki-múlék az Világból.

Azon ůdőben vala egy Aszszony-állat oda nem meszsze, kiben az gonosz lélek lakik vala, mely el-távozván egy kevés ideig tőle, ujobban viszsza térvén, belé méne, hogy azért az Pap meg látá, hogy az gonosz lélek viszsza tért vólna, kérdé hogy holott járt vólna, ki menvén azon személyből; kire azt felelé mondván. Most hala meg egy Cuno névű Barát, kinek halálára Tizen-őt ezeren mentűnk vala oda, hogy lelkét Pokolba vigyűk, s' azért mentem én-is oda nagy őrőmmel; Kérdé azért az Pap tovább-is mint járt vólna, kire azt adá válaszúl: azok az átkozott fel-borotvált

Barátok

Barátok kőrűl-fogván ágyát az betegnek, annyit birbétélének az Iſtennek, s' az Iſten Annyának, hogy az ágyhoz kőzel ſem mehetnénk; kérdé azért az Pap, hová lőtt annak az betegnek lelke? azt mondá, az Magaſság béli-lábaihoz vitetett, s' ihol láſſad micſoda nagy rővidségűnk vagyon nékűnk Őrdőgőknek, ez az Ember negyven Eſztendőnél továb ſzolgált nékűnk, más Urnak penig csak három Eſztendeig ſzolgált, mégis el-vitte tőlűnk; minek utánna azért el-vitetett vólna, mi magunk-kőzőtt őſzve veſzvén, egymáſt kárhoztattuk, én is ide viſzſza térék, hogy ſzomoruſságomat enyhítſem

Ezen példából azért meg tetczik micſoda ſzűkséges dolog az halálos betegségben lévők-ért imádkozni, cſelekedgyűk mi is ezt, hogy máſok-is imádkozván halálunk-kor érettűnk, az gonoſztól meg-mentsenek, akkor tudniillik midőn az lélek az Teſttől el-válik, s' az rettenetes itélő Bíró eleibe kínſzerítetik menni, az holot minden jó és gonoſz cſelekedetiről ſzámot adván, az utólsó Sententiát ki-véſzi, vagy az őrőkké-való életre, vagy pedig az őrőkké való-halálra, és veſzedelemre.

HARMINCZ-NYOLCZADIK SZOMBAT

XXXVIII.

Mindenedet ajánlyad az Istennek, és az Bóldogságos Szűznek, s' add oda, ugy hogy valamire parancsollya, kész, lészesz minden javaidat arra fordítani.

MInden igaz Kereſztyénnek kőteleſsége azt hozza magával, hogy ez Világon lévő jókat az Felséges Istentől vévén, viſzſzont alázatos hál-adáſſal ő Szent Felségének ajánlyuk mindennémű javainkat, sőt magunkat-is; kit annyival alkalmatossabban, és hathatósban vihetűnk véghez, ha az Bóldogságos Szűznek-is Istenután mindenűnket oda adgyuk, ugy hogy valamire parancsollya, arra fordítani kéſzek légyűnk; mely dolog igen dicsíretes, s' az Bóldogságos ſzép Szűz-előt ſőlőtte kedves, kit bizonyít Octavius Pancirolla in ſua Roma. Hogy Patricius János névű Romai nevezetes Tanács Ember, főlőtte ſok kincſcſel bévelkedvén, abban vala ſzerencsétlen, hogy ſemminémű maradékja nem vólna, kinek hagyhatná annyi ſzámu gazdagságát.

Látván azért már vénségére, hogy illy ſzerencsétlen vólna, az Bóldogságos Szűznek eſedezék, hogy méltóztatnék minden értékével parancſolni, s' meg-jelenteni hová kellenék javait fordítani.

Meg

Meg tetzvén azért az Bóldogságos Szűznek Patricius János illy szép, s' buzgóságos aétatosága, meg jelenvén nagy dicsőségben, kivánta azon gazdagságot az maga tiszteletire fordítatni, ugy hogy az Esquilinus hegyén egy Templom építtetnék; kinek mi vóltát, maga az Bóldogságos Szűz meg-mutatá, közép nyaron igen szép fejér havat bocsátván azon hegyre, oly rendesen, az mint kivántatott azon Templomnak fundamentomit vetni. Mellyet el-követvén Patricius János, annakutánna Liberius Pápa-által fel-Szenteltetek, az Bóldogságos Szűz képe az Oltárra helyheztetvén, az holott sok szép csudák történnek mostanság-is Isten, s' az Bóldogságos Szűz tiszteletire. Ittis meg mutatá Isten, hogy Szent Annyához-való buzgóságát Patricius Jánosnak kedvesen vette.

Olvasom Matthæus Péter könyvéből, Anno 1610. pag. 476. Hogy Francia Országban egy Priscus névű Franciai Király, ki még Pogány vala, hogy hallotta vólna az Sidóságtól ez-előtt két Ezer Esztendővel, hogy egy Szűz egy Fiat szűlne ez Világra, ki meg-váltója lészen az Emberi Nemzetnek, Carnotumban faragot Bóldogságos Szűz képéhez, kit annakelőtte csináltattanak vala az Druides Papok méne Országának fő Tagjaival, s' az egész Országát, Birodalmát az szűlendő Szűznek ajánlá, kiről levelet-is írata, s' azon kép-eleibe tette, az mely kép most-is ott tartatván, sok csudák történnek azon helyben.

Ihol Priscus Király Pogány vólt s' az Bóldogságos Szűz nem-is szűlettetett vala, akkor ez Világra

midőn tiſzteltetett ezen Priscustól, s' még-is csudák tőrténtenek ottan Iſten malaſzttyából, ſok nyavalyáktól ſzabaditatván-meg az Emberek: mennyivel inkább mútattya Iſten minékünk meg maga irgalmaſságát Szent Annya kedvéért, ha minden javainkat buzgó ſzívből néki ajánlyuk.

HARMINCZ-KILENCZEDIK SZOMBAT XXXIX.

Ha az Jéſus, avagy Mária nevét hallod Szombat napon, tégy egy aétatos fohájſzkodáſt.

AZ Emberi nemzetnek halálos ellensége az Pokolbéli Ördög ſemmitől ugy nem irtózik mint az Irgalmas Jéſus nevétől, mert az a' Szent név minden Nevek-fölött vagyon, ugy annyira hogy azon Szent Névnek minden térdek meg hajolnak, Menyben, és ez földön, sőt még-Pokolban-is, s' minden nyelv megvallya, hogy az Ur Jéſus, az ő Szent Attyának Dicsőſségében ůl; Ezen Ůdvőzítőnk Szent Neve-után, leg nagyobb az Bóldogságos Szűz Maria Szent Neve, kit-is mikor az Pokolbéli Sátán hall, nem csak megrettenik, de el-is távozik az Bóldogságos Szűzet buzgósággal nevező hívektől, és igy igen ůdvőſséges dolgot cſelekeſzünk, ha ezen Szent Neveket gyakorta mondván, aétatoſſan emlékezünk felőlek. Irja

Irja Cantipratanus lib. 2. Cap. 49. Par. 14. Hogy egykor vólt Brabantiában egy igen aétatos Apácza Szűz, mely annak-elótte Sidó leány lévén Ráchelnek hívátaték, s' fólótte szép-is vala kinek-is meg-térésében, igy dicsóítteték az Bóldogságos szép Szűz.

Ezen szép Leány Sidó Attyával Annyával eggyütt ment egykor Lovánium Városába bizonyos kereskedés-miatt, s' már hét Esztendós lévén. gyakran hallya vala az Keresztyén gyermekektól az Szentséges Maria Nevét, kit igen órómest halgatván, kérdé az Keresztyén Gyermekeket, hogy micsoda Név vólna az? kik azt felelék, hogy az Isten Annyának neve légyen, kire fel-gerjedvén igen az szive, valamikor azon Szent Nevet hallotta, mindenkor fel-emelvén az égre szemeit, sohajtott nagy szívbéli aétatosággal, s' ottan-lévó Papi Emberhez (kinek Reinecia vala neve) menvén kéré, hogy mondaná meg ugyan igazán, mi vólna a' Maria Neve? látván azért az jámbor Isten féló Pap, hogy az Istennek lelke munkálódnék véle felele, kérdvén; én kedves Rachel leányom, az minémú Nevet én-tólem kérdesz, tudgyad hogy az Isten Szent Annyának Neve, az ki ez egész Világnak megváltóját Nemzette, s' szúlte ez Világra; azért édes Leányom annak az nagy Szűznek, s' az ó Szent Fia kedvéért akarsz é' Keresztyénné lenni? kire felele, igen-is akarok, de kérlek édes Atyám, had ne tudgyák e' dolgot az én szúléim, kit eszébe vévén azon jámbor Papi Ember, kezdé az igaz hitre oktatni, s' végre arra hajtani, hogy meg-keresztelkednék.

Azonban

Azonban a' Pokolbéli Sátán látván ez gyenge Szűz Leánnak az Keresztségre-való akarattyát, Szűleinek dolgát meg jelenté, kik el akarván onnét más Várasba Leányokat vinni, estve szókve ment az föllyúl meg írt Paphoz, kérvén hogy segítse, s' ne engedgye el vitetni; kire azt felelé az Pap; imé édes Leányom az Apácza Szűzek Calastroma-előt várlak-meg, ez éjjel, jőj oda, s' gondodat viselem. Haza menvén azért, alázatossan kéri vala az Bóldogságos Szűzet ne hagyná el, kinek Szent Nevében vetette vólna minden bizodalmát, s' reménségét. Hogy azért Attya, s' Annya szobájában vólna, s' mind ketten igen vigyáznának reá, imé minnyájan el-aluván az szeplőtelen szép Szűz Maria megjelenvén néki mondá, jere velem Catharina, mert a' lészen ez után, az te Neved, s' meg szabadítlak; elméne azért az Bóldogságos Szűz-után, ottan találván az Kalastrom-előtt a' meg nevezett Papot meg kereszteltették Catharina nevet vévén magára, az hol igen Szent életet viselt az Szerzetben, s' végre igen üdvősségesen múlt ki ez Világból.

Igy azért ittis meg mútatódot az Szentséges Maria nevét szeretőknek, minémű jutalma légyen Isten, s' az Bóldogságos Szűz-előtt azon Szent Névnek aétátossággal-való gyakorlásáért. Mert az Ur Jésus Kristus Neve-után ollyan nagy Név az Bóldogságos Szűz Maria Neve, hogy azt csak halván-is az Pokolbéli Sátán nagy rettegve el-szalad, nem álhatván az Felséges Isten Annyának csak nevezetit-is, tudván hogy az Bóldogságos Szeplőtelen szép Szűz-által jött ez Világra az, a' ki az

ki az Pokolbéli karokat maga Isteni hatalmával, s' erejével meg-rontotta.

Valaki azért azon Isten dücsősséges Szent Annyának nevét tiszta szívből gyakorollya, bizonyára meg nem szégyenittetik.

NEGYVENEDIK SZOMBAT

XXXX.

Szent Jósefet híjad ségítségül, hogy vezessen az Isten, s' az Bóldogságos Szüz szeretetire.

AZ Bóldogságos Szűz Maria Jegyese, Dicsősséges Szent Jósef, noha Dávid Király Nemzetségéből-való vólt, eggyűt az makula-nélkűl-való Szent Szűzzel; mindazonáltal alázatos állapatban viselé magát, ugy viselte az tisztaságos Szűznek-is gondgyát, hogy Szűzességében semminémű gáncs avagy makula nem történt, mert, ő-is tiszta, és Szűz vala, kiért illet hogy az Bóldogságos Szűz-is ollyannak adattatnék, az ki az Szűzeséget, és tiszta életet magával hordozná. Nem kel azért kételkedni abban, hogy valaki Dicsősséges Szent Jósefet tiszteli s' szereti, és ségítségül hija az Irgalmasság Annyánál-is az Bóldogságos Szűznél kedves, és kelemetes dolgot cselekeszik.

Azt irja Gotsalcus Sermone 68. hogy Franczia Országban Dolis Városához közel, vólt egy Bóldogságos Szűz Képe Szent Jóseffel eggyűt egy Kalastrom-előtt fel

 irva:

írvá : Azonban bizonyos Eretnek Emberek menvén azon-által, láták az képet, s' igen meg csúfolák, annyival-is inkább, hogy Szent Jóſef ottan fel vólt írva az Bóldogságos Szűz-mellet, nem álhatván azért az Iſtentelen Emberek az Catholicuſok aétatoſságát, káromkodni kezdének az Szent Kép-ellen, kárhoztatván Dicsőſséges Szent Jóſefet-is, tiſztátalanságot kőltvén reá; hogy azért ezen Emberek ottan zugolódnának imé egy aétatos Aſzſzony, ki Szent Jóſefhez kiváltképpen-való aétatoſsággal viſelteték le térdepelvén, buzgó ſzívvel imádkozék Iſtennek, s' az Bóldogságos Szűznek, ugy Szent Jóſefnek-is, hogy ne ſzenvedné illy képtelen káromkodáſokat, e' gonoſz Embereknek. kik látván az ſzegény Aſzſzonnak aétatoſságát, éppen néki dűhődének az képnek, s' fogván eggyike kőzullők egy nagy kővet, ketté tőré az kisded Jéſus kezét, s' midőn az többinek-is el-akará tőrni kezeit, az főldre le-esvén, egy ſzem-pillantásban ki-múlék ez Világból, az képből pedig vér folya ki, nagy sűrűſséggel.

Azonban hogy más társa oda menne, baráttyát akarván az főldről fel-emelni, azontúl az gonoſzok belé bujván s' el ſzaggattatván az-is ſzörnyű halállal hala meg, az Képhez pedig ſok Népség futván, az ki-folyó drága Vért fel-vévék, az Kép-is kőntőſét mindenek cſudájára el-ſzaggatá, s' éppen az mellyéig le voná felső ruháját, hogy látnák minnyájan minémű illetlen dolog tőrtént-légyen Iſten s' az Bóldogságos Szűz, s' Szent Jóſef képén; kit látván az egéſz népség le térdeplének, és nagy buzgóſsággal kérék Iſtent, s' az Bóldogságos

Szűzet

Szűzet, ugy Szent Jósefet-is, hogy mivel az latrok érdemek-szerént való bűntetéseket vették méltóztatnék az több jámbor híveknek meg-kegyelmezni Szent Annyának, s' Szent Jósefnek érdemiért.

Ne kővessük azért az gonosz tévőknek cselekedetit, hanem tisztellyük az Kristus Szent Annyának Szentséges Jegyesét, ugy mint Szent Jósef Pátriárkát, kérvén hogy hozzánk légyen minden segedelemmel főképpen penig az mi utólsó szükségünkben, ugymint halálunknak óráján.

NEGYVEN-EGGYEDIK SZOMBAT

XXXXI.

Az őrző Angyalhoz mondgy egy imádságot, hogy azon napon, az egész hétben óltalmazzon minden gonosztól.

VAlamint hogy az háladatlanság igen utálatos vétek, ugy az jó tételményekért-való háladás felette dicsíretes dolog, minthogy azért Istennek bőlcs rendeléséből minnyájunk óltalmára adatott egy Őrző Angyal, az ki minket az veszedelmektől meg-óltalmazzon, bizonyára méltó azokhoz hál adó szívvel lenni, s' eggyűtt azon Őrző Angyalnak könyörgeni, hogy minden testi, és lelki veszedelemtől meg óltalmazzon, kit örömest el-is kővet, ha láttya igaz szívbéli buzgós-

 ságunkat,

ságunkat, Istenhez, s' az ő Szent Annyához, s' az Mennyei Dicsőséges Szentekhez, ugy az Szent Angyalokhoz, az kik az ó Testamentomban-is az Szent Irás mondása-szerént sok hasznos szolgálatokat tettenek mind Abrahámmal, Lottal, Iákobbal, az Iffiu Tobiással; sőt az egész Sidóssággal-is midőn Ægyptusból tűzes oszlop képében vezérlenék-ki az Izraël népét, s' annak-utánna-is Senákerib-ellen erős harczot tévének, az Sidóság-mellet; végre Gábriel Arkangyal-is, ki azt a' nagy őrőmre méltó követséget vivén az Bóldogságos Szűznek, Isten Annyának nevezé. Igy azért az uj Testamentomban-is sok számtalan csudákkal rakva e' széles Világ, az mit a' Szent Angyalok cselekedtek az Emberek szolgálattyára.

Azt írja Simeon Metaphrastes Szent Cziczelle avagy Cæcilia Szűz és Mártyr életéről, hogy az igen csudálatos ékes ábrázatu Szűz vala, ki édes Atya kinszerítéséből egy Valeriánus névű igen Nemes Iffiúhoz méne, ki midőn az lakodalom-után imádkoznék, imé Valeriánus az ő jegyeséhez bé-mêne, azonban mondá az Szent Szűz édes jegyesem Váleriáne az Isten Angyala vagyon én-velem az ki szűzességemet őrzi, azért kérlek ne báncs engem Világi szeretettel, hanem lelki szeretettel, mert egyéb-ként félek tőle hogy rosszúl ne járj; kire felele az Iffiu, imé ha meg mútatod az Isten Angyalát, szódat fogadom, de ha nem, meg-kell halnod ha mást szeretz én kivüllem, kire mondá Szent Cziczelle, ha az igaz hitre térsz Valeriane, meg látod az én Őrző Angyalomat, kire-is reá álván Valerianus, Szent Orbán Pápa által

meg

meg kereſzteltették, és imé házához menvén Szent Cziczelét imádságban találá ki-mellet egy igen ſzép, s' fölötte fényes Angyalt láta, kinek kezében gyönyörűſéges ſzép Liliomból, s' rósákból álló két koſzorú vala, eggyikét azért Valeriánusnak, s' az máſikát Szent Cziczellének adá mondván, én ezeket az koſzorúkat néktek hoztam, mellyek az Paradicsomi Virágokból kőttettek, ezek mindenkor friſſek maradnak, kiket más nem láthat, csak az ki a' tiſztaſságot ſzereti, s' igy mindenkor vélek marada.

Maſt-is olvaſok ex lib. Doctrinæ, de Patientia, num. 5. Hogy vólt egy igen jámbor Remete, ki vénségére el-betegesedék, s' midőn ſenki ſegítője nem vólna folyamodék az Iſtenhez, és az Bóldogságos Szűzhőz, méltóztatnék ſegítséggel lenni hozzája, imé azért az Irgalmaſságnak Iſtene az ő Szent Annyának érdemiért meg-halgatván az jámbor Remete alázatos kérését, rendele egy Angyalt, az ki nem kűlőmben ſzolgál vala néki, mint egy fogadott ſzolga

Oda menvén azért más jámborok látogatására, látták az Iſten Angyalát nagy csudálkozáſſal, kiknek mondá az Iſten félő Remete, ſenki nem vala ſegítőm ím azért az nagy irgalmu Iſten az ő Szent Annya eſedezéséért, Angyalát adá mellém, az ki éltemben ſegítene s' íhol majd hóltom után Menybe vinne, mely ſzókra azontúl az ő Iſtenének ki-adá lelkét.

Ha azért jó halállal akarunk ez Világból ki-múlni, ſzűkség hogy őrző Angyalinkat is ſegítségűl hijuk kik valaminthogy éltünkben mindenűt velünk vannak,

úgy halálunknak óráján-is nagy ſegítségûl vannak. Fő képpen pedig ha az Szent Angyalokat gyakorta kőſzőntvén, azoknak ſegítségét buzgóſságos ſzívvel kívánnyuk, az kik egyébként is Iſtentől ő ,Szent Felségétől nekünk őrzésünkre, és óltalmunkra rendeltettek ; úgy hogy ha jó tanácsokat kővettyuk, hóltunk-után lelkünket őrőmmel vitzik Iſten-eleibe.

NEGYVEN-KETTŐDIK SZOMBAT

XXXXII.

Szombat napon az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére alázatos légy.

AZt mondgyák az Bólcs Doctorok hogy az alázatoſság a' jóſságos cſelekedeteknek édes Annya, melyből mint egy igen ſzép tiſzta kút-főből ſzármaznak az többi jó cſelekedetek ; kinek micſoda haſzna légyen, maga az Bóldogságos Szűz meg vallya, midőn azt mondgya, magaſztallya az én lelkem az Urat, és győnyőrködék lelkem az én Üdvőzítő Iſtenemben, mert meg tekinté az ő ſzolgálójának alázatoſságát, imé azért bóldognak mondanak engem minden Nemzetségek. Bizonyára nagy, és Iſten, s' az Bóldogságos Szűz előtt igen kedves dolog az alázatoſság, kit maga-is Peldájával-meg mútatot az Kriſtus Jéſus. az mi váltságunkért, mennyekből alá ſzálván.

Erről

Erről szép példát olvasok, Ex lib. Patrum de Humilitate. Hogy egy aétatos Remete vala, ki az Bóldogságos Szűzhőz kiváltképpen-való aétatossággal viseltették, midőn azért egy Szombat napon nagy buzgósággal imádkoznék, kéré az Felséges Istent hogy méltóztatnék meg-mútatni néki, mi tévő légyen, hogy Szentségében gyarapodhatsék. Azt adá azért Isten ő Szent Felsége válaszul, hogy menne egy gazdag Archimándritához, s' ottan meg tudgya mit kellessék cselekedni; midőn azért el-indúlna, Isten meg-jelenvén az gazdag Embernek, mondá imé jő hozzád egy Remete, hadgyad azért meg néki, hogy kezében vévén az ostort őrizze disznaidat, s' légyen azoknak Pásztora, az míg én akarom. El-jőve azért az Isten-félő Remete, s' midőn az házba bé-menne, kőszöntvén egymást, kérdé, az Gazdag Embert hogy mi tévő légyen, hogy Mennyeknek Országát meg-nyerhesse: kire felele az gazdag Ember, meg cselekeszed é' azt, a' mit mondok ? erre mindgyart kőté magát az vén Remete; mondá azért az Archimándrita egy ostort vévén kezében; imé az ostor, vedd kezedben, s' légy Pásztora az sertés marhájmnak, s' őrizzed azokat: kit halván nagy készséggel, meg cselekevé, s' hajtván az marhákat azokat őrzi vala.

Meg látván azért az kőség az Szent Remete dolgát, igen csudálkozának rajta, s' csúfolni kezdék mondván, ihol ezen Embert Szentnek tartók lenni, s' imé, vénségére meg bolondúlt, vagy az őrdög bujt belé, hogy disznó pásztorságot venne magára, nem tekintvén szerzetes állapattyát.

Igy

Igy lévén egy ideig, végre Isten ő Szent Felsége meg-jelenvén, alázatosságát igen kedvessen vette, s' viszszont előbbenni lakó helyre küldé, az hol Istenesen végezte életét.

Az gonosz Sátán-is kivâltképpen gyûlôli az alázatosságot az mint ugyan azon kônyvben olvasom hogy egy jámbor Szerzetes Barát, midôn az Bóldogságos Szûz képe-előtt le borúlván aétatossan imádkoznék, nagy fényességben jôve az gonosz Ördög elő mondván, imé én te hozzád küldettem, mert én vagyok Gábriel Arkangyal hogy meg vigasztallyalak. kire felele az alázatos szerzetes, lássad hogy ne talántán máshoz küldettél, mert én nem vagyok arra méltó hogy az Felséges Isten maga Szent Angyalát küldgye hozzám; nem álhatván azért az kevély ördög ez alázatos feleletet, azontúl el-tûnék szégyen vallással.

Légyûnk azért alázatosak, hogy Isten az örök bóldogságban magasztallyon-fel bennûnket, mert valaki fel magasztallya magát, meg aláztatik, s' az ki meg alázza magát fel-magasztaltatik.

NEGYVEN-HARMADIK SZOMBAT XXXXIII.

Mindent az Isten, s' az Bóldogságos Szüz tiszteletire cselekedgyél Szombat napon.

BOldogok az kik jól meg-gondollyák az Szeplôtelen Szép Szûz tiszteleti mit tégyen, mert Istenután

után nagyobb istápja az igaz Kereſztyéneknek nincsen annál az minden tiſzteletre, s' ſzeretetre méltó Anyánál; Es igy igen üdvöſséges dolgot mivelünk, ha az mi cſelekedetinket az Bóldogságos Szűz Tiſzteletire fordíttyuk, mindenkor ugyan, de kiváltképpen Szombat napon, mely egyéb-aránt-is az Szeplőtelen Szűz tiſzteſségére rendeltetett.

Igen jeles példát ád erről elönkbe Tilmannus Brodenbachius Sacrarum Collationum lib. 2. Cap. 30. Az Ezer őt Száz ötven-negyedik Eſztendőben Belgiumban Lubekke névű Városban közel Tenermundához vólt egy jámbor Iſten-félő Mólnár, ki midőn alkalmas gazdagságra, s' értékre ment vólna, nagy aétatoſsággal viſelteték az Bóldogságos Szűzhöz, s' minden Szombat napon valamit cſelekevék, éppenséggel az Bóldogságos Szűznek ajánlá. Ezen jámbor Iſten-félő Ember nagy nehéz nyavályába eſék egykor, kiben tovább-is el-nehezedvén, három egéſz Eſztendeig ágyából föl nem kelhete, mind ezen nyavalyás betegségében-is nem zugolódék, hanem Iſtenért, s' az Bóldogságos Szűzért nyavalyáját nagy békeſséges türéſſel ſzenvedé.

Midőn azért egy Szombat napon az Bóldogságos Szűz Szűletéſe napja vólna keſerveſen ſiránkozék, hogy az Templomba nem mehetne, az hol, az Szeplőtelen Szűznek ſzívbéli buzgóſsággal ſzolgálhatna, kérvén nagy alázatoſsággal az Mennek földnek Királynéját, méltóztatnék ſegítségét, s' irgalmaſságát hozzája mútatni, s' ezen nehéz nyavalyából ki ſzabadítván meg-engedni, hogy az Templomba meheſſen, s' ott az maga kö-

teleſségének eleget teheſſen, kivánván az Bóldogságos Szűz tiſzteletit tellyes erejével előbb mozdítani.

Hogy azért ſok fohászkodáſokat bocsátana ſzivéből, s' folyamodnék tovább-is az Bóldogságos Szűzhöz: imé az kőnyörűleteſségnek ékes forráſa az Bóldogságos Szűz Maria, ki-mondhatatlan nagy fényeſségben alá ſzálla Mennyekből, több ſok ſzép Mennyei dicsőſséges Szűzek Seregével, kik-is kűlőmb kűlőmb-féle drága, s' igen fényes kőntősőkben valának. Kőzellyebb menvén azért az Iſtennek dicsőſséges Szent Annya, a' beteg Emberhez, igen gyenge, és kegyes ſzóval mondá: édes jámbor ſzolgám, az ki az Szombat napot nékem ajánlottad, meg-halgattam kőnyőrgéſedet, s' kéréſedet bé tellyesítem; vitesd azért magad, az én tiſzteletemre, épittetett Szentegyházba, az holott minden nyavalyádtól föl ſzabadúlſz, s' ezen Országokban nagy haboruſságok léſznek, az Emberek ſok bűneiért, téged mindazáltal meg óltalmazlak minden veſzedelemtől.

Az kőſségnek penig meg mond, hogy pœnitentiát tarcſanak, mert másképpen nagy veſzedelem kőveti őket: Ez ſzép látás-után oda viteti az beteg Ember magát az Bóldogságos Szűz Templomába, az holott az Bóldogságos Szűz képe-előtt le-tétetvén, nagy lelki vígaſztaláſſal imádkozván hálákat ada Iſtennek, s' az Bóldogságos Szűznek hozzája mútatott irgalmaſságáért. mely imádság-után föl-kele ſzékiből minnyájoknak cſudájára, s' nagy egéſségeſſen az óltárhoz méne, az hol le-borúlván ujobban mindenét az Bóldogságos

Szűznek

Szűznek ajánlá, s' szerzetbe adván annak-utánna magát, igen Szent életet viselt, s' azt az Szombati aétatosságot, mellyet kezdett vala, hogy tudni-illik minden cselekedetit Szombat napon az Bóldogságos Szűz tiszteletire fordítaná, nem csak el-követe, de még az több napokban-is azon aétatosságát hóltig meg-tartá.

NEGYVEN-NEGYEDIK SZOMBAT

XXXXIV.

Az Bóldogságos Szüz képét Szombat napon aétatossan csókoldmeg, ha több szer nem, leg-aláb egy szer bóldog ki-múlásod-ért.

AZ Istenhez, s' az Bóldogságos Szűzhöz-való nagy, és szívbéli szeretetnek eggyik nem utólsó jele, ha az Bóldogságos Szűz képét valaki igaz, és buzgó szívből kivált-képpen pedig Szombat napon meg csókollya, hogy külső képpen-is meg-mútassa azt, az kit az igaz szívbéli szeretet tart belső képpen-is magában; Igy azért mi-is járullyunk az mi nagy és Kegyelmes Anyánkhoz tellyes szívünkből, s' valamenyire az Emberi erőtől lehet járullyunk hozzája, mútassuk magunk szívbéli szeretetünket az aétatos, és Istenes csókkal, Szentséges képét abban nagy alázatossággal tisztelvén.

Alexius a' Salo írja az maga Példa könyvében, hogy vólt egykor egy kimondhatatlan gonosz, Istentől

el-fajzot Lator Hadi Tiſzt-viſelő; ki ſzámlálhatatlan ſok Ember ölésekben, s' más igen nagy czégéres vétkekben vala réſzes, ugy annyira, hogy az jó tételményekről ingyen ſem gondolkodnék, annyival-inkább utólsó kárhozattyáról.

Vólt pedig ezen gonoſz Embernek egy igen ſzép, és aétatos Felesége, ki az Bóldogságos Szűzhőz kiváltképpen való ſzeretettel viſeltetett, mely minden Szombat napon az házában lévő Bóldog Aſzſzony képét nagy lelki buzgóſsággal cſókolgattya vala, kőnyőrőgvén azon, hogy az Irgalmaſságnak Annya az Bóldogságos Szűz Maria méltóztatnék gonoſz életű Urát jó, és Iſtenes életre téríteni: Azonban kéré Urát is hogy legalább Szombat napokon az Bóldogságos Szűz képét midőn látná, ſzívbéli buzgóſsággal kőſzőntené egy üdvőzlettel, bűneinek bocsánattyáért.

Történék azért egykor, hogy meg írt aétatos Feleségének javallásából egy Szombat napon az Bóldogságos Szűz Templomába menne eggyűtt jámbor Feleségével. Ott azért kéré ujobban Urát, hogy egy Üdvőzletet mondana az Bóldogságos Szűz tiſzteletire tiſzta ſzívből, kit végre el-kővete, noha nem igen nagy aétatoſsággal.

Azonban hogy az Bóldogságos Szűz képére (kinek ölében vala az kisded Jéſus) vetné ſzemeit látá, hogy az mi Üdvőzítőnk képe teli vólna az ſok ſzámu ſebekkel, minden felől ki-cſurogván az Vér teſtéről; kin igen megéjedvén végre az ſzánakodásból haragra gerjedvén, kérdé. O! Bóldogságos Szűz Maria, kicſoda az, a' ki

az, a' ki az te Szent Fiadat ily rettenetes sebekkel merészlette meg bántani? bizonyára nem méltó az, ez Világon-váló életre. Kire felele az Bóldogságos Szűz képe, te vagy ugy mond az, a' ki ezeket az Sebeket ejtetted az én Fiamon, s' az te hozzád hasonló Istentelen Emberek. Ezen szókra térdre esvén, nagy szívbéli fájdalommal kezde Feleségesstűl az Bóldogságos Szűznek kőnyőrgeni, hogy szerzene kegyelmet Szent Fia-előtt kire midőn az Kristus képe el-fordúlna, az Bóldogságos Szűz nagy kegyessen kéri vala Szent Fiát hogy engedné-meg ezen Latornak, kit véghez-is vivén meg hagyá hogy oda jőne az képhez, s' azt csókolná meg nagy tőredelmes szívvel: kit midőn el-kővetne, minden csókra eggyik eggyik sebe el-múlék, mind addig míglen az egész sebek csókok-által el-múlnának.

Azon órában ellene monda az feslet erkőlcsnek, és Istenes jámbor életet vísele hóltáiglan, mindenkor az midőn lehetett nagy aétatossággal csókolgatván az Bóldogságos Szűz képét.

NEGYVEN-ÖTÖDIK SZOMBAT

XXXXV.

Ha lehet minden Szombat napon olvas avagy halgas egy históriát az Bóldogságos Szüz csuda tételéről.

IGen dicsíreteſſen szokták az Bóldogságos Szűz hívei el-kővetni, hogy minden Szombat napon az Bóldogságos Szeplőtelen Szűz tisztelségére bizonyos

imádságokat avagy Hiſtoriákat ſzoktanak olvasni, mellyel-is meg-akarják mútatni, hogy tehetségek-ſzerént kivánnak annak az mi örömünk kút-fejének, ugy mint az Iſten Szentséges Annyának kedveskedni; mely dolog-is mely kedves, és kellemetes légyen mind Iſten, s' mind pedig az Bóldogságos Szűz-előtt, noha ſok csudákkal meg mútatta, mindazonáltal ez következendő Hiſtoriából-is ki tetczik, hogy igen kedveſſen véſzi az Bóldogságos Szűz, ha valaki Szombat napon felölle aétatoſſan emlékezik.

Irja Julianus Pomarius, kit citál Caniſius Péter, hogy vólt Spanyor Orſzágban egy Hildefonſus igen Szent életű jámbor Papi ember, ki annakutánna Toletumi Erſekségre emeltetett vala. Ezen Szent Erſeknek ſzokáſa vólt, hogy minden Szombat napokon, az Bóldogságos Szűzről valami ſzép aétatos dolgokat mondana az kőſségnek, kivel ſok Eretnekséget-is téréte meg, s' hozta az igaz hitre őkőt.

Történék pedig egykor, hogy eggyik Szombat napon ſok néppel menne az Bóldogságos Szűz Templomába ugyan a' végre, hogy az Bóldogságos Szűz tiſztaſságáról, és csudálatos vóltáról prædikállana az kőſségnek, kik-is igen ohajttyák vala ſzép Iſtenes beſzédének hallását.

Hogy azért bé-menvén az Templomba az Oltár eleibe menne, imé az Bóldogságos ſzép Szűz Maria, minnyájoknak ſeme láttára az Erſekség ſzékiben nagy fényeſségben ůlvén, föl-kele, s' hozzája menvén nagy kegyeſsen kőſzőné Szombati aétatoſságát, s' hozzája való

való ſzeretetinek jelét akarván meg mútatni, egy igen gyenge ſzép fejér fatyol-ruhát ada ajándékon maga kezével néki, melyben föl öltözvén prædikálla az egéſz Nêpségnek, kik is, e' cſudát látták vala; az Bóldogságos Szûz pedig viſzſza menvén Mennyégbe ki-mondhatatlan ſzép illatot hagya az Szentegyházban, mellyel az egéſz népség bé-telvén, dicsíré az Iſtent az ô Szent Annyában.

Ellenben penig mint járnak azok, az kik ez illyen Iſtenes dolgot utállyák, meg írja Tilmannus Brendebach, lib. 2. Hogy midôn egy feslett életû Aſzſzony-állat maga ſzolgálójának, ki-is igen aétatos vala, egy Szombat napon midôn az Bóldogságos Szûz Menybe menetele napja vólna, meg hagyná, hogy fördôt készítene; azon ſzolgáló kéré Aſzſzonyát, hogy inkább menne az Bóldogságos Szûzrôl léendô prædikátióra, s' hagyná az fördôt más idôre, kire felele az gonoſz Aſzſzony, mit gondolok én az Bóldogságos Szûz dicsíretinek hallásával, azis cſak ollyan Aſzſzony vólt, mint te, cſak kéſzítsed az fördôt. El méne azért az Leánzó, s' fát rakván a' tûzre, ſemmi úttal meg gyulladni nem akara, sôt Aſzſzonya oda jôvén, s' ſegíteni akarván ſzolgálóját, midôn az Tûz-helyre vetné az fát, azontúl egy tûzes golyobis ugrék ki az tûz-helyból, s' házát föl gyújtván éppen ôſzve égeté. ily gyômölcse lévén az Bóldogságos Szûz tiſzteleti meg bántásának.

NEGY-

NEGYVEN-HATODIK SZOMBAT

XXXXVI.

Midön eſtve le-fekſzel, kérjed az Iſtent az Bóldogságos Szüz által, adgyon valamelly lelki vígaſztalásra-való álmot.

NOha midön ébren vagyunk, akkor vagyon az Isteni ſzólgálatnak ideje mindazon-általazzal-is nem vétünk, sőt dicsíretes nagy jót cſelekeſzünk ha eſtve midön le-fekſzünk, kérjük az Bóldogságos ſzép Szüzet hogy nyerjen álmot-is ollyat, az kilelki vígaſztaláſunkra légyen, az Szent írásból-is ki-tanúlván azt, hogy Isten ő Szent Felsége gyakorta ſzokot álmában-is Embernek nagy vígaſztalaſt adni, ugy lőn az három Szent Királyok dolga-is, kiknek álmokban meg-jelenvén az Iſten Angyala, meg jelenté, hogy Herodeshez viſzſza ne térnének; ugy lőn Dicsőſséges Szent Jóſef Patriárka állapattya-is, kinek álmában meg-jelenvén az Iſten Angyala, biztatá hogy tudniillik ne félne magához venni az ő ſzép Szüz jegyesét, mert a' mi annak Szent Méhében találtatik az Szent Lélek Iſtentől ſzármazott. Es igy az Iſtenes álmok is ſokſzor lelki üdvőſségünkre valók; kiből következik, hogy dicsíretes dolgot kivánunk Iſtentől, ha lelki üdvőſségünkre, s' vígaſztaláſunkra-való álmot kérünk az Bóldogságos ſzép Szüzáltal az mi meg-váltó Iſtenünktől.

Olvaſom

Olvaſom az Példák tükörébŏl, hogy midŏn Kempis Tamás az ki annakutánna igen ſzép, és Iſtenes életet viſele, kinek az Bóldogságos Szűzhŏz-is kiváltképpen-való aétatoſsága lévén, ugyan azon Bóldogságos Szűzhŏz valami magános imádságokat rendelemellyeket minden eſtve el-monda nagy buzgóſsággal, kérvén hogy álmában-is nyerhetne valami lelki vígaſztaláſt.

Tŏrténék azért egykor hogy azon imádságát akkoron még igen Iffiu lévén reſtsége-miatt el-múlatná; azonban le-fekűvén egy Szombat napon, mély álomba esék: az holott egy kevés vártatva elméjében el-ragadtaték, s' látá, hogy egy igen ſzép fényes Templomban ſok ſzámtalan Szerzetes Ember ŏſzve gyűlvén dicsírik vala az Iſtent, s' az ŏ dicsŏſséges Szent Annyát, melv ének-ſzó kŏzben, imé ki mondhatatlan ſzépségben alá-ſzálla Mennyégből az Angyaloknak Királyné Aſzſzonya az Szeplŏtelen Szűz Maria: ki az Oltárra álván maga eleibe hívá mind azokat az Szerzeteſeket; kik ŏrŏmmel járulván az Bóldogságos Szűzhŏz, azokat nagy kegyeſſen renddel meg ŏlelé, gyŏnyŏrűſséges beſzédekkel vígaſztalván ŏket.

Midŏn pedig ezen Iffiu-is reméllené azt, hogy az Irgalmaſságnak Annya, ŏtet-is ſzóllítaná, reá tekintvén mondá, téged nem illet ezen lelki vígaſztalás, mert a' reſtségnek Ŏrdŏge meg kŏrnyékezvén tégedet, el-múlattad ſzokott imádságidat, s' hozzám-váló kŏnyŏrgéſedet; ha azért én ſzeretetemben akarſz lenni, az reſtséget félre-tévén, hozzám-való folyamodási-

dat ennekutánna el ne múlaſſad ; mely ſzók-után eltűnék ſzeme-elől, s' ő-is életét meg jobbítván nagy Szentűl viſelé magát hóltig ſzokot imádságit fogyatkozás-nélkűl el-végezvén annakutánna.

NEGYVEN-HETEDIK SZOMBAT

XXXXVII.

Kérjed az Bóldogságos Szüzet, hogy nyerjen néked Iſtentől valamely jóſságos cſelekedetre-való aétatesſágot, tudnya-illik az ki üdvöſſégedre leg-haſznoſſab.

BUzgó ſzívvel, és aétatoſſággal bizváſt járulhatunk az Bóldogságos Szeplőtelen Szűz eleibe, hogy ha nem ſzínnel hanem belső lelki indúlatból kérűk arra, hogy Szent Fia-előtt nékűnk meg nyerje azt a' jóſságos cſelekedetet, mely által üdvözűlhetűnk, s' az Pokolbéli ellenség kezéből ki-menekedhetűnk ; nincſen-is Isten-után az Emberi Nemzetnek nagyobb, és hathatósb istápia, s' óltalma, mint az makula-nélkűl-való Bóldogságos Szűz Maria, az ki ſoha az ő benne bízókat el nem hadgya, hanem mint hív ſzolgait minden teſti, s' lelki veſzedelmekben óltalmazza, kinek ſok cſuda-tételével rakva az egéſz Világ.

Vólt, az mint Collector Speculi írja Ex. 47. Egy becsűletes jámbor életű Pap, ki minden nap nagy buzgóſsággal

góssággal járúla az Bóldogságos Szűz Szentegyházába, holott nagy aétatossággal imádkozván arra kéré az Bóldogságos Szűzet, hogy adna néki oly erőt, mely-által az gonosz Ördög incselkedésinek-ellene álhatna: Ezen Istenes aétatosságát pedig Szombat napokon kiváltképpen gyakorollya vala.

Meg irígyelvén azért ezen szép, s' dicsíretes cselekedetit az Pokolbéli Sátán, imé egykor ki mondhatatlan nagy kisírtetet bocsáta reá, az testi tisztátalanságokra, s' paráznaságokra ingerelvén, úntalan az Isten-félő jámbor Papot, mely-miatt annyira vala, hogy se alhatnék, se ehetnék, éjjel nappal ingereltetvén az testi gonoszságra; kit érezvén magában gyakorta, futa az Bóldogságos Szűz Templomába, térdre esvén, imádkozék nagy síránkozással, és szívbéli fájdalommal panaszolkodván az Bóldogságos Szűznek, hogy minémű rettenetes kínokat szenvedne az fajtalan Ördög-miatt. kéré hogy méltóztatnék ily nagy veszedelemtől megmenteni.

Hogy azért ezt sokszor elkövetné, s' ugyan az kisírtetek nem tágítanának rajta; végre egy Szombat napon mégyen az Szentegyházba, látván az óltáron az Bóldogságos Szűz képét Szent Gertrud Szűz képével eggyűtt, az holott az Bóldogságos Szűznek szép aranyas Korona vala fejében, az másiknak pedig egy gyenge fatyol, le-térdepelvén nagy fohászkodásokkal, és könyhullatásokkal monda. O Mennek földnek Királyné Aszszonya, az én lelkemnek Isten után leg-nagyobb reménye, ihol mindennap imádkozom tellyes szívvel

előtted, kérlek, hogy az Istentelen fajtalan gondolatoktól meg mencs, az kik-miatt már erőm-is éppen el-lankadt, s' csak nem kétségbe esem, s' imé még is o édes Anyám nem szánsz-meg engem az te igaz hív szolgádat, nem távozván el-tőlem az gonosz gondolatok, nem tudom azért már hová hajcsám bűnös fejemet, hanem imé látom Szent Getrud képét Korona-nélkül lenni ahoz folyamodom, s' fejedről le-vévén az Koronát annak tészem fejébe ha segíteni nem akarsz, talám megszán azon Istennek Szenttye, s' engem, meg ment az Pokolbéli Sátán incselkedésétől.

Látván azért e' jámbor Papnak egyűgyűségét az Bóldogságos Szűz nagy fényeségben meg jelenék, biztattya vala hív szolgáját, mondván, imé meg-akartalak probálni ha állandó vagy az én hívségemben, mivel azért hozzám folyamodtal az fajtalanságnak ördögét el-űzöm tőled, s' többé hozzád soha sem mégyen, ki-is azontúl el-távozék tőlle, s' annak-utánna soha ollyan dologgal nem kisírteték.

Folyamodgyunk azért mi-is buzgóságos szívvel az Bóldogságos Szűzhöz, ki minket szükségünkben el-nem hágy, hanem minden veszedelemtől meg-óltalmaz. hogy ha láttya igaz szívbéli buzgóságunkat hozzá-való igaz szeretetünket: Mert lehetetlen dolog az, hogy a' ki Bóldogságos Szűzet igazán, és tiszta szívből szereti, segítségül híja, attól az minden irgalmásággal, és kegyelemmel tellyes Anyától el-hagyattassék. kövessük azért el-ezt az aétatosságot, s' bizonyára az mindenható Isten kegyelméből ki nem rekesztetünk

NEGYVEN-NYOLCZADIK SZOMBAT

XXXXVIII.

Kérjed az Bóldogságos Szüzet, hogy minden cſelekedetidben, légyen ſegítöd, és Fö tútorod Iſten-után, s' gyermekidnek is.

MEg-kel vallanunk hogy haſzintén az Kereſztség-által az igaz hitre tértünk-is mindazon-által az Emberi gyarlóſság, s' az lelki ellenségnek incſelkedéſe, oly hatalmas, hogy az Mennyei ſegítség-nélkül nem lehetünk, méltó tehát az Iſtent, s' az ő Szentséges Annyát tellyes ſzívvel arra kérnünk, hogy minden cſelekedetinkben légyen oktatónk, és ſegítönk, Iſten-után, az Bóldogságos ſzép Szüzet mind magunknak mind pedig Gyermekinknek Fő Tútorának fogadván: kit az Bóldogságos Szűz igen kedveſſen vészen, s' cſak mi ne távozzunk-el az rút vétkek-által tőle, abban bizonyoſak légyünk, hogy az Irgalmaſságnak Annyától ſemminémű nyavalyáinkban el nem hagyattatunk.

Erről ſzép példát ír Joannes Junior Ordi: Prædicat. Hogy vólt egy igen aétatos Özvegy Aſzſzony, kinek Ura meg-halván igen nagy ſzegénységre jutott. Ezen ſzegény Aſzſzony-állat nem tudván mihez nyúlni, két kis leánkája lévén, az Bóldogságos Szűz Templomába méne, mely oda közel vala, ott az Szeplőtelen Szűz képe, s' Oltára-előtt le-borúlván az két kisded leánkával

eggyût igy ſzólla. O te gyönyörûſséges és Felséges Szûz Maria, az ki Iſtennek Szent Annya lévén, ſenkit el nem hadcz az ô ſzükségében, tekincs az én árva fejemre, tudod édes Aſzſzonyom, hogy e' két kis leánkámat nincs mivel tartanom, mert az ſzegénység miatt éppen el-nyomorodtam. Kérlek azért o Dicsôſséges Szent Szûz, o irgalmas, és kegyelmes Anya, légy mind énnékem, mind pedig e' két gyermekemnek Tútora, végy óltalmod-alá, imé mind a' kettô tiſzta Szûz, kiket kezedbe ajánlok, vedd óltalmod-alá, ártatlan gyermekimet, hogy mind hárman magaſztalhaſſuk Szent Nevedet. Mely imádság-után az Oltárra vivén két leánkáját, fogá kezeket, s' tévé az Bóldogságos Szûz kezére, mondván ihol én édes kegyelmes Aſzſzonyom ezeket én ez mái napon néked adtam, ſemmi kôzômet nem tartván hozzájok, kérlek még is nagy alázatoſsággal, méltóztaſsál gondgyokat viſelni, s' ugy énnékem-is az te leg kiſſebbik ſzolgálódnak.

Hogy azért el-végezé ily módon kônyörgését, s' aétatoſságát, imé egy igen fényes kôntôsben lévô ſzép Iffiu jôve eleibe, mondván: imádságidat, az Bóldogságos Szûz meg-halgatta; ím azért egy nagy erſzény pénzt adok, kivel mind magadat, mid magzatidat meg-ruházhatod; mely ſzók-után csak hamar el-tûnék.

Házához menvén azért az ſzegény Aſzſzony ruhákat csináltata, és csinoſsabban jártatá leányit: gondolván pedig az Emberek hogy talám feslett élettel ſzerzették vólna azt az értéket melyben valának igen ſzóllák ôket. kit halván az jámbor Aſzſzony állat, e-

lô-hívá

lő hívá két leányát s' mondá, Mennyetek az ti Anyá-tokhoz az Bóldogságos Szűzhőz, s' le térdepelvén sí-ráſſal és fohaſzkodáſſal kérjétek, hogy ebből az mocs-kos hírből ki mencſen benneteket. Mellyet el-kővetvén az két Iſten-félő leánzó, az-után-való Szombat napon világos nappal midőn az Emberek az Bóldogságos Szűz Szent-egyháza-előtt vólnának az Váras piatzán, imé az égből nagy fényeſséggel alá-jőve az Iſten Angyala az e-géſz Népség láttára, két igen ſzép kosárban győnyő-rűſséges illatu ſzép fejér rósákat adván, az két leány kezébe, nagy főn ſzóval mondá, ugy hogy minnyájan hallanák; Ezt küldötte néktek az ti tiſztaſságtokért az ti Anyátok az Bóldogságos Szűz Maria. kire nézve két Kalaſtrom épitteték ugyan ottan az Apácza Szűzeknek, az kikben helyhezteték az két jámbor Szűz-is. Igy vál-lalván magára az Irgalmas Szűz a' Tútorságot, s' gond-viſeléſt. O mely bóldog Ember az, az ki az Bóldogsá-gos Szeplőtelen ſzép Szűz Tútorsága, és gondviſeléſe-alatt vagyon, bizonyára nem árvanak, s' el-hagyatot-nak, hanem minden Világi kincſcsel és hatalommal bé-velkedőknél nagyobnak, és ſzerencséſſebnek méltán tartathatik lenni, kit őrőmőſt-is meg-cſelekeſzik az Ir-galmaſságnak Annya, ha buzgó ſzívvel fo-lyamodunk hozzája.

NEGY-

NEGYVEN-KILENCZEDIK SZOMBAT

XXXXIX.

Ha valami jót szándékozol cselekedni, Istentöl, az Bóldogságos Szüz-áltat kérj eröt arra.

AZ jóságos cselekedeteknek meg-jutalmazója az Kristus Jésus nagy órömmel vészi, ha azokat szívból kivánván el-követni, Szent Annyát kérük hogy nyerjen arra ő Szent Felségétől mind édes Fiától erőt. Es igy méltó az kegyes Anyához folyamodnunk, hogy nyerjen nékünk égő, s' Isteni szeretettel lángozó szivet, mely-által az mi jót szándékozunk Isten; s' az Bóldogságos Szűz tiszteletire cselekedni azt véghez-is vihessük.

Hidgyed Keresztyén Ember, sem Meny-országban, sem pedig ez Világon Isten-után nagyobb és melegjebb Isteni szeretetre gerjesztő lángot, avagy tüzet nem találsz, mint az Mindenható Istennek Szent Annyát, kinek ha igaz szívből könyörgesz meg-tapasztalod kegyes vóltát, s' nem lészen héában-való, az te szívbéli aétatosságod.

Olvasók egy igen szép Példát in Coll. Spec. Ex. 61. Hogy egykor vólt egy szegény Pásztor kinek vala egy leánya, mely-is az marhák őrzéseben segíti vala édes Attyát: Ezen marha legeltető hely-mellett vólt egy Bóldogsá-

Bóldogságos Szűz tiſzteſségére épittetet de elpuſztúlt Szentegyház, az holott az Bóldogságos Szűz képe-is föl vala téve. Midőn az Leánzó az marhát ki-hajtaná mindenkor bé-tére azon Szentegyházba, az Bóldogságos Szűznek aétatoſſan imádkozék, s' kiváltképpen Szombat napon.

Ezen aétatoſságát hogy gyakorta el-kővetné, látván Kriſtus Urunk ugy az Bóldogságos Szűz képének-is rongyos vóltát, őrőmeſt meg-ruházza vala az képét, ſzánakodván rongyos vóltán; de mivel igen ſzegény vala, módgya abban nem vólt, hogy az Bóldogságos Szűz képére valami kőntőſt cſináltatna. Térdre eſvén azért egy Szombat napon az kép-előtt igy kezde imádkozni: O Mennek Dicsőſséges Királyné Aſſzonya az mi Üdvőzítő Jéſuſunknak Szentséges Annya, ſzánakodáſſal nézem, hogy ily rongyos kőntősben vagy, őrőmeſt ſegítenélek, de jaj igen ſzegény vagyok s' ſemmim fincs, kire nézve o Iſtennek Szent Annya, az mit értékemmel nem érhetek azt kőſzőntéſemmel, s' mindennapi előtted-való imádságimmal akarom helyre hoznom adgy erőt az igaz buzgó ſzívhez, hogy tégedet SzentFiaddal eggyűtt dicsírheſſelek, mely aétatoſságát ſok Eſztendőkig kővete-el.

Azonban tőrténék, hogy az Iſten-félő leánzó halálos agyába esnék, s' ugyan akkor két Szerzetes Ember sétálni menvén ki az mezőre, mivel Szombat nap vala, az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére bé menének az puſzta Templomba imádkozni; Az holott midőn már imádkoznának eggyűtt az Bóldogságos Szűz képe előtt

ím látának egy igen szép, és fényes Sereg Szűzeket jöni arra-felé, kik az Templom-előtt egy keveſsé meg-álván fejet hajtának, s' tovább indulának : kin igen csudálkozék az két Szerzetes. Azonban hogy tovább-is imádkoznának, imé látának megént más még annál-is ſokkal fényeſſebb fejér ſereg Szűzeket jöni kik-is haſonló képpen az Templom-előtt fejet hajtván, ſzép csendeſſen tovább menének. Ezek-után pedig jöve még ezeknél-is ſokkal ſzebb ſereg, kik nagy fényeſségben lévén ſzép piros rósákat tartának kezekben. kik kőzőtt egy vala, az kinek igen drága korona vala fejében, kiſokkal ékeſſebb s' ſzebb s' fényeſsebb-is vala az többinél, ezek-is azért hogy el-jövének az az Koronás Királyné meg-álla az Templom ajtajában ſzóllitván az két Szerzeteſt magához, mondá En vagyok az Iſtennek Annya, az ki az engem ſzeretőket el nem hagyom, tudgyátok azért hogy az első ſereg az Szent Szűzek ſerege, kik kisded korokban hóltanak-meg, az máſik az Szűzek ſerege, az kik az én Fiam-ért, s' én-érettem az Szűzeſséget meg fogadták. Az harmadik, az Szűzeké, az kik Szűzek, s' Martyrok-is vóltak, mégyünk azért az Páſztor leányához, kinek lelkét magammal viſzem Menyorſzágba, mert engem ezen képben nem lehetvén értékével fől őltőztetni, ſzivével őltőztetett fől, kit nékem adott. Utánna menvén azért az két Szerzetes azon Szent Proceſſiónak, ugy találák az dolgot az Páſztor leányánál, az mint magok-is látták, ott maradván mind addig az míg lelke teſtétől el-vált, s' az bóldog őrőmbe vitetett.

ŐTVE-

ÖTVENEDIK SZOMBAT

L.

Az Bóldogságos Szüzhöz-való ſzeretetedet újíſad-meg Szombat napon kiváltképpen-való aétatoſsággal.

EKesícsük-föl lelkünket az Joſságos cſelekedetekkel, hogy igy ſzívünkben meg erősedvén Iſtennek, s' az Bóldogságos Szűznek minden Szombat napokon valami uj, és magános aétatoſsággal ſzolgálhaſſunk, bizonyára faradságunk héában nem léſzen, mert az irgalmas Anya látván hozzája-való igaz, és tekélletes ſzivünket, meg-kórnyékez bennünket az ő dicsőſségével, a' midőn az élők kónyvében bé írattatván nevünk, az tiſztaſságnak tükőre az Makula-nélkül-való Szent Szűz a' mi Iſtenünk előtt lelkünket hóltunk-után bé-mutatván, minden hozzája mutatott jó tételeinket elégséges képpen meg-jutalmazza.

Olvaſok ezen dologról egy példát az Spec. Colect. Ex. 36. Hogy egy Kalaſtrombéli Ciſtercienſis Barátok nyáron ki-menvén az aratásra, igen meg faradván az ſok veréték-után, végre viſzſza menének az Kalaſtromba; azonban eggyik Fráter Szombat nap lévén, minden Szombat napon valami uj aétatoſságot cſelekevék az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére; hogy azért az naponis valamit cſelekednék az Capitulumban fekűtt étſzaka le az főldre, egy téglát tévén feje-alá.

Hogy azért ottan aétatoſſan imádkoznék, imé nagy fényeſségben s' igen ſzép Mennyei Felségben alá-ſzálván az Bóldogságos Szűz, ſzámtalan ſok Angyali karokkal egykis criſtály kosár lévén kezében, mégyen az Szerzeteshez, tudakozván hogy ha alunnéké, kire, midőn felelne, az jámbor barát, hogy nem vólna álmos ; mondá : En vagyok Maria, kié vagy, mind te, s' mind pedig ez az Kalaſtrom, tudgyad azért, hogy én ma meg-látogattam ez Kalaſtromot, s' látván az ſzerzeteſek hozzám-való buzgóſságos aétatoſságát, minden verétékeket őlzve ſzedvén ezen ſzép criſtály kosárba tőltőttem, ſzagóld azért, s' láſſad, minémű kedves illattya légyen ennek az én Fiam előtt, s' én előttem-is : kit meg-ſzagolván, csak nem el-ájult, az drága ſzép illatmiatt.

Térdre esvén azért azon Szerzetes mondâ. O dicsőſséges Királyné miért oly kedves te előtted az mi nyomorúlt verétékünk, ki az ſzűkségtől inkább, mint ſem az aétatoſságtól vagyon ? kire felele valamit az én tiſzteſségemre miveltők, aétatoſsággal ujíttyátok az én hozzám-való ſzeretetért azt én meg-jutalmazom, mely ſzók-után ki-mondhatatlan ſzép Angyali énekléſſel, és dicsőſséggel viſzſza mene az Bóldogságos Szűz, ki után el-aluvék ſzép cſendeſſen az Szerzetes Barát, s' más napon mindeneket meg jelente az Páter Priórnak, ês az tőbb Barátoknak, kik-is az Capitulumba menvén, annak az győnyőrűſséges drága illatnak ſzaglásában réſzeſűlének melynek kedves vóltát eleggé nem győzék dicsírni : kire nézve az Bóldogságos Szűznek hálákat adának

adának minnyájan, s' órók emlékezetre minden Szombaton azon aétatosságot meg uíták.

Im azért hallánk, ezen hiſtoriából is minémű kedves légyen, az Bóldogságos Szűznek Szombat napon uj aétatosſággal ſzolgálni, azért órűllyön valaki ſzelíd, és tekélletes erkölcsű, az kik pedig az Bóldogságos Szűz tiſzteletire reſtek ſerkennyenek föl, s' nem gondolván ſemminémű fáradsággal ſzolgállyunk az Menybéli Istennek, s' az ő Szent Annyának ujítsuk meg aétatosságinkat Szombat napokon, hogy az az minden irgalmaſsággal tellyes Anya, abban az Mennyei Kosárban ſzedvén ősſzve tiſzteſségére tőtt jó tételényinket, s' Szent Fiának eleibe vivén ſzerezzen nékünk hóltunkután órökké-váló vígaſztaláſt az holl minden fáradságinknak, és Iſtenért az ő Szentséges Szent Annyáértvaló izzadáſinknak, s' verétékinknek nagy jutalmát véſzük; az hollot minden fáradságoknak, s' e' világon lévő ſok nyughatatlanságoknak, ellenkezéſeknek törődéſeknek, egy ſzóval mindennémű Teſti, lelki nyavallyáknak, és fájdalmoknak vége léſzen, midőn az mi Üdvözitő Iſtenünket az ő dicsőſséges Szent Annyával s' az Mennyei Szent Seregekkel eggyűt ſzínről ſzínre fogjuk látni.

ÖTVEN-EGGYEDIK SZOMBAT

LI.

Azon légy hogy minden Emberek-előtt az Bóldogságos Szűz-felől szép, s' Istenes emlékezettel légy, s' ha mi ellenkezőt hallasz, annak ellene-ály.

AZzal mutattyuk-meg Istenhez, és az Bóldogságos Szűzhöz-való igaz szeretetünket, ha mindenűt dicsírűk Szent Nevét; kivel-is tartozunk sőt ha mi ellenkezőt hallunk arra-is kőtelesek vagyunk azt a' mennyire lehet semmi úttal ne szenvedgyűk; mert valamely hív szolga Urának gyalázattyát hallya, illendő, hogy azért meg mordúllyon, kiből ki tessék nem csak szinnel, hanem szívvel-való hívsége-is Urához, igy nem kűlőmben vagyon az Mindenható Isten dolga-is, az ki Királyoknak Királlya, s' Uraknak Ura lévén, igen méltó hogy mindenektől tiszteltessék, utánna pedig az ő dicsőséges Szent Annya-is az Bóldogságos Szűz Maria, az mi nagy kegyelmes Aszszonyunk.

Igen jeles, és szép példát ád előnkbe ertől az Példák Tűkőre Exem. 46. Az holott azt mondgya, hogy egy Hadi Vitéz Ember, az ki az sok hadakozások kőzőtt az Bóldogságos Szűzről, el nem feletkezvén, mindenkor igen szépen, és Istenessen emlékezik vala az Bóldogságos Szeplőtelen Szűzről.

Történék

Történék azonban egykor, hogy midőn egy Szombat napon az Bóldogságos Szűz Temploma-mellet menvén hallaná az Bóldogságos Szűz dicsíretit, meg-álván, mivel csak fél szeme vala, kinek másikát az hadakban elveszttette vólt, bé tekínte az Szentegyházba s' térdre esvén sűveg vetve imádkozék az Bóldogságos Szűznek.

Midőn pedig nagy buzgóssággal aétatoskodnék, az Templom ajtaja-előtt, ímé egy igen gazdag kereskedő Sidó, jőve arra felé; ki csudálván ezen Embernek aétatosságát kérdé hogy mit mivelne; kire felele az Isten félő Keresztyén, hogy az Isten Annyát, tisztelné Szombat nap lévén egyébként-is: kire mondá az Istentelen Sidó, o te balgatag Ember, a' ki egy Sidó Aszszont, avagy szolgálót ennyire tisztelsz, miért cselekeszel illyen bolondságot. Nem szenvedhetvén azért az igaz Keresztyén az Isten Annyának ily nagy becstelenségét, föl-kele, s' azon Sidót arczul csapá. kire föl kiáltván az Sidó, őszve futa az Váras Népe; a' közben pedig ezen jámbor keresztyén az Szentegyházban a' Bóldogságos Szűz Oltára-előtt térdre esvén, segítséget kére. Az holott azontúl az másik szeme-is meg gyógyúlván mind kettővel egyaránt láta. Mivel pedig az Sidó igen gazdag vala, addig futá maga dolgát, hogy azon jámbor keresztyén meg fogattatnék.

Midőn azért Törvényre kelne dolga, elő jővén az Sidó, s' jól meg nézvén azon Isten-félő keresztyént, soha semmi úttal meg nem esmérhetê, eskűvéssel-is bizonyítván, hogy nem az vólna, a' ki őtet arczul csapta vólna; sőtt noha más Keresztyének bizonítanák hogy

azon

azon Ember csapta vólna az Sidót arczul, mindazonáltal az Sidó nem hívé, és igy az Isten-félő Vitéz-is fől szabadúla.

Ennek őrők emlekezetire azon napon minden Esztendőben meg-tartatik az Várasban, hogy egy Sidót azon helyen arczul csapnak, kivel az Bóldogságos Szűz dicsíreti ez Világ-előtt magasztaltatik az ő szép csuda tételiért, ezen esetben-is.

Méltó tehát az Bóldogságos Szűz tiszteletit minden úton, és módon előttünk viselnünk, s' aztot másók előtt-is, meg mutatnunk, hogy készek vagyunk az Szeplőtelen Szűz tisztességéért nem csak meg mordúlnunk, de meg-is halnunk. Főképpen pedig, az kik az Bóldogságos Szeplőtelen szép Szűzhez magános kőtelességgel-is, és aétatossággal viseltetnek kőzzülünk, ugy mint az kik az Bóldogságos Szűz Congregátiójában neveket bé íratván, hittel-is az Evangeliomra tévén kezeket, kőtelezték magokat az Bóldogságos Szűz hívségére; kiket-is az kőzőnséges Romai Catholica Ecclesia avagy Anya-Szentegyház sok szép Privilegiumokkal, és kegyelemmel ajándékozot-meg a' végre, hogy azon dicsíretes Congregatiónak a' vagy gyülekezetnek Reguláit meg tartván, az Bóldogságos Makula-nélkül való szép Szűz Becsületit, s' Tiszteségét magok-előtt hordozván, azt mindenütt tehetségek-szerént magasztallyák; Ellenséginek pedig magok élete fogytáig mindenütt tiszta szívbéli buzgósággal ellene állyanak. Kiért Istentől, s' az ő dűcsősséges Szent Annyától minden kétség-kivül, ugy ez Világon, az mint az más Világon is

megjutalmaztatnak. ŐT-

ÖTVEN-KETTŐDIK SZOMBAT

LII.

Kérjed az Iſtent, s' az Bóldogságos Szüzet, hogy ha lehet Szombat napon légyen ez Világból-való ki-múláſod üdvösségeſſen vagy Bóldog Aſſzony napján.

AZ Szombat nappal kezdettem kőnyvemet, azzal-is végezem-el: Nyilván-való dolog az hogy az ó Teſtamentomban, a' Szombat napot rendelte Iſten ő Szent Felsége nyugodalom napjának; azt parancſolá meg űllenűnk; mely már az Uj Teſtamentomban Kristus Urunk Dicsőſséges föl-támadására nézve változván, rendeltetett az Bóldogságos Szűz tiſzteletire; tudgyuk azt-is, hogy cſudákkal látogatta meg Szombat napokon az ő híveit az Iſtennek Szent Annya, sőt az napot Szent Nevének dicsíretire meg tiſztelőkhőz nagy kégyelmeſségét mutatta; Kérjűk azért minnyájan az Szeplőtelen ſzép Szűz Mariát, az ki minden irgalmasságnak, s' kőnyőrűleteſségnek, sőtt alázatoſságnak, ſzép, és ez ſzéles Világra el-terjedt forrása, méltóztaſsék Végh hetetlen irgalmu Szent Fia, ugymint az Kriſtus Jésus előtt, érettűnk tőrekedni, hogy tudni-illik ſzép Iſtenesſen vétkeinktől ki tiſztulván halálunknak óráján, s' ha Iſtennek-is, és az ő Szent Annyának ugy tetczik Szombat napon, meheſsűnk abba az dicsíretes, és őrők vígaſsággal tellyes bóldogságba, az hol őrőkkê-való Szom-

bat nap, az-az minden fáradság-nélkül-való nyugodalom, és békeség vagyon.

Erről-való könyvemet végezze Szent Miklós Mirnai Püspök, kinek az Bérmálásban érdemetlen viselem nevét, kiről Lipomanus igy ir: hogy ezen Nagy, és csudálatos Szent Miklós Püspök, az Bóldogságos Szűznek kiváltképpen-való híve lévén a' Szombat napot annyira üllé az Isten Annyának tiszteletire, hogy Szombat napon kivánna ez Világból-is ki-múlni.

Minek-előtte pedig még Püspökségre emeltetett vólna, akkor-is kiváná az Szombat napokat meg üllení: egykor azért az Templomba menvén az Bóldogságos Szűz Oltára eleibe, mivel Szombat nap vala, alázatossan kőszönté az Bóldogságos Szüzet melly könyörgésre imé az Bóldogságos Szeplőtelen Szűz ki-mondhatatlan fényességben meg jelenék, sok számu dicsőséges Angyalokkal néki; az holott egy Püspöki Palástot vévén Miklósnak nyakába veté, egy Püspöknek-való szép gyűrőt-is tévén újába, az Angyal pedig az Evangéliomos könyvet adá kezébe; mely dolog-után csak hamar választaték az Mirnai Püspökségre: kinek az ő számtalan csuda tételit, mivel mind az Tengeren evezők, mind az meg keseredett Rabok, mind az szegény Arvák, és igye fogyott kóldúsok s' nyomorúlt betegek, s' egy szóval minden nyomorusságban, kisértetekben lévők e' széles Világon eléggé tapasztallyák, azokat elő-számlálni nem szükséges, hanem az Szombati aétatosságra térvén, halála mint lőtt légyen; azon főllyül meg irt Doctor meg-mondgya. Hogy tudni-illik midőn

dőn halálos ágyában vólna, imé eggyik Szombat napon az Bóldogságos Szűz az kisded ſzép Jésuſt őlében tartván, ſok ſzámu Szent Apoſtolokkal, Szűzekkel, Confeſſorokkal, és Martyrokkal meg jelenvén nagy Dicsőſséggel ágyához méne, kit kőrűl vévén ugy bíztatá, kedves ſzolgáját, kezébe vévén az ſzép Jéſuſt, nagy őrőmmel fől-kiálta Szent Miklós Půspők, s' mondá; Uram te tudod hogy benned bíztam, tied léſzek őrőkkőn őrőkké, mely ſzók-után Iſteneſſen ki adá lelkét Szombaton.

Ne kételkedgyűnk azért Kereſztyén lélek abban ſemmit-is hogy valaki az Bóldogságos Szűzet igazán ſzereti, s' buzgóſsággal járul hozzá, az bizonyára el nem hagyatik, hanem az őrők életre vitetik, kire Isten minnyájunkat ſegítsen Szent Annyának érdemié-rt. Amen.

Az Bóldogságos Szűzhoz-való Aétatos Imádság.

O! Dicsőſséges Szeplőtelen ſzép Szűz Mária Mennek, Főldnek Királyné Aſzſzonya, ki az te Híveidet el nem hagyod, s' meg nem utálod, tekíncs kegyeſſen én-reám, Oh kegyelmes Aſzſzonyom, az Te győnyőrűſséges ſzemeiddel; és nyerjed énnékem Szent Fiad-előtt vétkeimnek bocsánattyát. Hogy az ki a' Te makula-nélkűl-való fogantatáſodat igaz ſzívből vallom,

lom, e' Világon-való ellenkező dolgaimtól meg-menekedgyem, az más Világon pedig néked leg-kissebbik szolgád lehessek, s' Szent Fiadat az Ur Jésus Krisztust az én meg-Váltó Istenemet Mennyekben dicsőíthessem: ki az Attyával, és Szent Lélekkel egy igaz Istenségben él, és Uralkodik örökön örökké. Amen.

VEGE.



AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Az Ból-

Az Bóldogságos Szüz Maria Szombatinak Rendi.

I. Szombat. Fol. 1.

Az Iſtennek örökké-való hálákat adgy hogy ez napot adta érned, s' kérjed az Bóldogságos ſzép Szüzet, légyen mindenkor Iſten-előtt ſzóſzóllód, és minden ſzükségedben kegyelmes gyámolod,

II. Szombat Fol. 5.

Fogadd az Bóldogságos ſzép Szüz Máriát örök Aſzſzonyodnak mindeneket alázatoſſan néki ajálván, ugy hogy valamiket parancſoland, azokat tellyes ſzívből mindenkor, kéſz léſzeſz bé-tellyesíteni alázatoſsággal kérvén, hogy ezen ajánláſodat vegye ſzokott és minden ſzívből hozzá folyamodókhoz mutatott kegyelmeſséggel.

III. Szombat Fol. 9.

Az Szeplőtelen Szüznek alázatoſsággal könyöregj, hogy ez Világból-való utólſó ki-múláſod üdvoſséges légyen, és hogy az hirtelen, és véletlen haláltól meg mentsen Iſten, méltóztaſsék Szent Annya éretted eſedezni.

IV. Szombat. Fol. 13.

Szombat napon azt mivellyed, az kit az Bóldogságos Szüz ha jelen vólna dicsírne benned.

V. Szombat. Fol. 17.

Az Bóldogságos Szűzet kérjed, hogy halálodnak óráján méltóztaſsék ſzeméllye-ſzerént jelen lenni, s' teſti lelki veſzedelemtől óltalmazni.

VI. Szombat Fol. 20.

Ha mi aétatoſságokban foglalod magadat azon légy, hogy Szombat napon azokban nagyobb buzgóſsággal légy az Bóldogságos Szűz tiſzteletire.

VII. Szombat Fol. 25.

Szombat napon kiváltképpen-való jót tégy, Purgátoriumbéli lelkek ki ſzabadúlásáért.

VIII. Szombat Fol. 29.

Az ſzegényekhez az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére Szombat napon valami irgalmaſsággal légy.

IX. Szombat Fol. 33.

Szombat napon valami magános aétatoſságot tégy az Bóldogságos Szűz képe-előtt.

X. Szombat Fol. 36.

Az Szombati bőjtöt ha el-kőveted, igen üdvőſséges dolgot cſelekeſzel.

XI. Szombat Fol. 39.

Láſſad hogy Szombat napon az mennyire lehet ne véts másnak, s' légy békeſséges türéſſel az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére.

XII. Szombat Fol. 43.

Az Bóldogságos Szűz ſzeretetiért imádkozzál Szent Joáchim,

chim, és Szent Anna Aſzſzonnak-is Szombat napon.

XIII. Szombat Fol. 46.

Szombat napon kérjed Iſtent az Bóldogságos Szűz-által, hogy gonoſz íncſelkedéſitől az Ördőgnek mencſenmeg.

XIIII. Szombat. Fol. 49.

Szombat napon az Miſe halgatáſt el ne múlaſſad.

XV. Szombat. Fol. 53.

Szombat napokon az Oltári Szentséghez kiváltképpenvaló ſzeretetedet mútaſsad, s' kérjed az Bóldogságos Szűzet hogy arra ſzívbéli buzgóſságot nyerjen Iſtentől.

XVI. Szambat. Fol. 57.

Az Világi dolgoknak avagy múlatságoknak az mennyire lehet békét hadgy, foglald az Iſtenes dolgokban magadat Szombat napon.

XVII. Szombat. Fol. 61.

Iſten, s' az Bóldogságos Szűz-ellen ſoha ſe véts, ugyan, mindazáltal Szombat napon kiváltképpen vigyáz arra, hogy valamit ellene ne cſelekedgyél.

XVIII. Szombat. Fol. 66.

Az mennyire lehet az teſti kivánságoktól tartóztasdmeg magadat.

XIX. Szombat. Fol. 70.

Alamisnát adgy az igyefogyot kóldúſoknak, s' más ſzűkőlkődőknek.

XX. Szombat. Fol. 73.

Az makula-nélkűl-való SzentSzűz kisOfficiumját mondd el Szom-

el Szombāt napon, avagy az Olvasót, vagy Salve Reginât.

XXI. Szombat. Fol. 77.

Az Bóldogságos Szűzhőz gyakorta ſzívből fohászkodgyál az Angyali kőſzöntéſſel.

XXII. Szombat. Fol. 81.

Ha valami ſzolgálatot téſzeſz az Iſtennek, s' az Bóldogságos Szűznek; azt kiváltképpen-való buzgóſsággal vidd véghez.

XXIII. Szombat. Fol. 85.

Ellenségidnek engedgy-meg Iſtenért, s' az Bóldogságos Szűz ſzeretetiért.

XXIIII. Szombat. Fol. 89.

Valami mortifikátiót, avagy teſti ſanyaruſságot tégy Szombat napon az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére.

XXV. Szombat. Fol. 91.

Az egéſz hétben lévő cſelekedetidet vedd Szombaton rendbe, és láſſad hogy életedet ha mi gáncs eſett vólna meg jobbítsad.

XXVI. Szombat. Fol. 94.

Ha valami győtrelmed avagy fájdalmod érkezik, azt a' békeſséges tűrés-által, ajándékozd Iſtennek, s' az Bóldogságos Szűznek.

XXVII. Szombat. Fol. 97.

Kérjed tiſzta ſzívből az Iſtent, s' az Bóldogságos Szűzet, hogy méltóztaſsanak néked meg-jelenni, s' lelki vígaſztaláſt adni.

XXVIII.

XXVIII. Szombat. Fol. 99.

Ha lehet az Bóldogságos Szűz Szentegyházát Szombat napon meg-látogaſſad.

XXIX. Szombat. Fol. 102.

Az Bóldogságos Szűz Szeretetire máſokat-is föl-gerjeſz.

XXX. Szombat. Fol. 105.

Szombat napokon az Tánczot, koczka, kártya játékokat el-távoztasd.

XXXI. Szombat. Fol. 107.

Az Bóldogságos Szűzet, s' az egéſz Mennyei Szenteket, s' Szent Angyalokat kérjed, hogy ſegítsenek az lelki üdvöſségre.

XXXII. Szombat. Fol. 109.

Az Bóldogságos Szűz képe-előtt, mondd el az Bóldogságos Szűz Litániáját, s' ha lehet térden álva minden Szombaton bóldog ki-múlaſodért.

XXXIII. Szombat. Fol. 111.

Házadban ha vagyon az Bóldogságos Szűz képe, aztot minden Szombat napon gyakorta kőſzöntsed mondván, Üdvöz-légy Maria, nékem mindenkor Kegyelmes Aſzſzonyom.

XXXIIII. Szombat. Fol. 114.

Azon légy hogy Szombat napon valami jót cſelekedgyél az Bóldogságos Szűz tiſzteletire.

XXXV. Szombat. Fol. 116.

Szombat napon végy egy kis időtarra magadnak, hogy

Kriſtus

Kriſtus Urunk kín-ſzenvedéſéről, az Boldogságos Szűznek hét epeſſégéről gondolkodván tőredelmes ſzívvel ſzánakodgyál.

XXXVI. Szombat. Fol. 118.

Az egéſz Világon lévő gonoſz tévők-ért imádkozzál, hogy meg-terjenek.

XXXVII. Szombat. Fol. 121.

Az halálos betegségben lévők-ért imádkozzál, hogy Isten adgyon azoknak, vagy teſti, vagy lelki vígaſztaláſt.

XXXVIII. Szombat. Fol. 124.

Mindenedet ajánlyad az Iſtennek, és az Bóldogságos Szűznek, s' add oda, ugy hogy valamire parancſollya, kéſz léſzeſz minden javaidat arra fordítani.

XXXVIIII. Szombat. Fol. 126.

Ha az Jéſus avagy Maria nevét hallod, Szombat napon, tégy egy aétatos fohászkodáſt.

XXXX. Szombat. Fol. 129.

Szent Joſefet, híjad ſegítségűl, hogy vezeſſen az Iſten, s' az Bóldogságos Szűz ſzeretetire.

XXXXI. Szombat. Fol. 131.

Az őrző Angyalhoz mondgy egy imádságot, hogy ázon napon, s' az egéſz hétben óltalmazzon minden gonoſztól.

XXXXII. Szombat. Fol. 134.

Szombat napon az Bóldogságos Szűz tiſzteſségére alázatos légy.

XXXXIII.

XXXXIII. Szombat. Fol. 136.

Mindent az Isten, s' az Bóldogságos Szűz tiszteletire cselekedgyél Szombat napon.

XXXXIIII. Szombat. Fol. 139.

Az Bóldogságos Szűz képét Szombat napon aétatossan csókold-meg, ha tőbször nem leg alább egyszer bóldog ki-múlásodért.

XXXXV. Szombat. Fol. 141.

Ha lehet minden Szombat napon olvass, avagy halgass egy kis Hisztóriát az Bóldogságos Szűz csuda tételéről.

XXXXVI. Szombat. Fol. 144.

Midőn estve, le-fekszel, kérjed az Istent, az Bóldogságos Szűz-által, adgyon valamely lelki vígasztalásra-való álmot.

XXXXVII. Szombat. Fol. 146.

Kérjed az Bóldogságos Szűzet, hogy nyerjen néked Istentől valamely Josságos cselekedetre-való aétatosságot, tudnya illik az ki üdvősségedre leg-hasznosabb.

XXXXVIII. Szombat. Fol. 149.

Kérjed az Bóldogságos Szűzet hogy minden cselekedetidben légyen segítőd, és fő Tútorod Isten-után, s' gyermekidnek-is.

XXXXIX Szombat. Fol. 152.

Ha valami jót szándékozol cselekedni, Istentől az Bóldogságos Szűz-által kérj erőt arra.

L. Szombat. Fol. 155.

Az Bóldogságos Szűzhöz-való ſzeretetedet uítsad-meg Szombat napon, kiváltképpen-való aétatoſsággal.

LI. Szombat. Fol. 158.

Azon légy hogy minden Emberek-előtt az Bóldogságos Szűz felől, ſzép, s' Iſtenes emlékezettel légy, s' ha mi ellenkezőt hallaſz, annak ellene ály.

LII. Szombat. Fol. 161.

Kérjed az Iſtent, s' az Bóldogságos Szűzet, hogy ha lehet Szombat napon légyen ez Világból-való ki-múlásod, üdvőſségeſſen, vagy Bóldog Aſzſzony napján.

AKADÉMIAI KÖNYVTÁRA

Az Bóldogságos Szűzhöz-való ſzeretetedet uítsad-meg Szombat napon, kiváltképpen-való aétatoſsággal.

LI. Szombat. Fol. 158.

Azon légy hogy minden Emberek-előtt az Bóldogságos Szűz felől, ſzép, s' Iſtenes emlékezettel légy, s' ha mi ellenkezőt hallaſz, annak ellene ály.

LII. Szombat. Fol. 161.

Kérjed az Iſtent, s' az Bóldogságos Szűzet, hogy ha lehet Szombat napon légyen ez Világból-való ki-múlá-ſod, üdvöſségeſſen, vagy Bóldog Aſzſzony napján.

AKADÉMIAI KÖNYVTÁRA

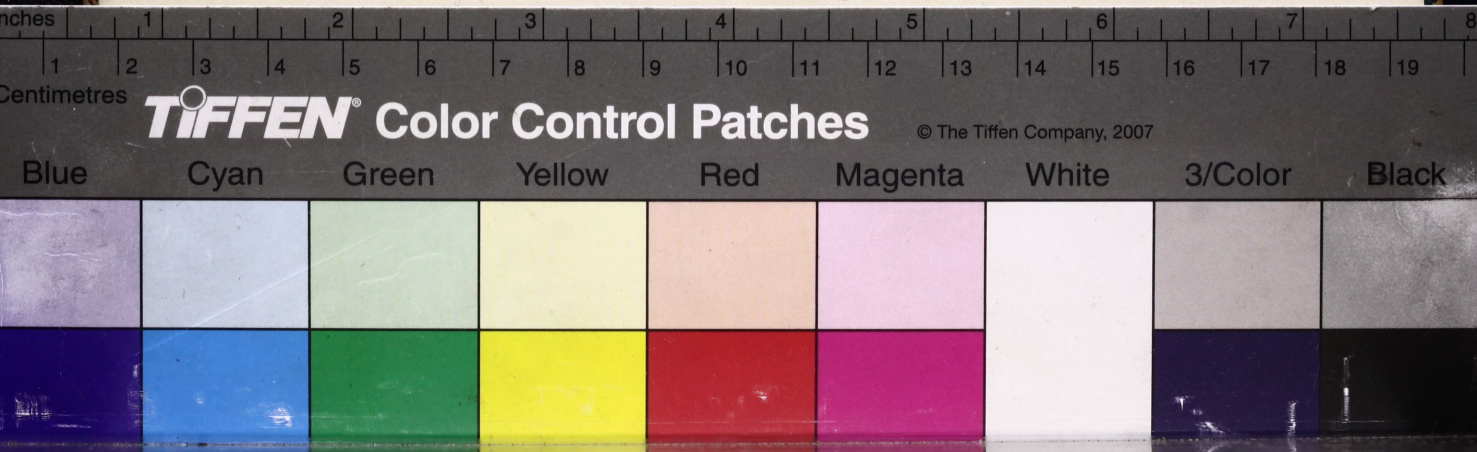
nches
1
2
3
4
5
6
7
8
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
Centimetres
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black





